



Godišnje izvješće

2013.

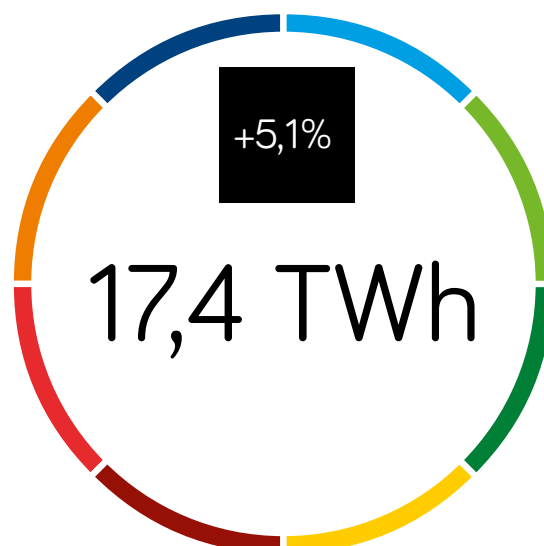


Godišnje
izvješće

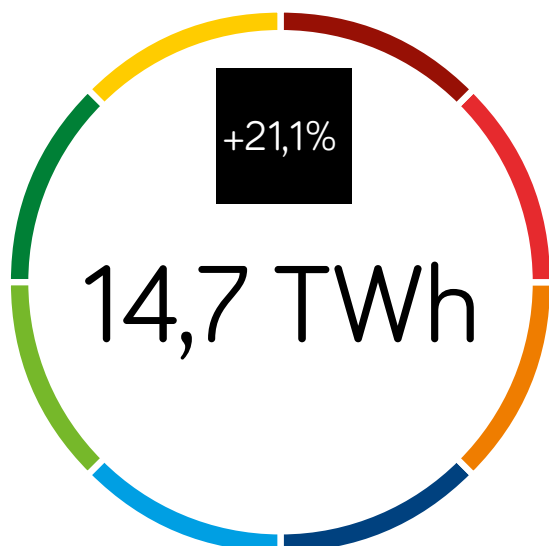
2013.

HEP grupa 2013.

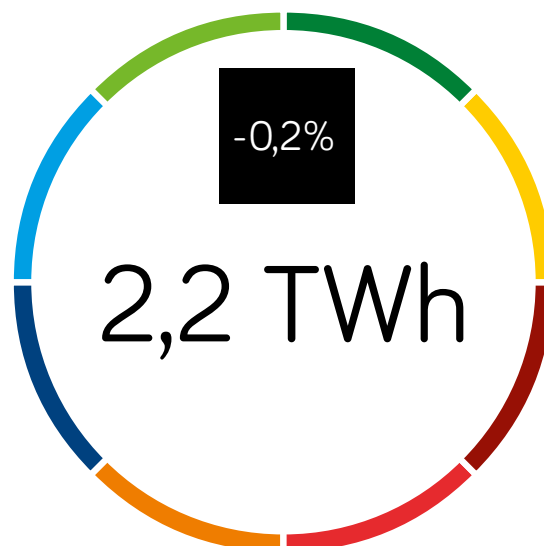
Prodaja električne energije



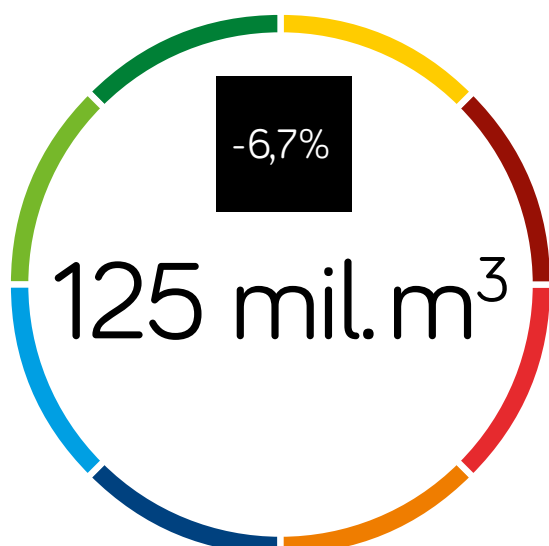
Proizvodnja električne energije



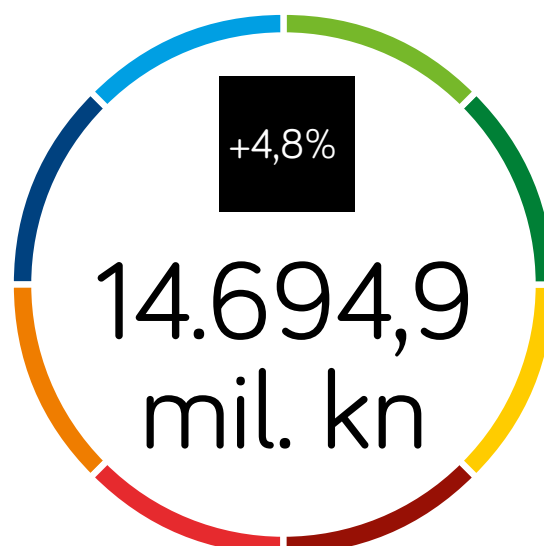
Prodaja toplinske energije



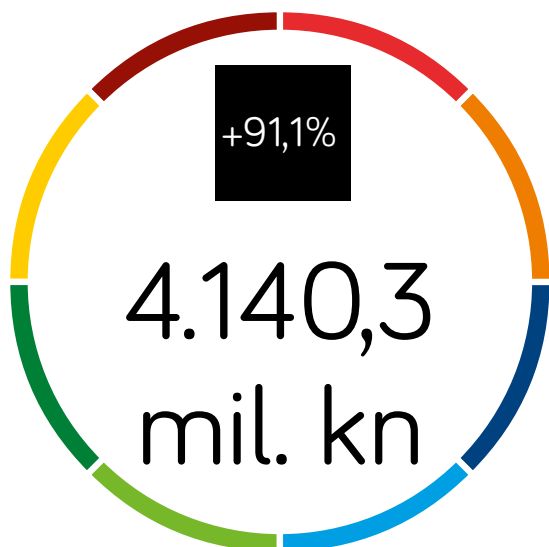
Prodaja plina



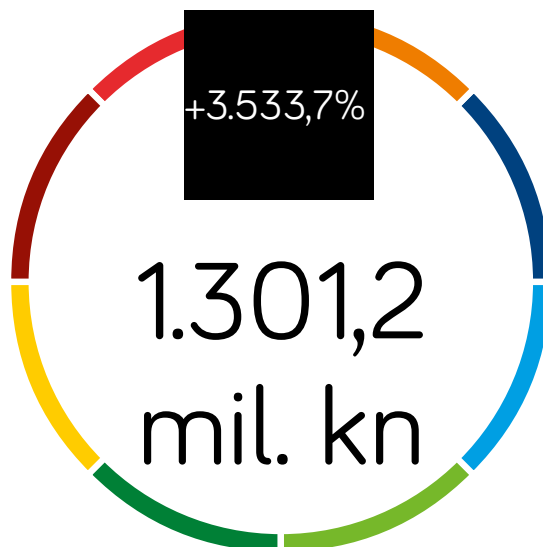
Poslovni prihodi



Dobit prije poreza, kamata i amortizacije



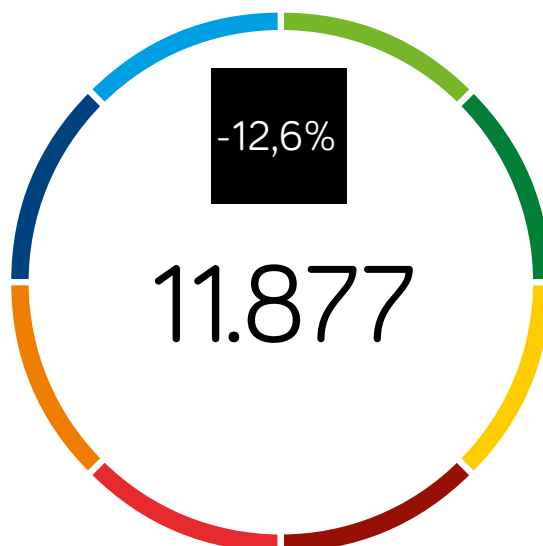
Neto dobit Grupe







Ukupna imovina (aktiva)



Broj radnika



Sadržaj

	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA NADZORNOG ODBORA	6
	IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA UPRAVE	8
<hr/>		
	PROFIL TVRTKE	15
	Misija, vizija i temeljne vrijednosti	16
	Društva HEP grupe	18
	Zakonski okvir	19
	Razvoj – ciljevi, projekti u tijeku i planirani	24
	Članstva u međunarodnim organizacijama	26
	Kratki povijesni pregled	27
<hr/>		
	KORPORACIJSKO UPRAVLJANJE	29
	Organi društva HEP-a d.d.	30
	Upravljačka struktura HEP-a d.d.	32
	Glavna skupština	34
	Revizija	34
<hr/>		
	POSLOVANJE HEP-a U 2013. GODINI	41
	Obilježja poslovanja	42
	Ostvareni financijski rezultati	43
	Rezultati po djelatnostima	46
	Financijski položaj	48
	Investicije	49
<hr/>		
	IZVJEŠĆE O UTJECAJIMA NA DIONIKE	55
	Temeljna načela u odnosima sa zainteresiranim skupinama	56
	Antikorupcijski program	57
	Zaposlenici	58
	Kupci	61
	Donacije	64

**ODRŽIVI RAZVOJ**

Poslovna politika i ustroj poslova zaštite prirode i okoliša	65
Praćenje i provedba regulative	66
Temeljni pokazatelji	68
Najvažnija ostvarenja u 2013. godini	69

**FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI**

HEP grupa – Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i izvještaj neovisnog revizora za 2013. godinu	73
HEP d.d. – Financijski izvještaji	78
	152

**IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA**

HEP Proizvodnja d.o.o.	159
HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.	160
HEP Toplinarstvo d.o.o.	169
HEP Plin d.o.o.	181
HEP Opskrba d.o.o.	189
	197

**IZVJEŠĆA OSTALIH DRUŠTAVA HEP GRUPE**

HEP Trgovina d.o.o.	205
HEP ESCO d.o.o.	206
APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	208
HEP Obnovljivi izvori energije d.o.o.	210
Program Sava d.o.o.	212
HEP Odmor i rekreacija d.o.o.	214
Ustanova HEP Nastavno obrazovni centar	216
	217

ADRESAR**219**

Izvješće predsjednika Nadzornog odbora



Nikola Bruketa
Predsjednik Nadzornog
odbora

Tijekom poslovne 2013. godine Nadzorni odbor je održao osam sjednica (dvije telefonske sjednice) u razdoblju između dvije godišnje Skupštine. Nadzorni odbor je prihvatio prijedlog Uprave Društva za imenovanje revizora za poslovnu 2013. godinu, te su za revizora Hrvatske elektroprivrede d.d. i njezina ovisna društva imenovani zajednički ponuditelji BDO Croatia d.o.o. i Audit d.o.o.

U nadzoru poslovanja Društva sudjelovao je i Revizorski odbor Hrvatske elektroprivrede d.d. koji je održao pet sjednica na kojima se raspravljalo o brojnim pitanjima, posebno o financijskim izvješćima Društva, rezultatima revizije i radu vanjskog revizora, te je razmatrano izvješće o radu Sektora za internu reviziju i upravljanje rizicima HEP-a d.d. za 2013. godinu.

Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, te raspravljao i prihvatio informacije Uprave o ukupnim okolnostima u Društvu, poslovnoj politici i poslovnim odnosima s povezanim društvima, odlukama koje su značajno utjecale na položaj Društva kao i načelnim pitanjima budućeg vođenja Društva. Također je prihvatio i izvješća o poslovanju Društva podnesena tijekom poslovne godine, te dao suglasnosti na odluke Uprave.

Nadzorni odbor je analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provedbu temeljnih ciljeva poslovne politike Društva u 2013. godini, te je aktivno sudjelovao u praćenju realizacije Programa rada Uprave za mandatno razdoblje 2013.-2016. godine i ispunjenju utvrđenih ključnih parametara Programa i predviđenih aktivnosti.

Sukladno Zaključku Vlade RH od 3. listopada 2013., Nadzorni odbor je imenovao člana Uprave Željka Štromara.

Nadzorni odbor je na prijedlog Uprave Društva dao suglasnost na Konsolidirani gospodarski plan HEP grupe za 2014. godinu i Plan investicija HEP grupe za 2014. godinu.

Također je dao odgovarajuće prethodne suglasnosti na sljedeće prijedloge:

- osnivanje društva HEP-Telekomunikacije d.o.o. (sukladno Odluci Vlade RH o objedinjavanju svjetlovodne infrastrukture u vlasništvu državnih tvrtki, kako bi se zadovoljili svi uvjeti iz Direktive Europske komisije i iz Zakona o tržištu električne energije, a zbog potreba novog neovisnog operatora prijenosa prema izabranom ITO modelu);
- osnivanje novog društva s ograničenom odgovornošću u HEP grupi za obavljanje djelatnosti opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina;
- sklapanje Aneksa IV. Sporazuma između HEP-a d.d. i HAC-a d.o.o. od 20. prosinca 2006. godine;
- prihvaćanje Izmijenjenog Plana financijskog i operativnog restrukturiranja društva Našicecement d.d. u postupku predstečajne nagodbe;
- donošenje Odluke o prijenosu prava vlasništva na nekretninama na HOPS d.o.o.

U poslovnoj 2013. godini, važno je naglasiti aktivnu ulogu Nadzornog odbora u provedbi postupka restrukturiranja HEP grupe. Nadzorni odbor je redovito izvještavan od Uprave Društva, te je iznio svoje stavove i davao preporuke Upravi, s ciljem poboljšanja efikasnosti poslovanja i strateškog određivanja HEP grupe u budućnosti, te s obzirom na nove okolnosti pozicioniranja na tržištu električne energije i sudjelovanje u ravnopravnoj tržišnoj utakmici.

Nadzorni odbor kontinuirano sudjeluje, te kroz redovita izvješća i informacije Uprave Društva prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, godišnjim planovima investicija i dokumentima koji određuju strateški okvir za investicijska ulaganja.

U poslovnoj 2013. godini Nadzorni odbor je održao dva tematska sastanka Uprave i Nadzornog odbora. Na prvom sastanku u listopadu 2013. raspravljalo se o stanju elektroenergetskog sustava (kapacitiranost i tehnološka efikasnost), planiranju i realizaciji investicija, organizaciji poslovanja i razvoju kadrova te mogućnostima poboljšanja ekonomskih parametara poslovanja.

Tema drugog sastanka održanog u veljači 2014. bila je rasprava o provedbi Programa rada Uprave HEP-a d.d. u razdoblju 2013.–2016.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja, Nadzorni odbor je detaljnije raspravljao o pojedinim aktualnim temama kao što su: razvoj plinske energetske djelatnosti u HEP-u, razvoj projekata vjetroelektrana u Hrvatskoj od poslovnog interesa za HEP, status projekta TE Plomin C 500, položaj HEP grupe na tržištu električne energije, stanje projekta EDM/ECM SAP i odnosi sa sindikatima radnika HEP-a.

Izvršen je pregled poslovnih i financijskih izvještaja, te je utvrđeno da dioničko društvo Hrvatska elektroprivreda i grupa ovisnih društava djeluju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statutom, odlukama Skupštine te općim aktima Društva.

Nadzorni je odbor konstatirao da su godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva te nije imao primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća HEP grupe za poslovnu 2013. godinu.

Izvješće predsjednika Uprave



Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Unatoč snažnim izazovima poslovnog okruženja, HEP grupa je u 2013. godini u potpunosti ispunila svoju misiju sigurne i kvalitetne opskrbe kupaca energijom. Ostvareni su značajni pozitivni rezultati poslovanja: dobit iz poslovanja u iznosu od 2,4 milijarde kuna te neto dobit Grupe od 1,3 milijarde kuna. Investicijska ulaganja u izgradnju novih te zamjene i rekonstrukcije postojećih objekata dosegla su značajnih 2,2 milijarde kuna. U vlastitim proizvodnim objektima proizvedeno je 14,7 TWh električne energije.

Ostvarena je primjerena raspoloživost elektrana, prijenosne i distribucijske mreže bez značajnijih poremećaja u isporuci električne energije, toplinske energije i plina. Nadalje, značajno su smanjene obveze prema dobavljačima, a s bankama su ugovoreni srednjoročni višenamjenski okviri. Početkom 2013. godine provedeno je restrukturiranje HEP-Operatora distribucijskog sustava i Hrvatskog operatora prijenosnog sustava što je rezultiralo smanjenjem broja zaposlenih i smanjenjem troškova osoblja.

Nakon ovog sažetog prikaza najvažnijih pokazatelja poslovanja u 2013. godini, izdvojio bih nekoliko događaja i procesa, koji su već tijekom iste godine snažno utjecali na poslovanje HEP-a, a tijekom 2014. i u godinama koje slijede, tek se očekuje njihov pun učinak na poslovni položaj HEP-a.

Kao prvo, to je provedba trećeg paketa energetske zakonodavstva EU. U 2013. godini odvijala se zakonska i organizacijska priprema izdvajanja neovisnog operatora prijenosnog sustava u odnosu na vertikalno strukturiranu HEP grupu. Hrvatski operator prijenosnog sustava registriran je 2. srpnja, otprilike istovremeno s ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, a sada je pred ishođenjem certifikata od strane regulatora. Sljedeći je korak na ovom području usklađivanje poslovanja HEP-Operatora distribucijskog sustava sa Zakonom o tržištu električne energije što uključuje postizanje djelomične samostalnosti i neovisnosti distribucijskog sustava te ispunjenja njegove obveze opskrbljivača kućanstava u okviru univerzalne usluge te obveze zajamčenog opskrbljivača.

Drugi je najvažniji događaj u 2013. godini aktiviranje nekoliko alternativnih opskrbljivača električnom energijom na hrvatskom tržištu u segmentu privatnih korisnika, odnosno kućanstava, ali i njihov snažniji

nastup prema poduzetništvu, odnosno ostalim kupcima. Primjećujemo da su se alternativni opskrbljivači pojavili u trenutku kad je došlo do značajnog pada cijena električne energije na burzama. Uvažavajući pad proizvodnih troškova i nabavne cijene, HEP ODS je kućanstvima od 1. listopada smanjio cijene opskrbe u okviru univerzalne usluge, prosječno za 10,7 posto. Dodatno, krajem studenoga, preko HEP Opskrbe lansirali smo Hepi – inovativni paket usluga, koji kupcima omogućuje popuste ovisno o trajanju ugovora, nagrade za vjernost i druge pogodnosti, poput plaćanja stvarnih troškova energije potrošene prethodni mjesec. Hepijem smo htjeli nagraditi dosadašnju vjernost kupaca, ali i graditi temelj za povjerenje kupca koji će to tek postati.

Treća se stvar najizraavnije tiče financijskog aspekta poslovanja HEP-a. U zadnjem kvartalu 2013. dvije su nam vodeće agencije za ocjenu boniteta, poboljšale ocjenu kreditnog rejtinga. Agencija Standard&Poor's podigla je ocjenu samostalnog kreditnog profila HEP-a s b na b+ te je potvrdila HEP-ov kreditni rejting za dugoročno zaduživanje BB-, a prognozu potvrdila stabilnom. S&P je ocijenio da su HEP-ovi kreditni pokazatelji postali snažniji zahvaljujući povoljnijem poslovnom okruženju i poboljšanju likvidnosti, kao rezultatu aktivnog upravljanja tvrtkom. Agencija Moody's je pak potvrdila važeći rejting HEP-a (Ba2) te poboljšala prognozu rejtinga iz negativne u stabilnu.

Dobar kreditni rejting važan je element održive investicijske politike HEP-a. Ove ćemo godine dovršiti izgradnju kombi-kogeneracijskog bloka C na prirodni plin u TE Sisak (230 MWe, 50 MWt). Od novih termoenergetskih projekata za nas je svakako najveći i najznačajniji zamjenski blok C od 500 MW na ugljen u TE Plomin, za koji smo u travnju 2014. zaprimili ponude potencijalnih strateških partnera. U 2014. godini nastavljamo i razvoj više projekata hidroelektrana, pri čemu imamo na umu činjenicu da će primjena ekološke mreže NATURA 2000 znatno usporiti, otežati ili čak onemogućiti izgradnju naših objekata na lokacijama koje su inače u prostornim planovima rezervirane za izgradnju hidroelektrana. Zato smo, kao i u slučaju termoelektrana, gdje razvijamo još nekoliko projekata na plin, i kod hidroelektrana prvenstveno usmjereni što boljem iskorištenju postojećih lokacija. U tom smislu nastavljamo revitalizacije HE Zakučac i HE Dubrovnik, a pripremamo i revitalizaciju više drugih hidroelektrana.

U segmentu malih obnovljivih izvora, nastavili smo razvijati dva projekta bioelektrana-toplana na šumsku biomasu te izgradnju i uvođenje u sustav poticaja više malih hidroelektrana. Početkom 2014. godine postavili smo fotonaponske elektrane na devet vlastitih objekata širom Hrvatske. Očekujemo i skoro definiranje suradnje s nekolicinom privatnih investitora na objedinjenim projektima vjetroelektrana.

Na kraju treba spomenuti da smo obavili pripreme za ulaganja u distribucijsku djelatnost u iznosu od približno jedne milijarde kuna u 2014. godini. Povećanjem energetske učinkovitosti distribucijske mreže planiramo daljnja smanjenja tehničkih i netehničkih gubitaka. Počeli smo i s implementacijom napredne mreže, u sklopu koje će se u 2014. godini provesti pilot projekt testiranja tehnologija naprednih mjernih sustava.

U sklopu poslovne orijentacije HEP grupe ka izgradnji efikasne multiutility organizacije, sposobne da nudi široki spektar energetske i povezanih proizvoda i usluga na veleprodajnom i maloprodajnom tržištu, HEP se tijekom 2013. godine pripremao za snažniji nastup na tržištu plina. To se i ostvarilo Odlukom Vlade o određivanju HEP-a d.d. opskrbljivačem na veleprodajnom tržištu plina, donesenom krajem veljače 2014. Tom je Odlukom HEP d.d. obvezan u razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2017. prema reguliranim uvjetima prodavati plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge opskrbe plinom za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo.

Na temelju svega navedenoga mogu konstatirati da HEP očekuje vrlo izazovna budućnost u kojoj će doći do daljnjeg jačanja konkurencije, ulaska novih sudionika na tržište, koje se razvija pod strogim nadzorom tijela EU s ciljem sprječavanja subvencija ili ograničavanja tržišta te do promjene strukture izvora električne energije u skladu s energetske i klimatske politike EU. Ipak, uspješno poslovanje, proaktivna poslovna politika te respektabilni financijski rezultati u 2013. godini čvrst su temelj razvoja HEP-a kao efikasne tvrtke usporedive sa srodnim europskim tvrtkama, spremne odgovoriti tim i drugim budućim izazovima na domaćem, regionalnom i europskom tržištu.


ZeleEn

*Zelena energija
za društveno
odgovorne tvrtke*



ZelEn





U 26 hidroelektrana HEP-a, koje čine više od polovice proizvodnih kapaciteta hrvatskog elektroenergetskog sustava, proizvodi se certificirana zelena energija.

Zahvaljujući njima, u ukupnoj potrošnji energije, Hrvatska sa 16,8 posto ima značajno veći udjel obnovljivih izvora energije od prosjeka Europske unije (14,1 posto).

U 2013. godini, uz iznimno povoljnu hidrologiju, hidroelektrane HEP-a proizvele su 8 TWh zelene energije, s udjelom većim od 45 posto u energetske miks, a čak i u najsušnijim godinama taj je udjel veći od 25 posto. Budući da sve hidroelektrane HEP-a imaju certifikat tvrtke TÜV SÜD o proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora – zelene energije, HEP Opskrba od 2013. godine svojim kupcima prodaje novi proizvod ZelEn, koristeći certifikat kao potvrdu o izvoru proizvodnje. Uz stroge postupke i standarde, ta njemačka certifikacijska tvrtka u europskom registru nadzire proizvodnju i prodaju električne energije proizvedene u hidroelektranama te izdaje certifikate kupcima. Kupci ZelEna, korištenjem njegova zaštićenog žiga na svojim proizvodima, potvrđuju da slijede načela društveno odgovornog poslovanja.

Sva sredstva prikupljena prodajom proizvoda Zelen bit će namijenjena za projekte izgradnje obnovljivih izvora ili energetske učinkovitosti. O raspolaganju sredstvima odlučuje Odbor kojeg čine predstavnici HEP-ESCO, HEP-Opkrbe i predstavnici kupaca proizvoda ZelEn. Za sada je ZelEn namijenjen kupcima s godišnjom potrošnjom većom od 1 GWh, a u budućnosti se, nakon donošenja potrebnih propisa, planira ponuditi ostalim kupcima. Tijekom 2014. godine planira se uspostava hrvatske burze električne energije, na kojoj će se moći trgovati certifikatima o podrijetlu električne energije pa se za HEP-ovu zelenu energiju može očekivati još veći interes.

Profil
tvrtke



Misija

*Sigurna i kvalitetna
opskrba kupaca energijom,
uz visoki stupanj
društvene odgovornosti*

Vizija

*HEP grupa kao snažna
regionalna, moderna i
društveno odgovorna
korporacija, prepoznata
kao primjer učinkovite
proizvodnje i isporuke
energije kupcima*

Temeljne vrijednosti

Kompetentnost i inovativnost

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

Kvaliteta i poslovna izvrsnost

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

Poštenje

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup nulte tolerancije na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

Odgovornost prema okolišu

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na ekološki prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

Profil tvrtke

Društva HEP grupe

HEP d.d. (Hrvatska elektroprivreda d.d.) vladajuće je društvo HEP grupe u isključivom državnom vlasništvu, osnivač je i jedini (stopostotni) vlasnik osnovanih društava; objedinjuje vođenje ovisnih društava HEP grupe i vlasnik je imovine, koju ugovorno prenosi na upravljanje ovisnim društvima ili tvrtkama-kćerkama.

OVISNA DRUŠTVA U STOPOSTOTNOM VLASNIŠTVU HEP-A D.D.

HEP Proizvodnja d.o.o. obavlja djelatnosti proizvodnje električne energije i proizvodnje toplinske energije za centralne toplinske sustave gradova Zagreba, Osijeka i Siska. Na području BiH nalazi se **C.S. Buško blato d.o.o.**, tvrtka-kći HEP Proizvodnje d.o.o.

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. ima zadaću pouzdane opskrbe kupaca. Obavlja razdiobu električne energije preuzete iz prijenosne mreže, prodaju, mjerenje, obračun i naplatu isporučene električne energije. Odgovoran je za održavanje i vođenje distribucijske mreže i postrojenja.

HEP Opskrba d.o.o. registrirana je za obavljanje opskrbe električnom i toplinskom energijom te plinom.

HEP Trgovina d.o.o. obavlja djelatnosti kupnje i prodaje električne energije, optimiranja rada elektrana te trgovinskog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, a registrirana je i za djelatnost opskrbe plinom. Tvrtke-kćeri **HEP Trgovina d.o.o. Brežice** (Slovenija) i **HEP Magyarorszag Energia KFT** (Mađarska) imaju zadaću trgovanja električnom energijom na tržištima zemalja u kojima su osnovane i na tržištima trećih zemalja.

HEP Toplinarstvo d.o.o. bavi se proizvodnjom, distribucijom i opskrbom toplinskom energijom, a djeluje na području gradova Zagreba, Osijeka i Siska te dijela Zagrebačke županije. Registrirano je za obavljanje djelatnosti kupca toplinske energije.

HEP Plin d.o.o., sa sjedištem u Osijeku, obavlja djelatnosti distribucije i opskrbe kupaca prirodnim plinom.

HEP Opskrba plinom d.o.o. (osnovana u svibnju 2014.) nositelj je poslovnih aktivnosti koje se odnose na obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, provođenje postupaka ugovaranja nabave energenata – plina te prodaje za potrebe korisnika javne usluge, za potrebe društava unutar HEP grupe i ostalih krajnjih kupaca, trgovine plinom, opskrbe plinom, pružanjem usluga u trgovini. Društvo obavlja poslove optimiranja plinskog portfelja HEP grupe.

HEP ESCO d.o.o. tvrtka je za pružanje usluga u energetici koja razvija, izvodi i financira tržišno utemeljene projekte energetske učinkovitosti.

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša konzultantska je i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša, a osobito za poslove s opasnim i radioaktivnim otpadom te radioaktivnim materijalom.

HEP Obnovljivi izvori energije d.o.o. društvo je za organizaciju i poslovno upravljanje djelatnostima izgradnje, upravljanja, pogona i održavanja postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i toplinske energije.

HEP Odmor i rekreacija d.o.o. društvo je za pružanje turističkih i ugostiteljskih usluga.

Plomin Holding d.o.o. razvija lokalne infrastrukturne i poduzetničke projekte uz TE Plomin.

Program Sava d.o.o. (do ožujka 2014. ime tvrtke glasilo je HEP Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.) zadužen je za razvoj i upravljanje višenamjenskim Programom zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska.

Ustanova HEP Nastavno-obrazovni centar, uz stručno osposobljavanje i usavršavanje za rad pod naponom, provodi programe srednjoškolskog obrazovanja odraslih te organizira stručna savjetovanja, seminare i tečajeve.

DRUŠTVA U MJEŠOVITOM VLASNIŠTVU

HEP Telekomunikacije d.o.o., u suvlasništvu HEP-a d.d., HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. i Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o., osnovano je u studenome 2013. radi pružanja informatičke i telekomunikacijske potpore poslovanju HEP grupe.

TE Plomin d.o.o., u suvlasništvu HEP-a d.d. i RWE Powera (50%:50%), upravlja termoelektranom snage 210 MW.

LNG Hrvatska d.o.o. u suvlasništvu HEP-a d.d. i Plincroa d.o.o. (50%:50%), osnovan je radi razvoja projekta terminala za tekući prirodni plin.

NEOVISNI OPERATOR PRIJENOSA

Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS) sukladno Zakonu o tržištu električne energije, razdvojen je u odnosu na HEP grupu prema modelu *neovisnog operatora prijenosa* (ITO – Independent Transmission Operator).

DRUŠTVO IZVAN HEP GRUPE

NE Krško d.o.o. (Nuklearna elektrana Krško), Republika Slovenija, u suvlasništvu je HEP-a d.d. i GEN Energije (50%:50%).

Zakonski okvir

EUROPSKI ZAKONODAVNI OKVIR

Europski energetske zakonodavni okvir temelj je nacionalne zakonske i podzakonske regulative država članica, što se odnosi i na Republiku Hrvatsku koja je ulaskom u EU 1. srpnja 2013. preuzela obvezu potpunog transponiranja EU regulative u nacionalno zakonodavstvo. U energetske sektoru to znači primjenu tzv. „Trećeg energetske paketa“ iz 2009., odnosno grupe propisa kojeg čine dvije direktive o uređenju unutarnjeg tržišta električne energije i tržišta prirodnog plina, dvije uredbe koje utvrđuju uvjete za pristup mrežama za prekograničnu razmjenu električne energije i pristup mrežama za transport prirodnog plina, uredbe kojom se uspostavlja Agencija za suradnju energetske regulatora te niza drugih, naknadno donesenih propisa.

TREĆI ENERGETSKI PAKET

Glavni ciljevi Trećeg energetske paketa su povećanje razine tržišnog natjecanja i likvidnosti tržišta, poboljšanje funkcioniranja mrežne infrastrukture, sigurnost opskrbe, aktivna uloga kupaca i njihova zaštita te poticanje korištenja obnovljivih izvora energije.

HEP je temeljem obveze iz Direktive 2009/72/EZ Europske parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ, a u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije (NN 22/13) i odlukom Glavne skupštine HEP-a d.d. (9. travnja 2013.), tijekom 2013. pripremao provedbu ITO modela (neovisni operator prijenosa). Dotadašnji je HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. od 1. srpnja 2013. počeo poslovati kao Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. prema ITO modelu, što znači da je organiziran kao samostalna pravna osoba izvan strukture vertikalno integriranog subjekta. Istovremeno, HEP d.d. ima određena prava kao vlasnik društva, a u skladu sa zahtjevima koji se postavljaju pred operatora prijenosnog sustava ustrojenog prema ITO modelu. Postupak certificiranja provodi HERA, a okončanje postupka očekuje se u 2014. godini.

Važni propisi koji su doneseni tijekom 2013. i koje je potrebno u propisanom roku primijeniti u državama članicama su:

- Uredba EZ broj 347/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o smjernicama za transeuropske energetske mreže i stavljanju izvan snage Odluke broj 1364/2006/EK i dodataka Uredbe EK broj 713/2009, broj 714/2009 i broj 715/2009, te
- Uredba EZ broj 543/2013 od 14. lipnja 2013. o dostavljanju i objavljivanju podataka na tržištu električne energije i dopuna Aneksa I Uredbe EK broj 714/2009 Europskog parlamenta i Vijeća.

NACIONALNI ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni i regulatorni okvir energetskeg sektora u Republici Hrvatskoj čine Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske (2009.), te temeljni zakoni koji reguliraju energetskeg sektor u Hrvatskoj, posebice oni proizašli iz Trećeg energetskeg paketa.

STRATEGIJA ENERGETSKOG RAZVOJA

Strategija energetskeg razvoja RH (NN 130/2009) krovni je dokument kojim se utvrđuje energetska politika i planira energetskeg razvoj Hrvatske za razdoblje do 2020. Tri temeljna cilja Strategije su sigurnost opskrbe električnom energijom, konkurentnost energetskeg sustava te održivost energetskeg razvoja. U elektroenergetskom sektoru predviđa se porast ukupne potrošnje električne energije do 2020. i izlazak postojećih konvencionalnih termoelektrana iz pogona ukupne snage 1.100 MW. Slijedom toga, Strategija predviđa izgradnju temeljnih proizvodnih objekata na ugljen i plin te velikih hidroelektrana. Uz konvencionalne izvore, Strategijom se predviđa intenzivna gradnja energetskeg objekata koji koriste obnovljive izvore. Cilj je da se do 2020. udjel proizvodnje električne energije iz velikih hidroelektrana i ostalih obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji električne energije održava na postojećoj razini, te da 2020. iznosi 35 posto. Uz proizvodne objekte, Strategija predviđa i daljnji razvoj prijenosne i distribucijske mreže.

ENERGETSKI ZAKONI

Najznačajniji energetskeg zakoni koji su ujedno temeljni okvir za poslovanje HEP-a i ovisnih društava, prema energetskeg djelatnostima koje obavljaju su:

- Zakon o energiji
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o tržištu plina
- Zakon o tržištu toplinske energije
- Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti
- Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji.

Na tržištu električne energije i plina u posljednjih desetak godina dogodile su se značajne promjene, koje su bile posljedica procesa liberalizacije i deregulacije energetskeg tržišta, a koje je pokrenula EU donošenjem triju paketa energetskeg direktiva i uredbi. Između ostalih pravila i postavljenih ciljeva, osnovno je obilježje razdvajanje energetskeg djelatnosti u sektoru električne energije i plina. Naime, dotadašnje uglavnom vertikalno integrirane tvrtke pokrenule su procese pravnog, financijskog i vlasničkog razdvajanja djelatnosti proizvodnje, opskrbe i trgovine organiziranih na tržišnim načelima od reguliranih djelatnosti vođenja i upravljanja prijenosnim i distribucijskim mrežama te plinskim sustavima (skladištenje, transport, distribucija, upravljanje UPP terminalom).

Iako je tržište električne energije za sve kupce formalno otvoreno još od 2008., do potpunog je otvaranja došlo tijekom 2013., kada su uslugu opskrbe električnom energijom svim kupcima, uključujući kućanstva, aktivno počeli nuditi alternativni opskrbljivači u Hrvatskoj.

Slični su procesi obilježili i tržište plina, koje je formalno otvoreno od 2008., da bi do stvarnog otvaranja tržišta i pojave novih opskrbljivača na veleprodajnom tržištu došlo u plinskoj sezoni 2012./2013. nakon deregulacije cijena za krajnje kupce u četvrtom tromjesečju 2012. Iako zakoni i podzakonski akti dopuštaju mogućnost promjene opskrbljivača, tržište plina još se nije posve razvilo te se prava konkurencija, posebice kod krajnjih kupaca na distribucijskim sustavima, tek očekuje.

Na tržištu toplinske energije značajne promjene uvode se stupanjem na snagu Zakona o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14), početkom srpnja 2013., kojim se Hrvatska prilagodila Direktivi 2009/28/

EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije, Direktivi 2010/31/EU o energetske učinkovitosti zgrada i Direktivi EU 2012/27 o energetske učinkovitosti. Ovim su Zakonom stvoreni uvjeti za otvaranje tržišta toplinske energije i konkurentnost cijena toplinske energije, potiče se održivi razvoj u sektoru toplinarstva, kao i energetska učinkovitost u proizvodnji i korištenju toplinske energije. Zakonom su utvrđeni novi odnosi između energetske subjekata u toplinarstvu, odnosno razdvajaju se energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom te je uvedena nova djelatnost – kupac toplinske energije.

Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14) uređuje mjere za sigurnu opskrbu energijom te učinkovitu proizvodnju i korištenje energije. Također, definira i akte kojima se uređuje i na temelju kojih se provodi energetska politika i planiranje energetske sustava, obavljanje energetske djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga te obavljanje energetske djelatnosti uz poštovanje mjera zaštite okoliša i energetske učinkovitosti.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Zakonom o tržištu električne energije (NN 22/13) uređuju se pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom te za trgovinu električnom energijom i organiziranje tržišta električne energije kao dijela elektroenergetskog tržišta EU-a. Nadalje, utvrđuju se pravila koja se odnose na zaštitu krajnjih kupaca, organiziranje i funkcioniranje elektroenergetskog sektora, otvoren pristup tržištu, utvrđivanje obveze univerzalne i zajamčene usluge i prava kupaca električne energije, a koja uključuju prava krajnjih kupaca, pravila pristupa mreži, načela uzajamnosti i prekogranični prijenos električne energije.

Zakon detaljno definira obvezu organiziranja i poslovanja operatora prijenosnog sustava po jednom od tri modela predviđenih Direktivom, postupak razdvajanja pri odabiru određenog modela te postupak certificiranja od strane HERA-e. Nadalje, Zakon definira i opisuje kriterije za organizacijsko i financijsko razdvajanje operatora distribucijskog sustava, te obvezu razvoja vlastitog vizualnog identiteta različitog od ostatka vertikalnog integriranog subjekta.

Važeći podzakonski akti za funkcioniranje tržišta električnom energijom u 2013. bili su:

- Pravila djelovanja tržišta električne energije (NN 135/06, 146/10, 90/12)
- Opći uvjeti za opskrbu električnom energijom (NN 14/06)
- Mrežna pravila (NN 36/06)
- Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (NN 133/06, 135/11)

Za energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga, prijenos i distribucija električne energije, te zajamčena opskrba i opskrba električnom energijom u okviru univerzalne usluge, tijekom 2013. HERA je donijela ili izmijenila sljedeće metodologije:

- Metodologija za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje (NN 121/13), kojom se određuje način izračuna jediničnih cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje u obračunskom intervalu za pozitivna i negativna odstupanja. Metodologijom se određuje i način izračuna referentne cijene električne energije uravnoteženja u obračunskom intervalu, način izračuna tolerancijskog praga u obračunskom intervalu za pozitivna i negativna odstupanja subjekta odgovornog za odstupanje, način određivanja jedinične cijene energije uravnoteženja u obračunskom razdoblju za pokrivanje troškova uravnoteženja povlaštenih proizvođača električne energije koji su u sustavu poticaja, te način izvješćivanja i nadzora nad primjenom ove Metodologije.
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (NN 158/13) kojom se određuju tarifni modeli i tarifne stavke za zajamčenu opskrbu električnom energijom, način određivanja udjela opskrbljivača koji nisu pod obvezom javne usluge, način izračuna prosječne cijene električne energije, način određivanja iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom, način dostave podataka, te postupak za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge (NN 116/13, 38/14) koja utvrđuje način i kriterije prema kojima opskrbljivač kupaca u okviru univerzalne usluge nabavlja električnu energiju, tarifne modele, tarifne elemente i tarifne stavke, način određivanja troškova i prihoda opskrbljivača, podatke potrebne za

utvrđivanje troškova i prihoda opskrbljivača, postupak za određivanje odnosno promjenu iznosa tarifnih stavki za radnu energiju i tarifnih stavki za naknadu za opskrbu.

TOPLINSKA ENERGIJA

Zakonom o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14) uređuju se mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distribucijske mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima. Zakonom se uređuje obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje i opskrbe toplinskom energijom kao tržišnih djelatnosti te distribucije toplinske energije kao regulirane djelatnosti koja se obavlja kao javna usluga. Zakon uvodi novu djelatnost kupca toplinske energije, koja obuhvaća stručno upravljanje, rukovanje, održavanje unutarnjih instalacija, isporuku toplinske energije radi obračuna toplinske energije te izdavanje računa krajnjem kupcu u zgradi/građevini u samostalnom, zatvorenom ili centralnom toplinskom sustavu na temelju ugovora o potrošnji toplinske energije, sklopljenim s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika. Zakonom o tržištu toplinske energije propisano je da svi vlasnici stambenih i poslovnih prostora u zgradama izgrađenim prije stupanja na snagu tog Zakona radi racionalnijeg korištenja toplinske energije imaju obvezu ugraditi uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnike) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije (kalorimetre), a bez obzira koju od ove dvije vrste uređaja ugradili, obvezno moraju ugraditi i uređaje za regulaciju odavanja topline (termostatske radijatorske ventile). Do kraja 2015. uređaje moraju ugraditi vlasnici stambenih i poslovnih prostora u zgradama s više od 70 samostalnih uporabnih cjelina, a do kraja 2016. vlasnici stambenih i poslovnih prostora u zgradama s više od dvije, a manje od 70 samostalnih uporabnih cjelina.

Važeći podzakonski akti kojima se reguliralo tržište toplinske energije u 2013. godini bili su:

- Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom (NN 129/06), koje je donijela Vlada RH, a stupili su na snagu 2007. godine. Općim uvjetima, između ostalog, uređuju se međusobni ugovorni odnosi te obveze i odgovornosti distributera toplinske energije i korisnika distribucijske mreže, uvjeti za priključenje, isporuku i opskrbu toplinskom energijom i korištenje distribucijske mreže, te uvjeti mjerenja, obračuna i naplate isporučene toplinske energije.
- Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 139/08, 18/09, 136/11, 145/11), koji je donijelo Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva 2008. godine. Pravilnikom se propisuje ugradnja uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije i modeli raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju na zajedničkom mjerilu toplinske energije kupcima toplinske energije koji su vlasnici posebnih dijelova objekta koji predstavljaju samostalne uporabne cjeline, a toplinsku energiju registriraju putem uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili mjere putem zasebnog uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije.
- Tarifni sustav za usluge energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom, bez visine tarifnih stavki (NN 65/07 – pročišćeni tekst, NN 154/08, NN 22/10, NN 46/10, NN 50/10, NN 86/11) i Tarifni sustav za usluge energetske djelatnosti proizvodnje i opskrbe toplinskom energijom, bez visine tarifnih stavki (NN 86/11), koje je donijela HERA, a kojima je utvrđena metodologija za izračun tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije, distribuciju toplinske energije i opskrbu toplinskom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca. Ovi podzakonski akti prestali su važiti sredinom svibnja 2014. kada su stupile na snagu Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije (NN 56/14) i Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije (NN 56/14).

PLIN

Zakon o tržištu plina (NN 28/13,14/14) koji uređuje prava i dužnosti energetske subjekata na tržištu plina i opisuje energetske djelatnosti, a koji je stupio na snagu 14. ožujka 2013. donio je niz promjena čija je svrha usklađivanje s trećim paketom energetske zakonodavstva EU. Od 1. travnja 2014. značajno se mijenjaju uloge, odgovornosti i odnosi sudionika na tržištu plina. Naime, prijelaznim i završnim odredbama Zakona

o tržištu plina određeno je kako postojeći dobavljač plina postaje opskrbljivačem opskrbljivača u obvezi javne usluge do 31. ožujka 2014. Također, zaključno s navedenim datumom istekao je dugogodišnji ugovor o skladištenju plina sklopljen između tvrtke Prirodni plin d.o.o. i Podzemnog skladišta plina d.o.o. te je pružena mogućnost energetskim subjektima na hrvatskom tržištu plina da iskažu interes za zakup skladišnog kapaciteta.

Nadalje, odredbama Zakona o tržištu plina kojima se uređuju dužnosti proizvođača plina i proizvođača prirodnog plina određeno je da je proizvođač prirodnog plina dužan osigurati da cjelokupna proizvedena količina prirodnog plina bude prvenstveno ponuđena opskrbljivačima koji opskrbljuju plinom kupce na teritoriju RH, dok su opskrbljivači u obvezi javne usluge dužni osigurati uvjete za redovitu i sigurnu opskrbu krajnjih kupaca plinom na način da prvenstveno kupuju plin od proizvođača plina, a nedostatne količine plina od trgovaca te od drugih opskrbljivača na organiziranom tržištu plina ili iz uvoza.

Tržište plina u Hrvatskoj regulirano je uz Zakon o tržištu plina i podzakonskim i općim aktima, i to:

- Opći uvjeti opskrbe plinom (NN 158/13) – donosi ih HERA, a uređuju ugovorne odnose između opskrbljivača plinom i krajnjeg kupca, uvjete obračuna i naplate isporučenog plina, zaštitu krajnjeg kupca te promjenu opskrbljivača.
- Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava (NN 158/13) – donosi ih HERA, a uređuju razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava, upravljanje i nadzor nad distribucijskim sustavom, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, priključenje na distribucijski sustav, prava i dužnosti operatora distribucijskog sustava, korisnika sustava i krajnjeg kupca.
- Mrežna pravila transportnog sustava (NN 12/13) – donosi ih Plinacro d.o.o., operator transportnog sustava uz prethodnu suglasnost HERA-e, a uređuju razvoj, gradnju i održavanje transportnog sustava, priključenje na transportni sustav, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, nadzor i upravljanje transportnim sustavom, uravnoteženje transportnog sustava, usluge operatora transportnog sustava, međusobna prava i dužnosti operatora transportnog sustava i korisnika transportnog sustava, ugovorne odnose i opće uvjete korištenja transportnog sustava, rezervaciju kapaciteta, trgovanje kapacitetima, korištenje kapaciteta, mjerna pravila i pravila raspodjele količina plina, objavu podataka, razmjenu podataka i komunikaciju, ograničenje i obustavu isporuke plina te neovlaštenu potrošnju plina.
- Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 12/13) – donosi ih Podzemno skladište plina d.o.o., operator sustava skladišta plina uz prethodnu suglasnost HERA-e, a uređuju povezivanje sustava skladišta plina s ostalim dijelovima plinskog sustava, razvoj, građenje i održavanje sustava skladišta plina, upravljanje i nadzor nad sustavom skladišta plina, usluge operatora sustava skladišta plina, ugovorne odnose i opće uvjete korištenja sustava skladišta plina, rezervaciju i korištenje kapaciteta sustava skladišta plina, trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina, prava i dužnosti operatora sustava skladišta plina i korisnika sustava skladišta plina, mjerna pravila i pravila raspodjele, objavu podataka i razmjenu informacija.
- Pravila o organizaciji tržišta plina (NN 12/2013, 02/2014) – donosi ih HROTE uz prethodnu suglasnost HERA-e, a uređuju načela i standarde za organiziranje i djelovanje tržišta plina, pravila o organiziranju bilančnih skupina i vođenje registra voditelja bilančnih skupina i članova bilančne skupine, ugovorne odnose operatora tržišta plina i sudionika na tržištu plina, pravila na virtualnoj točki trgovanja, odgovornost sudionika na tržištu plina za njihova odstupanja i pravila obračuna energije uravnoteženja.

Za energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga, dakle za transport plina, distribuciju plina, organiziranje tržišta plina, opskrbu plinom u javnoj usluzi, zajamčenu opskrbu plinom te skladištenje plina (regulirane djelatnosti) HERA donosi metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki te odluke o iznosima tarifnih stavki. U 2013. godini HERA je donijela sljedeće metodologije i odluke:

- Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 158/13)
- Metodologija utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (NN 158/13)
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (NN 158/13)
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina (NN 104/13)

- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13)
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za transport plina za energetske subjekt Plinacro d.o.o. (NN 102/13)

PROMJENA ZAKONSKE REGULATIVE U 2013. GODINI

Zaključno, tijekom 2013. doneseni su, izmijenjeni i dopunjeni sljedeći zakonski i podzakonski akti:

- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o tržištu plina
- Zakon o tržištu toplinske energije
- Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji
- Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora
- Izmjena i dopuna zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji
- Odluka o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata
- Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Uredba o naknadi za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije
- Uredba o uspostavi sustava jamstva podrijetla električne energije
- Pravila o korištenju registra jamstava podrijetla električne energije
- Pravilnik o dodjeli i korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta
- Odluka o visini naknade za korištenje prostora koje koriste proizvodna postrojenja za proizvodnju električne energije
- Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije
- Odluka o postupku provjere kriterija za izuzeće od obveze i izrade analize koristi i troškova proizvodnih postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije.

Razvoj – ciljevi, projekti u tijeku i planirani

RAZVOJNI CILJEVI

Optimizacija poslovanja koja podrazumijeva usklađivanje osnovnih čimbenika poput poslovne strategije, poslovnog modela, organizacije, poslovnih procesa, ljudskih potencijala, informacijske tehnologije, metoda upravljanja te učinkovitosti ukupnog poslovnog sustava, a sastoji se od četiri osnovna elementa:

- optimizacija poslovanja HEP grupe kao cjeline
- povećanje efikasnosti poslovnih procesa
- uvođenje novih elemenata kontrole i novih metoda rada u ključne segmente
- prilagodba EU regulativi.

Razvojno-investicijski ciklus. Za ulaganja u proizvodne kapacitete HEP-a ključno je donošenje dugoročnih investicijskih odluka o izgradnji novih proizvodnih kapaciteta i rekonstrukciji postojećih proizvodnih kapaciteta. HEP ima čitav niz potencijalnih projekata u različitim razvojnim fazama, na postojećim i novim lokacijama te s različitim tehnologijama. Uz objektivizirane postupke odlučivanja i strukturiranja isplativosti investicija, projekti se rangiraju prema kriterijima izvedivosti i isplativosti te prioritetu interesa HEP-a.

Kreiranje novih proizvoda i usluga na tržištu. Novim proizvodima u svim segmentima, korištenjem dosadašnjih iskustava i podataka iz baze kupaca te uvođenjem novih usluga na načelu *pametnih* mreža nastojat će se zadržati dominantni tržišni udjel.

Regionalni iskorak. Gubitak dijela domaćeg tržišta nameće potrebu snažnijeg iskoraka na druga tržišta, prvenstveno tržišta u regiji.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Ulaganja u postojeće proizvodne kapacitete imaju za cilj povećanje vrijednosti ključnih, strateških proizvodnih postrojenja dok se investicijskim ulaganjima u nove proizvodne kapacitete i tehnologije nastoji

diversifikacijom energenata osigurati dugoročna pouzdanost i raspoloživost proizvodnog portfelja Grupe, koji u cjelini, u sadašnjem i budućem razdoblju treba zadovoljiti uvjete sigurnosti opskrbe, konkurentnosti te održivosti. Pritom su ulaganja u obnovljive izvore energije jedan od fokusa dugoročnog cilja razvoja utemeljenog na konceptu održivog razvoja.

U završnoj je fazi izgradnja novog kombikogeneracijskog bloka C u TE Sisak.

Za realizaciju projekta TE Plomin C (energent – kameni ugljen, snaga 500 MW) ključna je provedba natječaja za odabir strateškog partnera koji je započeo s pretkvalifikacijom kao prvom fazom natječaja 2012. godine. Natječajni je postupak nastavljen 2013. zahtjevom za ponude od triju kvalificiranih ponuditelja te zaprimanjem ponuda krajem travnja 2014. Očekuje se da se s preferentnim ponuditeljem pregovori završe do kraja 2014. godine i zaključi transakcija sa strateškim partnerom. Očekivani početak izgradnje postrojenja u tom slučaju predviđa se za 2015. godinu.

Za projekt TE–TO Osijek – Zamjena postojećeg Bloka A novim CCCGT postrojenjem dovršena je studija izvodljivosti kao i elaborat Studije utjecaja na okoliš. Tijekom 2014. godine očekuje se ishođenje lokacijske dozvole za kombi-kogeneracijsko postrojenje snage do 500 MW.

Za projekt EL–TO Zagreb – Zamjena postojećeg Bloka A novim CCCGT postrojenjem također su dovršeni studija izvodljivosti i elaborat Studije utjecaja na okoliš. U tijeku je izrada idejnog projekta, a tijekom 2014. godine očekuje se ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, te izrada dokumentacije za ishođenje lokacijske dozvole.

Za projekt 2. faze HE Dubrovnik završena je izrada Studije utjecaja na okoliš, provode se istražni radovi izvedbom bušotina i geofizičkih ispitivanja na trasi odvodnog tunela, a u tijeku je izrada studije mogućih poslovnih modela za realizaciju projekta.

Za projekt HES Kosinj/Senj provodi se složeni postupak usklađivanja Studije utjecaja na okoliš s novim zahtjevima koji proizlaze iz proglašenja ekološke mreže Natura 2000.

Slijedom procjene da je za uspješan i prihvatljiv nastavak realizacije projekta izgradnje HE Ombla potrebno provesti usklađivanje projektnih dokumenata u području zaštite okoliša provedbom ocjene utjecaja na prirodu, u svibnju 2013. obustavljena je do daljnjega suradnja s EBRD-om na osiguranju izvora financiranja.

Za dva BE–TO projekta (u Osijeku i Sisku) krajem 2013. godine sklopljeni su ugovori o dugoročnoj dobavi drvene mase za rad postrojenja, te su početkom 2014. objavljeni natječaji za izgradnju.

Od ostalih obnovljivih izvora energije, u studenome 2013. počeli su radovi na izgradnji male hidroelektrane (MHE) Prančevići. MHE Peruča trebala bi dobiti status obnovljivog izvora energije u sustavu poticaja, a s istim je ciljem nastavljena izrada dokumentacije za rekonstrukciju malih hidroelektrana CHE Fužine i HE Zeleni vir. Također je tijekom 2013. pripremljen te je u ožujku 2014. završena izvedba projekta postavljanja devet fotonaponskih elektrana (FNE) na HEP-ovim poslovnim zgradama u više gradova širom Hrvatske. Razmatraju se i ostali potencijalni projekti, primjerice reverzibilne hidroelektrane koje imaju potencijal ukupnog povećanja vrijednosti HEP-ovog proizvodnog portfelja. Ti su projekti u fazi razvoja te će se temeljem studije izvodljivosti odrediti daljnje aktivnosti.

Također su u fazi istraživanja mogućnosti implementacije novije koncepcije projekta hidroelektrana na Savi, razvijene 2012. i 2013. godine i njenog vrednovanja u usporedbi s ranijim koncepcijama.

Kontinuirano se izvode revitalizacije hidroelektrana od kojih se očekuje znatno produljenje životnog vijeka postrojenja, podizanje pouzdanosti rada i pogonske spremnosti, smanjeni troškovi održavanja te bolje proizvodne karakteristike. Najvažniji su projekti revitalizacije tijekom 2013. bili HE Zakučac gdje je završena 1. etapa rekonstrukcije puštanjem u pogon zamjenskog agregata povećane snage, te je započeta 2. etapa. U HE Dubrovnik završena je obnova prvog agregata i priprema obnove drugog agregata koja je u dogovoru s Elektroprivredom Republike Srpske odgođena za 2014. godinu zbog izrazito povoljnih hidroloških okolnosti na rijeci Trebišnjici, odnosno raspoloživosti vodnog resursa u akumulaciji Bileća.

DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Ulaganja u mrežnu energetska infrastrukturu trebaju osigurati zadržavanje dugoročne vrijednosti, omogućavanje stabilnosti opskrbe energentima te razvoj tržišta energentima na dobrobit svih korisnika. Tijekom 2013. godine izgrađen je, rekonstruiran i/ili revitaliziran niz značajnih transformatorskih stanica i ostalih objekata na mreži distribucije.

Od završenih kapitalnih ulaganja u 2013. godini treba istaknuti TS 110/10(20) kV Kneginec, TS 35/10(20) kV Hrvatska Kostajnica, prijelaz na 20 kV područja Jastrebarsko, dok su značajnija kapitalna ulaganja koja se nastavljaju u 2014. godini TS 110/10(20) kV Srđ, TS 110/10(20) kV Ferenščica (obje u visokom stupnju dovršenosti distribucijskog dijela investicije), TS 110/10(20) kV Sesvete i TS 110/10(20) kV Imotski.

Osim toga, realizirano je više investicijskih programa koji sadrže veliki broj manjih investicijskih aktivnosti. Od iznimne je važnosti ulaganje u zamjenu i uređenje mjernih mjesta (OMM) i priključaka, jer se njime osigurava redovna zamjena brojila ali i rekonstrukcija dotrajalih i tehnički zastarjelih izvedbi priključaka. U narednom razdoblju, planira se pojačana modernizacija i izgradnja nove distribucijske mreže radi zadovoljenja potreba za električnom energijom i priključenja novih kupaca, posebice u velikim gradovima, turističkim i industrijskim zonama. Nizom zasebnih investicijskih programa nastavit će se sanacija naponskih okolnosti u distribucijskom sustavu, uvođenje suvremenih mjernih uređaja za registraciju potrošnje i usklađivanje s novim normama.

Daljnijim ulaganjem u distribucijsku mrežu dugoročno će se omogućiti praćenje razvoja konzuma, razvoj tržišta električnom energijom te sigurnost opskrbe.

TOPLINARSTVO

Značajniji projekti u 2013. godini odnose se na spajanje zagrebačkog naselja Dubrava na CTS gdje su u potpunosti završeni radovi na izgradnji magistralnog vrelovoda i parovoda iz prve dionice faze 1, revitalizaciju vrelovoda u Zagrebu, direktnih toplinskih stanica (ukupno 44 toplinske stanice), toplovodne mreže u Velikoj Gorici (završeno 460 m) te vrelovodne i parovodne mreže u Osijeku, sustave daljinskog vođenja u Osijeku i Sisku, revitalizaciju toplinskih stanica i toplovodne mreže u sisačkom naselju Caprag, aktivnosti na spajanju na spojni parovod s povratom kondenzata od TE Sisak do Energane ŽS i ostala ulaganja.

PLIN

U 2013. godini izvršena su ulaganja u pripremu i izgradnju novih plinovoda na područjima svih lokalnih samouprava na kojima HEP Plin obavlja distribuciju plina i gdje postoji potreba za proširenjem mreže. Dinamika realizacije uvjetovana je obvezama iz koncesijskih ugovora, a za čiju je gradnju procijenjeno da postoji ekonomska opravdanost. Nastavljena je izgradnja plinske mreže u sedam novih naselja, a izgrađeno je 88 km nove plinovodne mreže.

Članstva u međunarodnim organizacijama

HEP d.d. i društva HEP grupe kolektivni su, a pojedinačni stručnjaci iz HEP-a individualni članovi velikog broja međunarodnih organizacija, institucija i udruga:

- **EURELECTRIC** (Union of the Electricity Industry; Europska udruga elektroprivrednih organizacija)
- **IEEE** (The Institute of Electrical and Electronic Engineers; Institut inženjera elektrotehnike i elektronike)
- **CIGRE** (International Council on Large Electric Systems; Međunarodno vijeće za velike elektroenergetske sustave)
- **ICOLD** (International Commission of Large Dams; Međunarodna udruga za visoke brane)
- **IHA** (International Hydropower Association; Međunarodna udruga za hidroenergiju)
- **CIRED** (Congres International des Réseaux Electriques de Distribution; Međunarodna elektro-distribucijska konferencija)
- **LWA** (Live Working Association; Međunarodna udruga za radove pod naponom)
- **EFET** (European Federation of Energy Traders; Federacija europskih trgovaca energijom),
- **IAEA** (International Atomic Energy Agency; Međunarodna agencija za atomsku energiju),
- **ENS** (European Nuclear Society; Europsko nuklearno društvo)
- **UNICHAL** (International Union of Heat Distributors; Unija za toplinsku energiju i toplane),
- **EUROHEAT & POWER** (međunarodna organizacija s područja kogeneracije, daljinskog grijanja i hlađenja),

- **EWEA** (The European Wind Energy Association; Europska udruga za korištenje energije vjetra)
- **IIA GLOBAL** (Institute of Internal Auditors, Florida, SAD), preko HIR – Instituta internih revizora Hrvatske
- **ISACA** (Information Systems Auditand Control Association); preko hrvatske podružnice ISACA Chapter Croatia
- **ISSA** (International Social Security Association; Međunarodna udruga za socijalnu sigurnost),
- **ECLA** (European Company Lawyers Association; Europska udruga korporativnih pravnika); i drugim.

Naši stručnjaci doprinose radu tih organizacija izradom stručnih radova i materijala, sudjelovanjem na konferencijama, savjetovanjima, stručnim skupovima, simpozijima, radionicama i seminarima, cirkularnim e-mail raspravama, radom u tijelima udruga i u nacionalnim odborima. Na taj način razmjenjuju specijalistička znanja i iskustva i aktivni su članovi međunarodne energetske zajednice koji izravno i organizirano sudjelju u upoznavanju, primjeni i kreiranju pravne stečevine EU i Energetske zajednice. Zahvaljujući tomu, važni su sudionici u kreiranju nacionalne energetske politike i zakonodavstva te provedbi aktivnosti od interesa za HEP i njegove kupce.

Kratki povijesni pregled

1895. Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik

- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. "Ante Šupuk i sin" iz Šibenika među osnivačima UNIPEDE-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice Rade Končar iz EL-TO Zagreb
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslavonije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško

1990. Osnovano Javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)

- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
 - 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
 - 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
 - 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
 - 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
 - 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)
- ### **2002. Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu**
- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
 - 2009. U pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
 - 2010. U pogonu HE Lešće (42 MW)
 - 2012. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 500 milijuna USD
 - 2013. Hrvatski operator prijenosnog sustava razdvojen u odnosu na HEP grupu prema ITO modelu

Korporacijsko upravljanje



Korporacijsko upravljanje

U skladu s korporacijskim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja korporativnih funkcija te usmjerava, koordinira i prati djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutrašnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

Organi Društva (iz Statuta HEP-a d.d.)

UPRAVA DRUŠTVA

Uprava Društva sastoji se od 6 članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje 4 godine.

Radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

1. vodi poslove Društva;
2. utvrđuje i provodi poslovnu politiku i brine o izvršenju srednjoročnih i dugoročnih planova;
3. izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu;
4. donosi opće akte Društva i organizacijske propise;
5. zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i ovog Statuta;
6. predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva;
7. izvještuje Nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova, te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to; rentabilnosti poslovanja društva a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala; tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva; poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva;
8. Nadzornom odboru Društva podnosi godišnja financijska izvješća;
9. jednom godišnje u pisanom obliku podnosi Glavnoj skupštini izvješće o stanju Društva;
10. glavnoj skupštini podnosi pisano konsolidirano godišnje izvješće društva;
11. imenuje članove Skupštine, odnosno Nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj;
12. imenuje i razrješava radnike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima;
13. donosi plan kadrova i planove zapošljavanja;
14. predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava;
15. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva može samo uz suglasnost Nadzornog odbora odlučivati o:

1. osnivanju Društva u zemlji i inozemstvu;
2. prodaji i kupnji dionica i poslovnih udjela u drugim društvima, te prodaji nekretnina u tim društvima;
3. kupnji, prodaji i opterećenju nekretnina Društva vrijednosti iznad 20.000.000,00 kn;
4. uzimanju zajma i izdavanju vrijednosnih papira, iznad iznosa od 100.000.000,00 kn
5. davanju prokure i odricanju nekog prava bez naknade iznad iznosa od 5.000.000,00 kn.

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor ima 7 (sedam) članova. Šest članova bira i opoziva Glavna skupština Društva, a jednog člana imenuje i opoziva radničko vijeće temeljem odredaba Zakona o radu. Odluka Glavne skupštine o izboru i opozivu članova Nadzornog odbora stupa na snagu danom donošenja. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora biraju iz svojih redova predsjednika i zamjenika predsjednika.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. U sklopu nadležnosti, Nadzorni odbor:

1. imenuje i opoziva Upravu Društva;
2. ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva;
3. daje suglasnost na godišnja financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva;
4. daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to ovim Statutom određeno;
5. podnosi Glavnoj skupštini Društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
6. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

GLAVNA SKUPŠTINA (SKUPŠTINA)

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i Statutom, a osobito:

1. donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
2. bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
3. donosi odluku o upotrebi dobiti;
4. daje razrješnicu članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva;
5. imenuje revizora Društva;
6. odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
7. odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
8. obavlja i druge poslove suglasno zakonu i ovom Statutu.

Upravljačka struktura Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP-a d.d.)

SKUPŠTINA



Ivan Vrdoljak,
član

NADZORNI ODBOR



**Nikola
Bruketa,**
predsjednik



**Jadranko
Berlengi,**
član,
predstavnik radnika



mr.sc. **Juraj
Bukša,**
član
(od 5. lipnja 2014.)*



**Igor
Džajić,**
član



dr.sc. **Žarko
Primorac,**
član



dr.sc. **Ivo Uglešić,**
član



Mirko Žužić,
član (od 19. rujna 2013.)

(* U izvještajnom
razdoblju član je bio Ante
Ramljak)

REVIZORSKI ODBOR NADZORNOG ODBORA

dr. sc. **Žarko Primorac**, predsjednik

Mirko Žužić* (od 5. lipnja 2014.)

dr.sc. **Boris Tušek** (redoviti profesor na
Ekonomskom fakultetu u Zagrebu), vanjski član

(* U izvještajnom
razdoblju član je bio Ante
Ramljak)

UPRAVA



**Tomislav
Šerić,**
predsjednik Uprave

Rođen 1973. Diplomirani je inženjer elektrotehnike (1998.) te od 2006. nositelj diplome MBA (Pariz). Nakon kratkog rada 1999. u tvrtki Ekspert, gdje je obavljao poslove specijalista zaštite na radu za električne instalacije, te u tvrtki Siemens, 2000., gdje je radio kao računalni programer razvoja, ostvario je poduzetnički projekt kojim je upravljao do 2005. Potom je do 2008. kao menadžer za marketinšku strategiju, programe i procese radio u T-Mobileu, a do 2009. kao direktor u tvrtki Osječki promet i gospodarstvo. Od 2009. bio je na čelu Poslovnog inkubatora BIOS u Osijeku. Od velječe 2012. do svibnja 2013. bio je član Uprave HEP-a d.d. za prijenos i distribuciju. Predsjednik je HRO CIGRE, član Izvršnog odbora Udruženja energetike Hrvatske udruge poslodavaca i član Zajednice za obnovljive izvore energije Hrvatske gospodarske komore.



**mr.sc. Perica
Jukić,**
član Uprave

Rođen 1969. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu diplomirao je 1996., a stekao znanstveni magistarski naslov 2005. godine, specijaliziravši se za područje kogeneracijskih postrojenja i toplifikacije. Od 1996. godine radi u HEP Proizvodnji, kao samostalni inženjer u Pogonu TE-TO Zagreb, pa rukovoditelj proizvodnje te od 2008. kao direktor Pogona. U tom razdoblju bio je inženjer proizvodnje na upuštanju novog kombi-kogeneracijskog bloka (blok K, 2004.) i procesni inženjer na projektu bloka L (2006.-2009.). Od 2009. do svibnja 2013. godine bio je direktor Sektora za termoelektrane u HEP-Proizvodnji d.o.o. Voditelj je zajedničkog Povjerenstva HEP-a i RWE-a za vođenje i održavanje Plomina d.o.o.



**Zvonko
Ercegovac,**
član Uprave

Rođen 1965. Sveučilišni je specijalist ekonomije (2008.) i diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektroenergetika (2005.). Godine 1992. završio je studij elektrotehnike, smjer elektrostrojarstvo. Pri Ministarstvu graditeljstva i zaštite okoliša, 1993. položio je stručni ispit iz područja elektrotehnike. Članom Uprave imenovan je s mjesta direktora Sektora za opskrbu HEP Plina, u kojem je radio od 1989. godine. Prethodno je u HEP Plinu obavljao poslove inženjera za zaštitu i mjerenja te rukovoditelja Odjela za prodaju i odnose s potrošačima. Od 2006. do 2010. bio je član Savjeta HERA-e.



**dr.sc. Ivan
Matasić,**
član Uprave

Rođen 1974. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu diplomirao je 1996., magistrirao 1999. te stekao doktorski znanstveni naslov 2003. Od 2004. nositelj je diplome MBA. Od 1996. do 2002. bio je znanstveni novak Fakulteta elektrotehnike i računarstva, na kojem je tijekom studija dobio nagradu "Josip Lončar" te Rektorovu nagradu. Utemeljio je i bio direktor tvrtke Rego-Stan d.o.o. Zagreb (1998.-2002.), a od 2003. do 2004. član Uprave Elektroprometa d.d., Zagreb, zadužen za financije i logističku službu. U tvrtki A.T. Kearney bio je konzultant od 2005. do 2008., pa zatim samostalni konzultant. Od kraja 2009. bio je član Uprave HŽ Infrastruktura, odgovoran za nabavu, financije, kontroling, informatiku i internu reviziju.



**Krunoslava
Grgić Bolješić,**
članica Uprave

Rođena 1974. Diplomirani je pravnik (1999.), pohađa poslijediplomski studij Trgovačko pravo i pravo društva. Godine 2002. položila je pravosudni ispit. Nakon odrađenog staža odvjetničke vježbenice, 2000., radila je kao sudačka vježbenica u Općinskom sudu u Ozlju, a zatim do prosinca 2002. bila je viša suradnica u Croatia banci u Zagrebu. Iza toga preuzela je poslove tajnika Vijeća za regulaciju energetske djelatnosti (do prosinca 2005.), pa tajnika HERA-e. Od 2007. radila je u HERA-i i to kao voditeljica Odsjeka za kadrovske i opće poslove te samostalna stručna suradnica. Članica je HRO CIGRE-a, Studijskog odbora Tržište električne energije i regulacija.



**mr.sc. Željko
Štromar,**
član Uprave
(od 22. studenog 2013.)

Rođen 1971. Na Građevinskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1997. a magistarski naslov stekao 2006. godine. Godine 1997. zaposlio se u tvrtki Coning gdje je kao voditelj projekta radi do 2000. godine. Od 2000. do 2004. godine voditelj je tehničke podrške u tvrtki Termika u Novom Marofu. Od 2004. godine radi u Institutu IGH, najprije kao direktor Zavoda, zatim (2009.-2012.) kao zamjenik direktora nadležan za djelatnost vođenja projekata, projektiranja i nadzora te 2012. i 2013. kao član Uprave nadležan za temeljnu djelatnost poslovanja. Završio Poslovnu školu HGK i gospodarske komore Steiermark (2001.). Član je Upravnog odbora Hrvatske komore inženjera građevinarstva, Društva građevinskih inženjera i tehničara te Hrvatskog inženjerskog saveza.

Glavna Skupština

GLAVNA SKUPŠTINA 2013.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 6. lipnja 2013. Glavna skupština je razmotrila konsolidirane i nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2012. godinu s Izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i poslovanju Društva i HEP grupe u 2012. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2012. godini. Donijela je Odluku o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2012. godini. Dana je razrješnica Upravi i Nadzornom odboru Društva za 2012. godinu.

GLAVNA SKUPŠTINA 2014.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 5. lipnja 2014. Glavna skupština je razmotrila konsolidirane i nekonsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2013. godinu s Izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i poslovanju Društva i HEP grupe u 2013. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2013. godini.

Donijela je Odluku o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2013. godini. Sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statuta HEP-a d.d. i Odluke Vlade RH o donošenju Plana upravljanja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske za 2014. godinu, ostvarena dobit od 747.741.484 kuna raspoređuje se za: zakonske rezerve (37.387.074 kuna), zadržanu dobit u iznosu reinvestirane dobiti HEP Operatora distribucijskog sustava za 2012. godinu (425.436.000 kuna) te isplatu u korist Državnog proračuna RH (284.918.410 kuna).

Skupština je donijela Odluku kojom se odobrava rad (daje razrješnica) Upravi Društva – predsjedniku i članovima Uprave koji su obnašali funkcije u 2013. godini i to: Tomislavu Šeriću – predsjedniku i članovima Uprave: Zvonku Ercegovcu, Krunoslavi Grgić Bolješić, Perici Jukiću, Ivanu Matasiću i Željku Štromaru. Skupština Društva dala je razrješnicu za poslovnu 2013. godinu predsjedniku i članovima devetog saziva Nadzornog odbora.

Temeljem Zaključka Vlade RH, Skupština je donijela Odluku kojom se opoziva član Nadzornog odbora Hrvatske elektroprivrede d.d. Ante Ramljak te za člana Nadzornog odbora bira Juraj Bukša. Odluka je stupila na snagu danom donošenja, a mandat novoizabranom članu Nadzornog odbora traje do isteka mandata devetog saziva Nadzornog odbora HEP-a d.d., izabranog Odlukom Glavne skupštine od 23. veljače 2012.

Revizija

NEOVISNI REVIZOR

Na sjednici održanoj 19. rujna 2013., Skupština je za revizora HEP-a d.d., povezanih društava i konsolidiranih financijskih izvještaja za HEP grupu, za godinu koja završava 31. prosinca 2013. godine, imenovala revizorska društva BDO Croatia d.o.o. i Audit d.o.o. iz Zagreba.

INTERNA REVIZIJA I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima, kao stožerna funkcija HEP-a d.d., zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i dio je internog nadzora HEP grupe.

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima provodi interne revizije u skladu s Godišnjim planom rada Sektora. Svrha provođenja internih revizija je pružanje razumnog jamstva Nadzornom odboru i Upravi HEP-a d.d. u vezi s učinkovitošću, djelotvornošću i sigurnošću poslovnog sustava i procesa, pouzdanosti i točnosti informacija, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a d.d. te planovima i poslovnim politikama HEP grupe.

U izvješćima se na sistematiziran način prikazuje stanje revidiranih poslovnih procesa i sustava internih kontrola. O provedenim internim revizijama Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima redovito je izvještavao Upravu HEP-a d.d., Nadzorni odbor i Revizorski odbor HEP-a d.d. te odgovorni menadžment.

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima svojim preporukama za unaprjeđenje poslovnih procesa, pomaže Upravi HEP-a d.d. i odgovornom menadžmentu HEP grupe u poboljšanju sustava internih kontrola i smanjenju rizika u poslovanju.

U 2013. godini usvojene su izmjene Pravilnika o internoj reviziji kojima je unaprijeđen proces praćenja provedbe preporuka. Pravilnik je utvrđen na temeljnim načelima interne revizije (integritet, objektivnost, povjerljivost, stručnost) te jamči kvalitetan normativni okvir nužan za profesionalno ispunjenje funkcije interne revizije.

Revizorski odbor je tijekom 2013. godine održao pet sjednica na kojima se, između ostalog, raspravljalo o bitnim temama vezanim uz obavljanje funkcije interne revizije. To je značajno doprinijelo razvoju funkcije interne revizije u HEP grupi te osiguranju njene neovisnosti unutar HEP grupe.

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima redovito podnosi polugodišnja i godišnja izvješća o svome radu Upravi HEP-a d.d., Nadzornom i Revizorskom odboru HEP-a d.d.

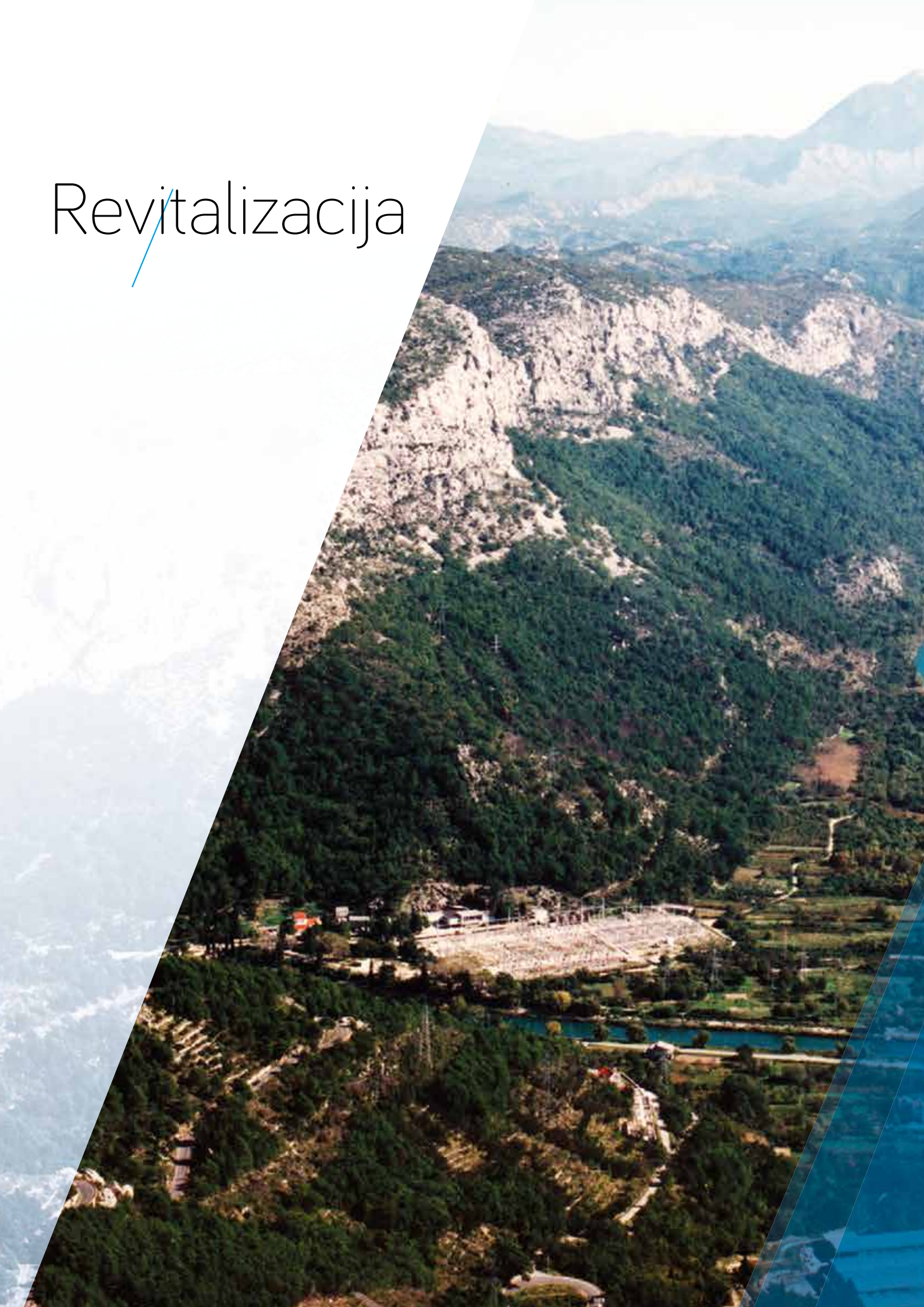
Revitali


*Revitalizacija najveće
elektrane u Hrvatskoj
– HE Zakučac*

zacija



Revitalizacija





Hidroelektrana Zakučac, izgrađena u dvije faze, 1961. i 1980. godine, s instaliranom snagom od 522 MW najveća je elektrana u Hrvatskoj. Godine 2010. ostvarila je povijesno najveću proizvodnju od 2,43 TWh čime je zadovoljila 14 posto potrošnje električne energije u Hrvatskoj. Tržišna vrijednost te količine proizvedene električne energije bila je 900 milijuna kuna.

Zbog iznimne važnosti ove hidroelektrane, pokrenut je opsežan projekt revitalizacije, modernizacije i povećanja kapaciteta HE Zakučac ukupne vrijednosti oko jedne milijarde kuna.

Planirano povećanje snage elektrane nakon revitalizacije je 52 MW što će dovesti do povećanja proizvodnje električne energije za 58 GWh godišnje. Usporedbe radi, jedina novosagrađena hidroelektrana u Hrvatskoj je HE Lešće koja ima 42 MW instalirane snage. Osim povećanja snage elektrane i povećane proizvodnje električne energije, ciljevi rekonstrukcije HE Zakučac su i zamjena dotrajale opreme novom na razini posljednjih tehnoloških rješenja s postizanjem amortizacijskog razdoblja od 30 do 50 godina.

Također, rekonstrukcijom će se smanjiti troškovi održavanja i vođenja pogona te će se automatizirati elektrana uz uvođenje procesne automatike i daljinskog upravljanja. Budući da je proizvodnja električne energije u HE Zakučac od vitalnog interesa za stabilnost elektroenergetskog sustava u Hrvatskoj, za vrijeme trajanja rekonstrukcije raspoložive jedinice su u pogonu i proizvode električnu energiju što je najveći tehnički izazov modernizacije. Tijekom 2013. godine obavljena je zamjena prve od ukupno četiri proizvodne jedinice, a u svibnju 2014. godine s mrežom je sinkroniziran i drugi novi agregat.

Poslovanje
HEP-a u
2013. godini



Poslovanje HEP-a u 2013. godini

Obilježja poslovanja

U 2013. godini u potpunosti je ispunjena misija HEP grupe, a to je sigurna i kvalitetna opskrba kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti. Povećanje iznosa tarifnih stavki za regulirane djelatnosti električne energije, te povećanje cijene toplinske energije i plina iz 2012. godine pozitivno su se odrazili na poslovne prihode i novčane priljeve od kupaca te su ostvareni rekordni poslovni prihodi u iznosu od 14,7 mlrd kuna.

Povoljne hidrološke okolnosti utjecale su na smanjenje troškova i novčanih izdataka za nabavu električne energije i energetskog goriva te su poslovni rashodi smanjeni na 12,3 mlrd kuna. Smanjenje troškova proizvodnje i nabave električne energije omogućilo je HEP ODS-u da od 1. listopada 2013. smanji tarifne stavke za opskrbu električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge.

Ostvarena dobit iz poslovanja iznosi 2,4 mlrd kuna i povećana je za 2,0 mlrd kuna u odnosu na prethodnu godinu zbog značajnog smanjenja poslovnih rashoda u iznosu od 1,4 mlrd kuna uz rast poslovnih prihoda za 675,3 mil. kuna. Neto dobit Grupe iznosi 1,3 mlrd kuna dok je u prethodnoj godini iznosila 35,8 mil. kuna.

Dobri poslovni rezultati značajno su poboljšali likvidnost te je HEP podmirivao sve obveze prema dobavljačima u roku dospijeca, a investicije su financirane vlastitim sredstvima bez potrebe dugoročnog zaduženja. Likvidnost je dodatno ojačana ugovorenim srednjoročnim višenamjenskim okvirima, čime su osigurani kvalitetni i stabilni izvori financiranja radnog kapitala u narednom razdoblju.

Poboljšanje financijskog poslovanja i proaktivno upravljanje likvidnošću prepoznato je i od strane rejting agencije Standard & Poor's, koja je 4. listopada 2013. HEP-u povećala samostalnu ocjenu kreditnog rejtinga s b na b+, te potvrdila HEP-ov važeći kreditni rejting za dugoročno zaduživanje 'BB-', sa stabilnom prognozom. Povišenje samostalnog kreditnog rejtinga utemeljeno je na ocjeni da su HEP-ovi kreditni pokazatelji postali snažniji, što se pripisuje povoljnijem poslovnom okruženju i poboljšanju likvidnosti te je i rezultat aktivnog i promišljenijeg pristupa u upravljanju HEP-om.

Bonitetna agencija Moody's izvješćem od 29. studenog potvrdila je rejting HEP-a (Ba2) te poboljšala prognozu rejtinga iz 'negativne' u 'stabilnu' zahvaljujući poduzetim mjerama za poboljšanje likvidnosti. Ostvarene poslovne rezultate u protekloj poslovnoj godini potrebno je razmotriti i u kontekstu ostalih uvjeta poslovanja. Naime, neovisno o svim poduzetim aktivnostima, zbog nastavka nepovoljne gospodarske situacije i daljnjeg povećanja nezaposlenosti nije došlo do očekivanog poboljšanja u naplati potraživanja od kupaca. Naime, stagnacija hrvatskog gospodarstva, rast broja insolventnih pravnih osoba i visoka nezaposlenost kao i provedba postupaka predstečajnih nagodbi utjecali su na povećanje relativnog udjela potraživanja čija je naplata neizvjesna.

U 2013. godini, ukupni promet električne energije dosegao je 19,5 TWh, od čega je 14,7 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu HEP grupe, a 4,2 TWh je HEP nabavio na tržištu. Za potrebe domaćih kupaca i pokriće gubitaka u mreži osigurano je 17,3 TWh, a 2,2 TWh je prodano na susjednim tržištima. Domaća bruto potrošnja električne energije smanjena je u 2013. godini za 1,3 posto. Tijekom 2013. godine drugi su opskrbljivači, izvan HEP grupe, intenzivirali svoje aktivnosti te se usmjerili i na kupce kućanstva. Procjenjuje se da je tržišni udjel HEP-a u opskrbi kupaca smanjen s oko 98 posto početkom godine na oko 91 posto u prosincu 2013.

HEP grupa je i u 2013. godini bila jedan od najvećih investitora u Hrvatskoj, s ulaganjima od 2,2 mlrd kuna. Tijekom 2013. godine preusmjerena su investicijska sredstva s društava koja zbog objektivnih okolnosti nisu mogla realizirati pojedine investicije na ona društva za koja se na temelju analiza utvrdilo da neke investicije mogu provesti u većem obujmu od planiranog.

Značajne pripremne aktivnosti za početak izgradnje odvijale su se na više investicijskih projekata kao što su TE Plomin C, HES Senj 2, Program Sava, HE Dubrovnik 2, BE-TO Osijek i BE-TO Sisak. Kontinuirano se obavljala zamjena opreme, rekonstrukcija i revitalizacija postojećih proizvodnih objekata te prijenosne i distribucijske mreže. U skladu s dosadašnjom praksom, i buduće će se investicijske odluke donositi isključivo na temelju objektiviziranog postupka utvrđivanja prioritarnih interesa HEP-a i rangiranja projekata prema kriterijima izvedivosti i isplativosti.

Početak 2013. godine provedeno je restrukturiranje HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. i Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o. što je rezultiralo smanjenjem broja zaposlenih i smanjenjem troškova osoblja. HEP grupa je nastavila uspješno provoditi mjere za racionalizaciju i povećanje efikasnosti poslovanja.

Ostvareni financijski rezultati

HEP grupa je prema financijskim pokazateljima jedna od najvećih poslovnih grupacija u Republici Hrvatskoj. Dugotrajna recesija i stagnacija gospodarskih aktivnosti u Hrvatskoj već nekoliko godina utječe na smanjenje potrošnje energije, što se nastavilo i u 2013. godini.

Zbog izrazito povoljnih hidroloških okolnosti u 2013. godini povećana je proizvodnja električne energije u hidroelektranama, a smanjena proizvodnja u termoelektranama i nabava električne energije na tržištu, čime su troškovi nabave električne energije smanjeni za 1,12 mlrd. kuna (29,6%), a troškovi energetskog goriva za 709,7 mil. kuna (21,4%). Smanjenje troškova te povećanje prihoda uslijed ostatka utjecaja odobrenog povećanja cijena u 2012. godini te rast prihoda zbog izvoza viškova proizvedene električne energije u hidroelektranama, dovelo je do povećanja dobiti iz poslovanja na 2,38 mlrd. kuna (u 2012. godini 349,3 milijuna kuna). Neto dobit HEP grupe iznosi 1.301,2 milijuna kuna, od čega je 1.295,2 milijuna kuna pripisivo je imateljima kapitala matice.

Konsolidirani račun dobiti i gubitka (skraćena verzija)					mil. kn
	2011.	2012.	12/11	2013.	13/12
Poslovni prihodi	13.173,4	14.019,6	+6,4%	14.694,9	+4,8%
Poslovni rashodi	12.713,8	13.670,3	+7,5%	12.317,6	-9,9%
Dobit iz poslovanja	459,7	349,3	-23,9%	2.377,3	+580,6%
Neto dobit (gubitak) Grupe	7,8	35,8	+364,0%	1.301,2	+3.533,7%
Neto dobit (gubitak) pripisana imateljima kapitala matice	-3,7	27,1		1.295,2	+4.679,2%

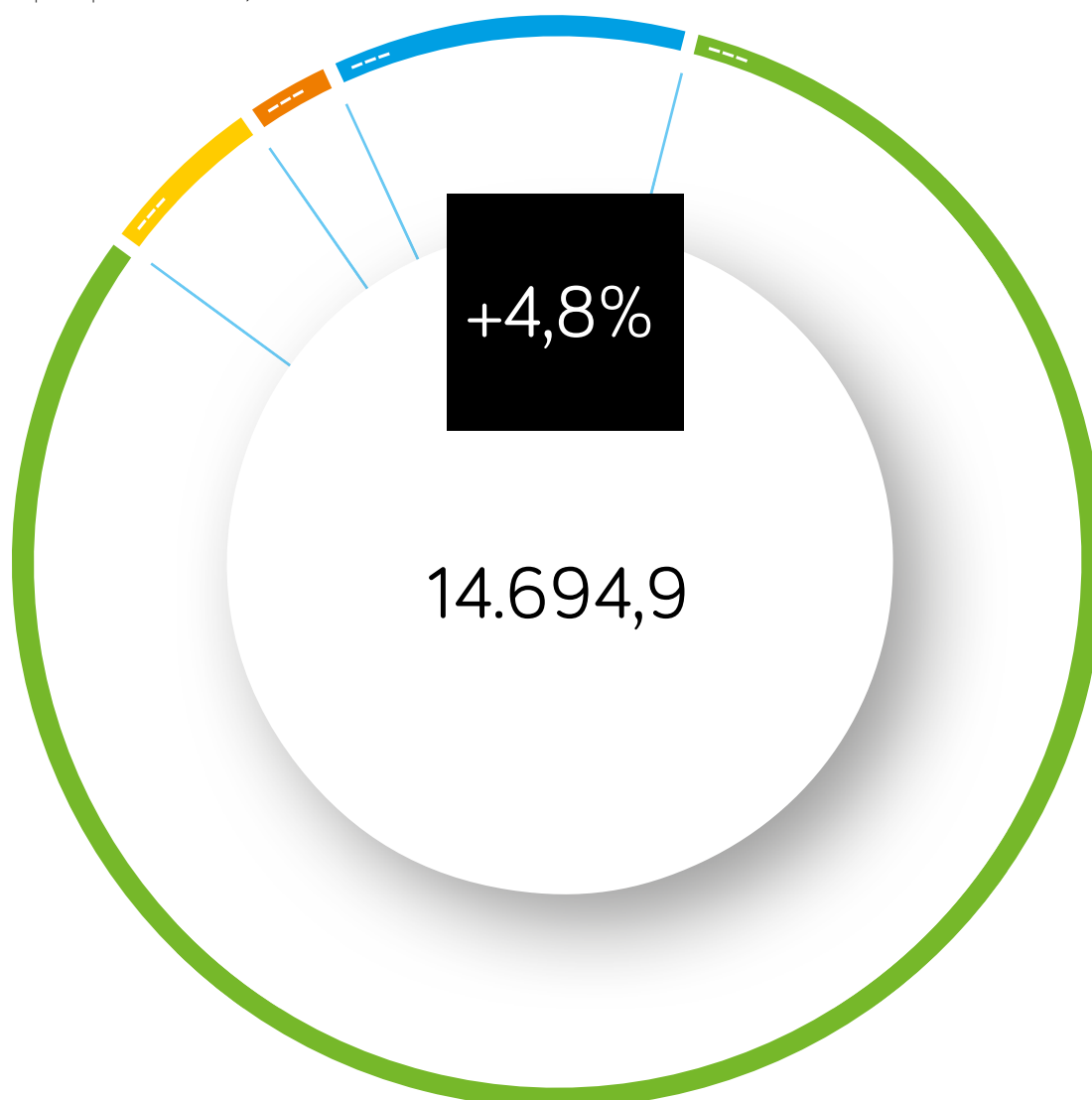
Poslovni prihodi

Grupa je u 2013. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 14.694,9 mil. kuna. To je povećanje od 675 mil. kuna (4,8%) u odnosu na 2012. godinu. Rast poslovnih prihoda rezultat je prvenstveno povećanja prihoda od prodaje električne energije i toplinske energije, kao i povećanja ostalih poslovnih prihoda, prihoda od tržišnih funkcija HOPS-a, prihoda od prodaje plina i izvanrednih prihoda.

Prodajom električne energije Grupa je ostvarila 81 posto poslovnih prihoda. Povećanje od 2,7 posto u odnosu na prethodnu godinu rezultat je ostataka utjecaja odobrenog povećanja visine tarifnih stavki od reguliranih djelatnosti od 1. svibnja 2012. godine te prihoda od izvoza viškova električne energije proizvedene u hidroelektranama. Prihodi od prodaje toplinske energije čine 5 posto, dok na plin otpada 3 posto, što u odnosu na 2012. godinu predstavlja povećanje za 30,4 posto, odnosno 2,6 posto. Ostali poslovni prihodi ukupno su povećani u odnosu na 2012. godinu za 12 posto. To se povećanje najvećim dijelom odnosi na prihode od ukidanja rezerviranja za isplate po kolektivnom ugovoru, prihode od tržišnih funkcija HOPS-a i prihode od zateznih kamata kupcima električne energije, topline i plina.

POSLOVNI PRIHODI (mil. kn)

Prodaja električne energije	11.947,9	81%
Prodaja toplinske energije	763,5	5%
Prodaja plina	406,2	3%
Ostali poslovni prihodi	1.577,4	11%



Poslovni rashodi

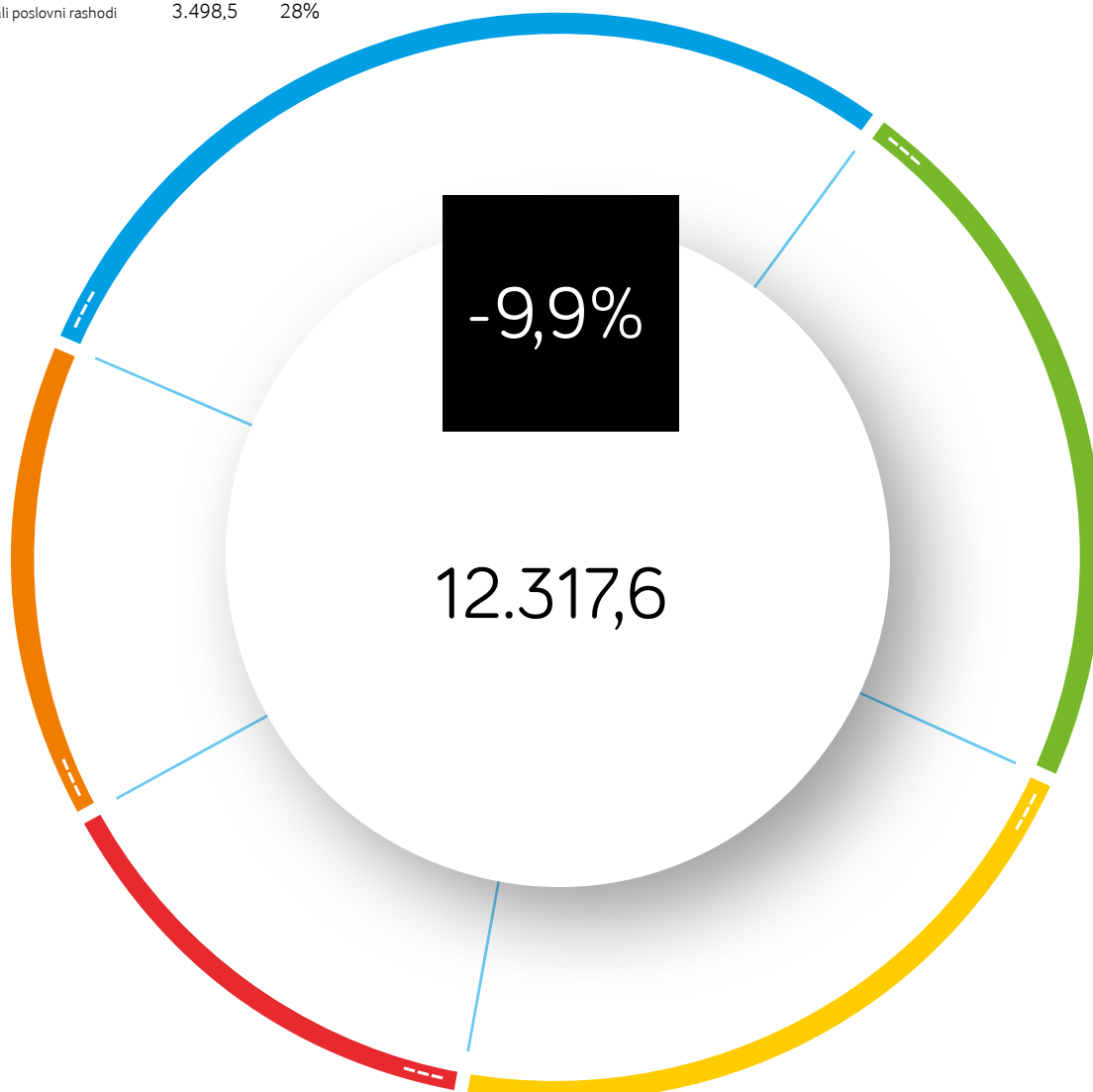
Poslovni rashodi Grupe smanjili su se u 2013. godini za 1.352,7 mil. kuna i iznose 12.317,6 mil. kuna. U strukturi ukupnih troškova poslovanja 42,9 posto odnosi se na energetska goriva za proizvodnju električne i toplinske energije te nabavu električne energije. Ovi troškovi iznose 5.280,0 mil. kuna uz smanjenje za 1.832,6 mil. kuna ili 25,8 posto u odnosu na 2012. godinu, što je rezultat sljedećih čimbenika:

- izrazito povoljne hidrologije u većem dijelu godine s ukupnom proizvodnjom hidroelektrana od 8,1 TWh te posljedično smanjene nabave električne energije na hrvatskom i inozemnom tržištu (za 2.490 GWh) i proizvodnje u termoelektranama (za 622 GWh);
- pad cijene uvezene električne energije;
- pad cijena ugljena i prirodnog plina;
- pad potrošnje energetske goriva.

U odnosu na 2012. godinu smanjeni su troškovi osoblja za 6,6 posto zbog smanjenja broja radnika (1.708 manje u odnosu na prošlu godinu). Ostali poslovni rashodi ukupno su povećani za 20 posto, a najznačajnije se povećanje odnosi na troškove za isplaćene otpremnine i rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu prema Programu restrukturiranja. Također su povećani troškovi za naknade koji se plaćaju prema proizvedenoj električnoj energiji i to zbog povećanja ukupne proizvodnje, ali i povećanja cijene koja je osnovica za izračun naknada.

POSLOVNI RASHODI (mil. kn)

■ Nabava električne energije	2.670,2	22%
■ Energetsko gorivo	2.609,8	21%
■ Troškovi osoblja	1.740,0	14%
■ Amortizacija	1.799,2	15%
■ Ostali poslovni rashodi	3.498,5	28%



Rezultati po djelatnostima

POSLOVNI REZULTAT

	mil. kn								
	električna energija			toplinska energija			distribucija plina		
	2012.	2013.	13/12	2012.	2013.	13/12	2012.	2013.	13/12
Poslovni prihodi	12.951,5	13.440,0	3,8%	646,1	821,1	27,1%	422,0	433,9	2,8%
Dobit (gubitak) iz poslovanja	804,1	2.556,0	217,9%	-457,1	-175,9	-61,5%	2,2	-2,8	-

Najveći dio poslovnog prihoda (91,5%) i ukupna dobit iz poslovanja Grupe, ostvareni su u djelatnosti električne energije. Rast dobiti iz poslovanja u ovoj djelatnosti posljedica je ostatka utjecaja povećanja prodajne cijene električne energije te izrazito povoljnih hidroloških okolnosti. Djelatnost toplinarstva u prihodu sudjeluje s 5,6% te ostvaruje gubitak iz poslovanja u toj djelatnosti od 175,9 milijuna kuna. Gubitak je smanjen u odnosu na prethodnu godinu zbog odobrenog povećanja prodajne cijene toplinske energije u prosincu 2012.g. Djelatnost distribucije i opskrbe plinom ima najmanji udjel u poslovnim prihodima (3%) te je ostvarila gubitak iz poslovanja u iznosu od 2,8 mil. kuna.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

HEP grupa je najveći opskrbljivač električnom energijom u Hrvatskoj, a djelatnosti proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom obavlja na čitavom području Hrvatske. U 2013. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 2.556,0 mil. kuna.

Prihod od prodaje električne energije iznosi 11.947,9 mil. kuna, od čega je 94 posto prihoda ostvareno od opskrbe domaćih kupaca, a 6 posto prodajom izvan Hrvatske.

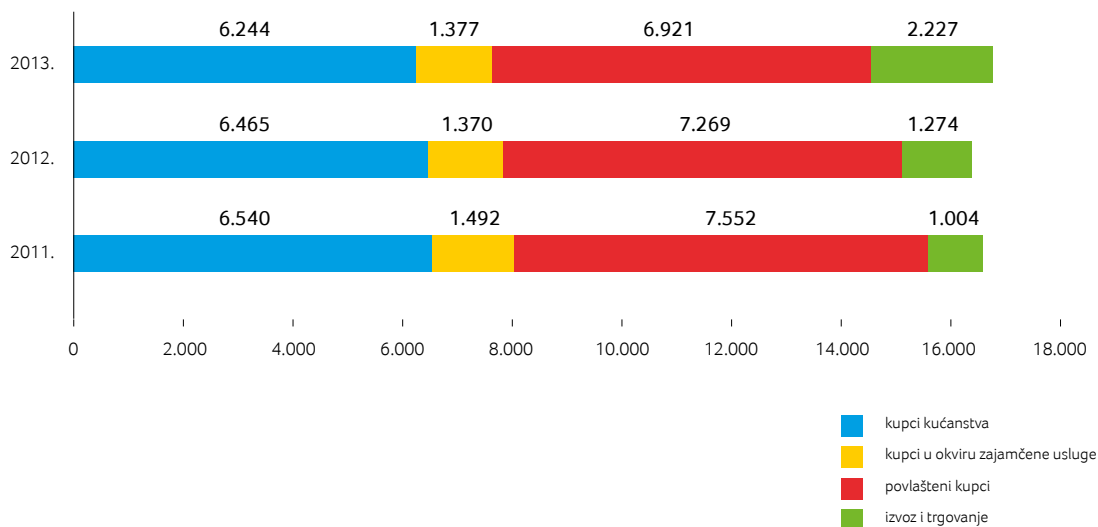
PROIZVODNJA I NABAVA ELEKTRIČNE ENERGIJE

	2011.	2012.	2013.	udjel u ukupnom prometu	GWh 13/12
hidroelektrane	4.577	4.773	8.054	42%	68,7%
termoelektrane	5.147	4.699	4.078	22%	-13,2%
nuklearna elektrana Krško	2.951	2.622	2.518	13%	-4,0%
nabava električne energije	5.863	6.794	4.304	23%	36,7%

U elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe proizvedeno je 14,7 TWh električne energije, što je 77 posto ukupnog prometa električne energije koji je Grupa ostvarila u 2013. godini. Uslijed dobre hidrologije, struktura izvora električne energije znatno je povoljnija u odnosu na prethodnu godinu. Zbog visoke energetske vrijednosti dotoka vode, u hidroelektranama je proizvedeno 8.054 GWh električne energije što je samo 3,1 posto manje u odnosu na povijesno najveću proizvodnju koja je ostvarena u 2010. godini. Proizvodnja u termoelektranama je zbog visokih troškova proizvodnje smanjena za 13,2 posto u odnosu na 2012. godinu, čime su optimirani ukupni troškovi proizvodnje i nabave električne energije. Ukupno je izvan sustava nabavljeno 4.304 GWh, što je za 36,7 posto manje u odnosu na 2012. godinu, a od čega se 649 GWh odnosi na otkup od HROTE-a (električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije u sustavu poticaja).

Domaćim kupcima prodano je 14,5 TWh električne energije što je pad od 3,7 posto u odnosu na 2012. godinu. Prodaja domaćim kupcima predstavlja 95,5 posto ukupne prodaje električne energije u RH. U strukturi prodane električne energije, udjel kupaca kućanstva iznosi 42,9 posto (6.244 GWh), kupaca u okviru zajamčene usluge 9,5 posto (1.377 GWh), a udjel povlaštenih kupaca 47,6 posto (6.921 GWh). Prodaja na inozemnom tržištu iznosi 2.227 GWh, što je 74,7 posto više negoli u 2012. godini.

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (GWh)



TOPLINARSTVO

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području gradova Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska.

Djelatnost toplinarstva ostvarila je u 2013. godini gubitak iz poslovanja od 175,9 mil. kuna. Gubitak je u usporedbi s 2012. godinom umanjen za 281,2 milijuna kuna prvenstveno uslijed rasta prodajne cijene toplinske energije od 13. prosinca 2012. kada je odobreno prosječno povećanje za tarifne kupce od 36,8 posto na godišnjoj razini.

U 2013. godini proizvodnja i nabava ogrjevnje topline i tehnološke pare iznosila je 2,54 TWh te je u odnosu na 2012. godinu bila manja za 0,5 posto. Potrošnja toplinske energije ostvarena je u iznosu od 2,2 TWh (0,2% manje u odnosu na 2012.).

Na povećanje potrošnje kućanstava (0,2%), utjecale su vremenske okolnosti tijekom ogrjevnje sezone. Zbog nepovoljnih gospodarskih okolnosti, potrošnja kupaca kategorije gospodarstvo smanjena je za 0,8 posto.

PLIN

Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske županije. U 2013. godini u ovoj je djelatnosti ostvaren gubitak iz poslovanja od 2,8 mil. kuna, dok je u 2012. godini ostvarena dobit od 2,2 milijuna kuna.

Budući da i na potrošnju plina velik utjecaj imaju vremenske okolnosti tijekom ogrjevnje sezone te opće gospodarske okolnosti, uslijed blaže zime na opskrbnim područjima HEP Plina i smanjene gospodarske aktivnosti, prodaja plina u 2013. godini smanjena je za 6,7 posto u odnosu na 2012. godinu. Kućanstva su smanjila potrošnju za 7,2 posto, a poduzetništvo za 6 posto.

Unatoč padu potrošnje u odnosu na 2012. godinu, prihodi od prodaje plina porasli su za 2,6 posto uslijed rasta prosječne prodajne cijene plina za 9,7 posto. Povećanje prodajne cijene plina ostvareno je 1. svibnja 2012. povećanjem tarifne stavke za distribuciju te uvođenjem fiksne mjesečne naknade.

Financijski položaj

KONSOLIDIRANA BILANCA (SKRAĆENA VERZIJA)

	31. prosinca 2012.		31. prosinca 2013.		Promjena 13/12
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	31.775,8	90%	32.125,9	90%	+1,1%
Kratkotrajna imovina	3.703,5	10%	3.435,0	10%	-7,2%
Ukupna imovina	35.479,4	100%	35.560,9	100%	+0,2%
Kapital i rezerve	19.964,4	56%	21.242,2	60%	+6,4%
Dugoročna rezerviranja	661,4	2%	781,8	2%	+18,2%
Dugoročne obveze	10.115,9	29%	10.028,0	28%	-0,9%
Kratkoročne obveze	4.737,6	13%	3.508,9	10%	-25,9%
Ukupno obveze i kapital	35.479,4	100%	35.560,9	100%	+0,2%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe povećala se u 2013. godini za 81,6 mil. kuna i iznosi 35,6 mlrd. kuna. Dugotrajna imovina se povećala za 350 mil. kuna što je ostvareno ulaganjem u pripremu i izgradnju novih energetske objekata, priključenje potrošača te zamjene, rekonstrukcije i obnove postojećih energetske objekata. Dugotrajna imovina čini 90 posto vrijednosti imovine Grupe.

Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 3,4 mlrd kuna i smanjena je za 268,5 mil. kuna što je rezultat smanjenja novca i novčanih ekvivalenata za 344,3 mil. kuna, potraživanja od kupaca za 93,1 mil. kuna, zaliha za 78,4 mil. kuna, dok su povećana ostala kratkotrajna potraživanja za 247,3 mil. kuna. Najznačajniju poziciju kratkotrajne imovine čine potraživanja od kupaca u iznosu od 1,8 mlrd kuna, koja su u 2013. godini smanjena zbog povećanja udjela potraživanja čija je naplata neizvjesna te manje prodaje električne energije domaćim kupcima. Slijede zalihe materijala, rezervnih dijelova i energetske goriva koje iznose 903,2 mil. kuna, a čija je vrijednost smanjena uslijed manjih zaliha goriva na zalihama.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2013. godine iznose 21,24 mlrd kuna s povećanjem od 1.277,8 mil. kuna u odnosu na 2012. godinu zbog veće dobiti tekuće godine pripisane vlasniku. Time se udjel ove pozicije u ukupnoj imovini Grupe povećao s 56 na 60 posto.

Dugoročna rezerviranja iznose 781,8 mil. kn i veća su za 120,4 mil. kuna u odnosu na prošlu godinu, ponajprije zbog povećanja rezerviranja za sudske sporove za 171,6 mil. kuna i smanjenja rezerviranja za otpremnine za 53,8 mil. kuna.

Dugoročne obveze iznose 10,0 mlrd. kuna i čine 28 posto u ukupnim obvezama i kapitalu. Smanjene su za 87,9 mil. kuna zbog smanjenja obveza po dugoročnim kreditima te obveza po izdanim obveznicama. Kratkoročne obveze iznose 3.508,9 mil. kuna i smanjene su za 1.228,7 mil. kuna u odnosu na početak godine. Zbog smanjenja troškova i investicijskih ulaganja obveze prema dobavljačima smanjene su za 1.006,8 mil. kuna. Obveze po vrijednosnim papirima manje su za 500 mil. kuna jer su otplaćene obveznice izdane 2006. godine. Povećane su obveze za kratkoročne kredite u svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, te obveze za tekuće dospeljeće dugoročnih kredita.

Odnos duga prema kapitalu iznosi 28 posto te je smanjen u odnosu na prošlu godinu kada je iznosio 31,6 posto.

Investicije

U 2013. godini Grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 2.166,9 mil. kuna. Glavnina investicijskih ulaganja odnosila se na obnavljanje i modernizaciju proizvodnih objekata i postrojenja energetskeg sustava, izgradnju novih proizvodnih elektroenergetskih objekata te obnovu postojećih i izgradnju novih objekata prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture.

Osim toga ulagalo se u energetske sustave toplinarstva i distribucije plina te u nadgradnju informatičke i telekomunikacijske infrastrukture.

Investicije	mil. kn			
	2011.	2012.	2013.	2013/2012.
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	2.132,6	2.598,3	2.166,9	-16,6%

Pregled značajnijih investicija u 2013. godini po pojedinim društvima daje se u poglavlju Izvješća društava HEP grupe.

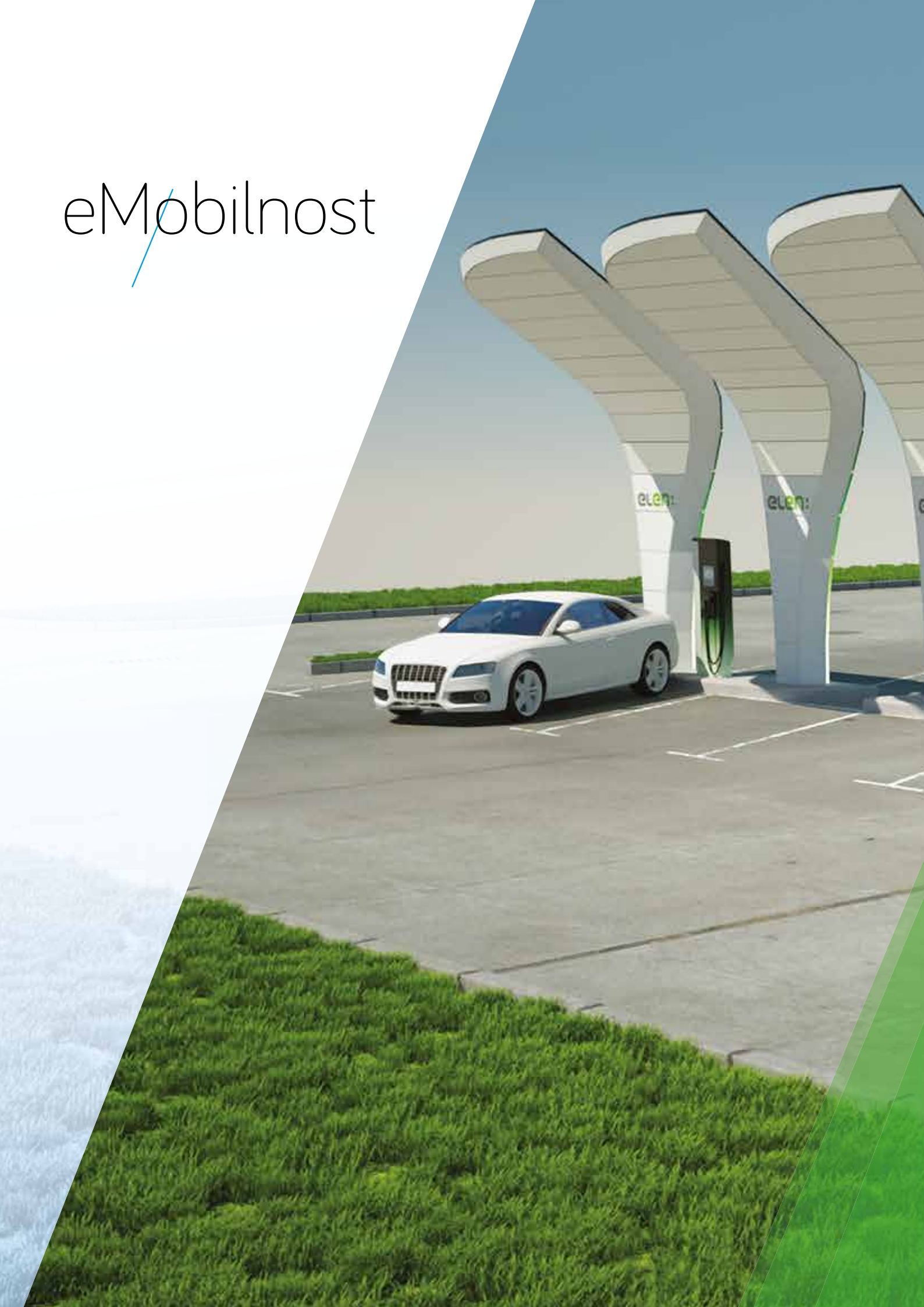
eMobil


*Održiva prometna
rješenja iz HEP-a*

nost



eMobilnost





Razvojni projekt HEP grupe eMobilnost usklađen je s ciljevima energetske strategije Europske unije. Projekt se temelji na zamisli da se električna energija iz obnovljivih izvora koristi kao pogonsko gorivo za električna vozila. HEP želi preuzeti vodeću ulogu u regiji na području elektromobilnosti, izgradnjom infrastrukture za punjenje električnih vozila temeljene na konceptu naprednih elektroenergetskih mreža.

Izgradnjom vlastite infrastrukture, HEP želi povezati cijelu Hrvatsku, priključiti se europskoj energetskej autocesti te pridonijeti smanjenju emisija CO₂ i očuvanju okoliša.

Stanice za punjenje električnih vozila HEP razvija pod robnom markom ELEN. U suradnji s Gradom Zagrebom i u organizaciji Hrvatskog dizajnerskog društva, proveden je natječaj za izbor najboljeg idejnog rješenja za budući izgled punionica. Cilj je bio odabrati tipsko idejno rješenje, temeljem kojeg će se graditi lanac punionica prema rezultatima studije Fakulteta elektrotehnike i računarstva u Zagrebu.

HEP je u veljači 2014. s Gradom Koprivnicom potpisao ugovor o izgradnji pet stanica za punjenje električnih vozila u sklopu projekta korištenja električnih vozila Civitas Dyn@mo. Dyn@mo je projekt koji povezuje četiri europska grada u misiji jačanja održive mobilnosti. Usmjeren je na razvoj najučinkovitijih mjera prometne održivosti na temelju elektromobilnosti i planiranja održivog gradskog prometa.

U garaži nove poslove zgrade sjedišta HEP grupe u Zagrebu, početkom 2014. godine uveden je sustav punjenja električnih vozila s osam parkirnih mjesta.

Projekt eMobilnost dobio je nagradu gradonačelnika Grada Zagreba na sajmu INOVA 2013. koja se dodjeljuje najistaknutijim hrvatskim inovatorima i nagradu Greenovation 2013 za najbolji web program hrvatskog zelenog gospodarstva za projekt "elen.hep.hr – Izvor električne energije – Portal za popularizaciju eMobilnosti".

Izvješće o
utjecajima
na dionike



Izvješće o utjecajima na dionike

HEP posluje u skladu sa zakonima i etičkim normama, na načelima održivog razvoja i društvene odgovornosti, temeljem sljedećih dokumenata:

- Etički kodeks (dostupan na: <http://www.hep.hr/hep/odgovornost/etickiKodeks.pdf>)
- Kodeks etike Hrvatske gospodarske komore (HGK)
- Kodeks korporativnog upravljanja (Zagrebačka burza i HANFA).

Temeljna načela u odnosima sa zainteresiranim skupinama

Za ostvarenje naše **misije** i radi ispunjenja **vizije**, svoje ukupno poslovanje usklađujemo s očekivanjima **svih zainteresiranih skupina**, pridržavajući se sljedećih **načela**:

VLASNIK

- Ostvarivati optimalne poslovne učinke i primjerenu dobit vlasniku.

KUPCI

- Zadovoljavati potrebe i očekivanja kupaca, osiguravajući im adekvatnu vrijednost za njihov novac. Postupati profesionalno i korektno, u skladu s dobrim poslovnim običajima i općeprihvaćenim vrijednostima, gradeći povjerenje u naše postupanje.

RADNICI

- Uvažavati interese i sposobnosti radnika te razvijati sustav nagrađivanja i napredovanja. Osiguravati i trajno primjenjivati najsuvremenije mjere za rad na siguran način, te poticati cjeloživotno učenje, suradnički duh i profesionalnost.

POSLOVNI PARTNERI

- Njegovati i graditi odnose s poslovnim partnerima, cijeneći njihovu kvalitetu i profesionalnost. Korektno provoditi postupke nabave i sprječavati svaku moguću nepravilnost.

DRUŠTVO, LOKALNE ZAJEDNICE

- Poštivati kulturne, vjerske, tradicijske i sve druge materijalne i duhovne posebnosti u suradnji sa zajednicama u kojima djelujemo, stvarajući prijateljsko okruženje.

Antikorupcijski program

HEP je u 2013. godini nastavio provoditi Akcijski plan za provedbu Antikorupcijskog programa Vlade RH za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu, s ciljem jačanja odgovornosti i transparentnosti, stvaranja preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama i afirmacije pristupa nulte tolerancije na korupciju. U sklopu Akcijskog plana provode se sljedeće mjere i aktivnosti:

- Na internetskoj se stranici objavljuju oglasi o otvorenim postupcima za popunjavanje slobodnih radnih mjesta.
- Djeluju povjerenici za etiku u društvima HEP grupe, koji čine Etičko povjerenstvo na razini HEP grupe te osoba zadužena za zaprimanje prijava o nepravilnostima u poslovanju. Podaci za kontakt, odnosno prijavu neetičnog ponašanja i nepravilnosti u poslovanju objavljeni su na HEP-ovom internom portalu i na internetskoj stranici.
- U skladu s popisom poslova i radnih mjesta koja su ocijenjena visokim stupnjem rizika na korupciju, zaposlenici na tim radnim mjestima potpisuju Izjavu o povjerljivosti i nepristranosti kojom potvrđuju da su u prethodnoj godini sve poslove obavljali u skladu s pozitivnim zakonima, podzakonskim propisima i aktima društva, djelujući pritom potpuno objektivno, neovisno i nepristrano, osiguravajući povjerljivost i tajnost poslovnih podataka, sukladno aktima društva te da će i u tekućoj godini postupati na jednak način. Njima i svim drugim zaposlenicima, na internom je portalu dostupan edukacijski materijal s temom Prevencija korupcije i etičnost u poslovanju.
- Službenik za informiranje za HEP grupu tijekom 2013. godine zaprimio je 21 zahtjev za pravo na pristup informacijama, te su svi riješeni u zakonskom roku. U skladu sa Zakonom o pravu na pristup informacijama, Službenik za informiranje je pripremio Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2013. godinu te ga dostavio Povjereniku za informiranje RH. U Izvješću je također konstatirano da se informacije o poslovanju tvrtke, sukladno Zakonu, objavljuju putem službenih internetskih stranica na kojima je objavljen i Katalog informacija. Na internetskoj se stranici objavljuje popis odluka Uprave Društva donesenih uz suglasnost Vlade RH.

JAVNA NABAVA

BROJ PROVEDENIH POSTUPAKA NABAVE PO DRUŠTVIMA HEP GRUPE U 2013. GODINI

JAVNA NABAVA	
Društvo HEP grupe	Broj provedenih postupaka javne nabave u 2013. godini
HEP d.d.	96
HEP – Proizvodnja d.o.o.	334
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.	756
HEP – Plin d.o.o.	24
HEP – Toplinarstvo d.o.o.	99
HEP – Trgovina d.o.o.	0
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	6
HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.	8
Program Sava d.o.o.	0
HEP Opskrba d.o.o.	3
HEP ESCO d.o.o.	0
HEP NOC d.o.o.	2
APO d.o.o.	0
Ukupno	1.328

S obzirom na velik broj predmeta javne nabave, HEP kontinuirano provodi opsežne aktivnosti u borbi protiv korupcije, s posebnim naglaskom na transparentnost i jačanje odgovornosti. U sklopu Akcijskog plana za provedbu Antikorupcijskog programa Vlade RH provedene su sljedeće mjere:

Razdvajanje poslovnih i privatnih interesa prema Zakonu o javnoj nabavi. Svi članovi Nadzornog odbora (NO) i Uprave HEP-a d.d., članovi NO i direktori ovisnih društava potpisali su izjave o (ne)postojanju sukoba

interesa. Također, u postupcima javne nabave, izjave o (ne)postojanju sukoba interesa potpisuju i ovlašteni predstavnici i druge osobe koje imaju utjecaj na odlučivanje o izboru ponuditelja.

Objava informacija u vezi s postupcima nabave. Na internetskoj stranici HEP-a objavljuju se svi postupci javne nabave u HEP grupi. Objavljuju se i postupci koji su izuzeti od obveze primjene Zakona o javnoj nabavi ako se za njih provodi neka vrsta prikupljanja ponuda/nadmetanje.

Objava sklopljenih ugovora o javnoj nabavi i njihovog izvršenja. U skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, članice HEP grupe, obveznice primjene Zakona, podatke o sklapanju i izvršavanju okvirnih sporazuma i ugovora o javnoj nabavi sklopljenih na temelju odgovarajućeg postupka javne nabave, odnosno registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, objavljuju na internetskim stranicama HEP-a.

Integritet. U slučaju postupaka nabave ili sklapanja ugovora procijenjene vrijednosti nabave veće od 6 milijuna kuna za robu i usluge, odnosno 12 milijuna kuna za radove, neovisno o vrsti postupka nabave, ponuditelji su obvezni potpisati Izjavu o integritetu kojom jamče za korektnost u postupku javne nabave, za izostanak koruptivne prakse ili prijevare te izražavaju suglasnost s provedbom neovisne revizije postupka javne nabave. Kod nabave vrijednosti manje od navedenih iznosa, opći dio dokumentacije za nadmetanje nadopunjuje se klauzulom o integritetu.

Primarni je poslovni cilj na ovom području izgradnja pouzdanog sustava javne nabave, kojeg karakteriziraju predvidivost, veća konkurencija, racionalno i učinkovito gospodarenje sredstvima, nabava prema načelu "najbolje vrijednosti za novac" i nesmetano provođenje postupka (pravodobna nabava). Radi ostvarenja tih ciljeva, HEP će i nadalje poduzimati sve potrebne radnje i mjere radi jačanja transparentnosti te potpunijeg informiranja potencijalnih ponuditelja s ciljem pružanja jednakih mogućnosti sudionicima u postupcima javne nabave.

Zaposlenici

BROJ I STRUKTURA RADNIKA

Na dan 31. prosinca 2013., od ukupno 10.877 radnika, njih 10.846 bilo je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a 27 u radnom odnosu na određeno vrijeme (od toga 18 pripravnika koji su u radnom odnosu na određeno vrijeme) te 4 radnika kojima miruju prava iz radnog odnosa.

BROJ RADNIKA PO DRUŠTVIMA HEP GRUPE (NA DAN 31. PROSINCA 2013.)

Društva HEP grupe	Broj radnika		Razlika
	2012.	2013.	2013.-2012.
HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o.	9.051	7.531	-1.520
HEP – Proizvodnja d.o.o.	2.223	2.182	-41
HEP d.d.	435	460	25
HEP – Toplinarstvo d.o.o.	353	347	-6
HEP – Plin d.o.o.	134	134	0
HEP – Opskrba d.o.o.	60	75	15
Crpna stanica Buško blato d.o.o.	43	42	-1
HEP – Trgovina d.o.o.	24	23	-1
HEP – ESCO	19	22	3
APO d.o.o.	23	20	-3
Ustanova HEP-Nastavno-obrazovni centar Velika	12	12	0
HEP – Odmor i rekreacija d.o.o.	11	12	1
HEP – Obnovljivi izvori energije d.o.o.	8	9	1
HEP – Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o.	8	8	0
HEP – Operator prijenosnog sustava d.o.o.*	1.181	-	-
HEP grupa UKUPNO	13.585	10.877	-2.708

*Društvo je 2013. razdvojeno prema ITO modelu te se više ne prikazuje u pregledu broja radnika

KVALIFIKACIJSKA STRUKTURA

Stručna sprema	Broj radnika	(%)
dr.sc. i mr.sc.	199	1,8
VSS	1.693	15,6
VŠS	874	8,0
SSS	4.858	44,7
NSS, NKV, PKV	492	4,5
VKV	1.501	13,8
KV	1.267	11,7
UKUPNO	10.877	100%

DOBNA STRUKTURA

Godine života	Broj radnika
do 20	1
20-25	28
25-30	356
30-35	702
35-40	1.405
40-45	1.502
45-50	1.742
50-55	2.189
55-60	2.114
60-65	838
UKUPNO	10.877

UREĐENJE RADNIH ODNOSA I ODNOSI SA SINDIKATIMA

U društvima HEP grupe registrirano je i djeluje pet sindikata: Hrvatski elektrogospodarski sindikat (HES), Nezavisni sindikat radnika Hrvatske elektroprivrede (NSR HEP-a), Strukovni sindikat radnika Hrvatske elektroprivrede (TEHNOS), Samostalni sindikat radnika energetike, kemije i metala Hrvatske (EKN) i Hrvatski elektrodistribucijski sindikat (HEDISS). Radni odnosi i prava radnika u društvima HEP grupe uređeni su pravilnicima o radu društava i Kolektivnim ugovorom za HEP grupu.

Kolektivni ugovor (Bilten 237 od 12. siječnja 2011.) sklopljen je za razdoblje od 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2012., ali su se njegove odredbe primjenjivale do ožujka 2013. sukladno odredbama o produženoj primjeni Zakona o kriterijima za sudjelovanje u tripartitnim tijelima i reprezentativnost za kolektivno pregovaranje.

Dana 26. travnja 2013. godine sklopljen je između društava HEP grupe i dvaju reprezentativnih sindikata novi Kolektivni ugovor (Bilten 303. od 26. travnja 2013.) s primjenom od 1. travnja 2013. godine do 31. ožujka 2014. godine.

Sukladno članku 151. Kolektivnog ugovora za HEP grupu stranke Kolektivnog ugovora osnovale su Zajedničku komisiju za tumačenje odredbi KU. Komisija se sastajala periodično, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora te ovisno o pristiglim zahtjevima za tumačenje.

U društvima HEP grupe u kojima su izabrana radnička vijeća, poslodavci su ispunjavali svoje obveze prema Radničkim vijećima, u smislu članaka 148.–150. Zakona o radu (Narodne novine br. 149/09, 61/11, 82/1 i 73/13), koji se odnose na obveze obavještanja, savjetovanja i suodlučivanja radničkih vijeća o bitnim pitanjima za interese radnika.

UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

Pri postavljanju ciljeva za 2013. godinu Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima rukovodio se stvarnim potrebama poslovanja te ulogom i funkcijom poslovnog područja upravljanja ljudskim potencijalima u sustavu HEP grupe. Ona je u kontekstu strateškog restrukturiranja osobito važna poslovna funkcija jer upravlja dinamičnom strukturom tvrtke i radnicima te optimizira radnu dimenziju poslovanja na temelju definiranja poslovnih procesa, opisa radnih mjesta i kompetencija, plana sukcesije radnika te analize potrebnih struka i strateškog razvoja radnika. Cilj je pravovremeno implementirati suvremene sustave upravljanja resursima jedinstvenom politikom razvoja koja na temelju sinergije korporativnog znanja, iskustva i motivacije pridonosi uspješnoj realizaciji poslovnih ciljeva i smanjenju ukupnih troškova poslovanja HEP-a.

Na razini HEP grupe kontinuirano se implementiraju suvremene prakse upravljanja ljudskim potencijalima čiji je cilj pribavljati i razvijati kompetentne radnike koji će predstavljati konkurentsku prednost tvrtke u uvjetima poslovanja na otvorenom tržištu.

Standardizirani procesi zapošljavanja novih radnika i izbora stipendista (učenika i studenata), te uvođenja novih radnika u posao odnosno praćenje tijeka osposobljavanja pripravnika za samostalan rad uspostavljeni su i funkcioniraju na način da omogućuje odabir najboljih kandidata te njihovu što bržu i uspješniju prilagodbu na radno okruženje.

OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Uvažavajući potrebu za kontinuiranim cjeloživotnim obrazovanjem radnika koje će doprinosti razvoju njihovih specijalističkih znanja i vještina potrebnih za učinkovito obavljanje posla te omogućiti praćenje i implementaciju suvremenih trendova u svim segmentima poslovanja HEP grupe, tvrtka izdvaja znatna financijska sredstva za obrazovanje radnika te ciljana stručna usavršavanja u Hrvatskoj i inozemstvu (konferencije, seminari, tečajevi) i stručna osposobljavanja, u skladu s potrebama posla.

U organizaciji Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima već se nekoliko godina provode interne edukacije za pripravnike primarno s ciljem razvoja tzv. mekih vještina (*Komunikacijske vještine i poslovni bonton, Prezentacijske vještine*) i edukacije namijenjene svim zainteresiranim radnicima (*Poslovno dopisivanje*). U cilju jedinstvenog vođenja evidencija iz područja obrazovanja te objedinjavanja podataka i izrade izvješća za potrebe HEP grupe, u primjeni je aplikacija „Evidencija obrazovanja”.

SIGURNOST I ZAŠTITA ZDRAVLJA NA RADU

Za provođenje mjera zaštite odgovoran je prema Zakonu poslodavac, a u organizacijskim jedinicama odgovorni su, u ime poslodavca ovlaštenici poslodavca. U skladu sa zakonskim odredbama, u svakoj je organizacijskoj jedinici zaposlen jedan ili više stručnjaka za zaštitu na radu, ovisno o broju radnika u organizacijskoj jedinici. Stručnjaci za zaštitu na radu pružaju stručnu pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima u provedbi i poboljšanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu.

U 2013. godini registrirano je 146 ozljeda na radu, od toga 19 teških i 127 lakših ozljeda. Ozljede na radu uglavnom su posljedica neprimjenjivanja osnovnih i posebnih pravila zaštite na radu. Zato se posljednjih godina sve više pozornosti posvećuje stalnoj edukaciji radnika na svim razinama, a naročito neposrednih rukovoditelja, odnosno neposrednih ovlaštenika.

Osposobljavanje za rad na siguran način provodi se redovito s novim radnicima ili radnicima koji su promijenili radno mjesto, u skladu sa zakonskim obvezama. Ostala osposobljavanja provode se prema iskazanim potrebama po područjima i pogonima interno ili eksterno u ovlaštenim društvima, ovisno o vrsti osposobljavanja.

Strojevi i uređaji s povećanom opasnošću te sustavi za dojavu i gašenje požara, ispituju se prema redoslijedu ispitivanja i rokova određenih propisima.

Kupci

BROJ KUPACA

Broj i struktura kupaca električne energije, ogrjevne topline, industrijske pare i prirodnog plina, prikazani su u izvješćima društava HEP grupe.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE – HEP ODS

HEP ODS svim kupcima priključenima na distribucijsku mrežu pruža uslugu korištenja mreže, a ujedno je pružatelj javne usluge opskrbe električnom energijom kupcima u okviru univerzalne i zajamčene opskrbe. Društvo kontinuirano podiže kvalitetu usluga kupcima te unaprjeđuje distribucijsku mrežu radi podizanja kvalitete isporučene električne energije svim korisnicima distribucijske mreže.

Putem internetskih stranica HEP ODS-a kupci mogu na jednom mjestu dobiti većinu relevantnih informacija, a za sva ostala pitanja na raspolaganju je jedinstvena adresa elektroničke pošte. Aplikacija „Moj račun“, pored dostave očitavanja stanja brojila, omogućuje kupcima izradu informativnog obračuna, pregled povijesnih podataka o potrošnji i uplatama. Kupcima je omogućen i pregled najavljenih prekida u isporuci električne energije za čitavo područje Hrvatske.

Očitavanja stanja brojila kupci mogu u svako doba dostaviti na besplatni govorni automat na broju 0800 0555. Uz navedene kanale komunikacije, kupci na lokalnoj razini mogu komunicirati putem besplatne telefonske linije ili izravno s djelatnicima distribucijskog područja, kojima mogu uputiti zahtjev ili prigovor, zatražiti informacije ili dostaviti očitavanje brojila.

Kako bi kupci svoje obveze prema HEP ODS-u mogli podmiriti bez plaćanja dodatnih naknada, kupcima kategorije kućanstvo omogućeno je plaćanje računa za utrošenu električnu energiju bez naknade u svim poslovnica FINA-e i Hrvatske pošte. Također, kupci mogu svoje račune bez naknade plaćati i putem trajnih naloga ugovorenih s poslovnim bankama i kartičnim kućama, s kojima je HEP ODS sklopio ugovor za ovu uslugu.

ODNOSI S KUPCIMA ELEKTRIČNE ENERGIJE – HEP OPSKRBA

HEP Opskrba posebnu pozornost posvećuje izravnom kontaktu s kupcima. Poslovni je prioritet HEP Opskrbe zadovoljstvo kupaca što ostvaruje kontinuiranom prilagodbom te ponudom sve kvalitetnije usluge i inovativnih proizvoda na načelima održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja.

Ključnim kupcima s potrošnjom većom od 1 GWh na usluzi je osobni prodajni savjetnik. Ostali kupci kontakt ostvaruju putem Korisničke službe. Neposredni se kontakt ostvaruje i na Susretima s kupcima. Cilj Susreta je upoznati kupce s novim proizvodima i uslugama, informirati ih o kretanjima na tržištu električne energije, kako u Hrvatskoj, tako i u regiji, pojasniti im izmjene u zakonodavnom okviru i upoznati ih s planovima za unaprjeđenje daljnje suradnje.

U cilju povećanja konkurentnosti, kupcima je ponuđena mogućnost udruživanja kako bi ostvarili bolje ugovorne uvjete. Kupci međusobno sklapaju ugovor o udruživanju i biraju voditelja udruženja tj. tvrtku, članicu udruženja, koja u njihovo ime pregovara o uvjetima opskrbe. Ovaj je proizvod posebno zanimljiv za određene industrijske segmente kao što su brodogradnja, turizam, građevinarstvo, drvna industrija i sl. U 2013. godini sklopljena su 44 ugovora o udruživanju (i do 20 tvrtki po jednom ugovoru).

U 2013. godini lansiran je proizvod Hepi, namijenjen kupcima kategorije kućanstvo koji omogućava popuste u rasponu od 4,5 do 5,5 posto u odnosu na cijenu u okviru univerzalne usluge u trenutku lansiranja proizvoda. Visina popusta ovisi o duljini trajanja ugovora (godina, dvije ili tri). Kupci proizvoda Hepi koji račune primaju e-mailom, prikupljaju nagradne bodove za potrošenu električnu energiju i na taj način ostvaruju dodatne popuste i nagrade. Prednost u odnosu na konkurenciju jest plaćanje električne energije prema stvarnoj potrošnji, odgoda plaćanja od mjesec dana te mogućnost oslobođenja plaćanja opskrbe naknade.

Ugovaranje Hepi tarife u najvećem broju slučajeva odvija se on-line, putem zahtjeva na web stranici. Također, veliki broj zahtjeva zaprima se i u kontakt centru u kojem je od trenutka lansiranja proizvoda do kraja 2013. godine, u nešto više od mjesec dana, zaprimljeno 7.385 zahtjeva za sklapanje ugovora o opskrbi za kućanstvo. Kupcima je poslano na potpis ukupno 7.385 ugovora, od čega se vratilo 3.539 potpisanih ugovora (826 s datumom primjene od 1. siječnja, a ostali od 1. veljače 2014.)

Kupcima HEP Opskrbe dostupan je pregled njihovih podataka korištenjem web aplikacije Moj račun, koja bilježi više od 23.000 posjeta u 2013. godini. U istom je razdoblju u kontakt centru ostvareno 68.265 poziva. Za proizvod Hepi Kontakt centar pruža kompletnu uslugu, od davanja informacija, zaprimanja zahtjeva, do slanja i evidentiranja ugovora u Billing aplikaciji te rješavanja reklamacija. Kvalitetu rada osoblja Kontakt centra potvrđuje podatak da se 94 posto upita kupaca kupaca rješavalo odgovorima u prvom pozivu.

Kupcima su dostupni i drugi kanali informiranja, poput web stranice Društva, newslettera, HEP Vjesnika te informacija na portalima i društvenim mrežama.

ODNOSI S KUPCIMA TOPLINSKE ENERGIJE (HEP-TOPLINARSTVO)

HEP Toplinarstvo d.o.o. je tijekom 2013. godine, jednako kao i prijašnjih godina, pružalo kvalitetnu i pouzdanu opskrbu krajnjih kupaca toplinskom energijom, uz pravovremeno očitavanje i obračun isporučene energije. Svoje je poslovanje usmjerilo poboljšanju kvalitete usluga, štiteći njihova prava u vezi sa zaštitom osobnih podataka, pristupom informacijama i zaštitom potrošača.

Krajnji kupci su u skladu sa zakonskim propisima pravodobno i na propisani način informirani o početku i završetku ogrjevnice sezone, prekidima isporuke toplinske energije, planiranim radovima na revitalizaciji toplinskih sustava, cijenama toplinske energije, stupanju na snagu novog Zakona o tržištu toplinske energije, te njihovim pravima i obvezama koje proizlaze iz navedenog Zakona.

Zakon o tržištu toplinske energije stavio je pred krajnje kupce nove obveze, dao im je mogućnost odabira kupca toplinske energije te ih potiče na provođenje mjera energetske učinkovitosti i štednju energije u njihovim stambenim i poslovnim prostorima putem ugradnje razdjelnika topline ili mjerila toplinske energije (kalorimetara) i termostatskih radijatorskih ventila. S obzirom na značajne novosti i promjene za krajnje kupce, HEP Toplinarstvo je uz račun za studeni 2013. poslalo letak s korisnim informacijama o novom Zakonu te je stavilo na raspolaganje brojeve telefona i adrese elektroničke pošte za sva pitanja o odredbama novog Zakona, nastojeći maksimalno izaći u susret krajnjim kupcima pravodobnim i stručnim informacijama i savjetima.

Stručne službe HEP Toplinarstva su sustavno zaprimale, obrađivale i u najkraćem mogućem roku odgovarale na sva pitanja, reklamacije i zahtjeve krajnjih kupaca pristigle putem pošte, potrošačkih telefona, telefona dežurne službe, elektroničke pošte, telefaksa i osobnim kontaktom.

Povjerenstva za reklamacije potrošača ustrojena na temelju Zakona o zaštiti potrošača i u čijem sastavu sudjeluju i predstavnici udruga za zaštitu potrošača, redovito su održavala sjednice na kojima su pravovremeno razmatrala i rješavala sve reklamacije krajnjih kupaca toplinske energije.

ODNOSI S KUPCIMA PLINA (HEP-PLIN)

Opskrba kupaca plinom obavlja se u skladu s Općim uvjetima za opskrbu kupaca prirodnim plinom. Kraći prekidi isporuke plina u 2013. godini, zbog planiranih radova na mreži ili zbog priključivanja novih kupaca, redovito su najavljivani izravnim pisanim obavijestima i u sredstvima javnoga priopćavanja. Isporuka plina pravodobno je očitavana i obračunavana.

Budući da je opskrba velike većine kupaca obavljena prema načelima pružanja javne usluge, prodaja im je obračunavana prema reguliranim cijenama koje je propisivala Vlada RH. Tijekom 2013. godine prodajna cijena za kućanstva nije se mijenjala, a za većinu kupaca iz kategorije poduzetništvo mijenjala se svakoga mjeseca (zbog stalnih promjena kupovne cijene koja je vezana za kretanje cijena nafte, plina i tečaja USD-a). To je otežavalo obračun isporučenog plina.

Posebno je otežana bila naplata prodanoga plina od kupaca iz kategorije poduzetništva. Unatoč tomu, zahvaljujući između ostaloga i objedinjenoj financijskoj funkciji u HEP-grupi, solventnost nije pogoršana pa otežana naplata nije utjecala na podmirivanje obveza za nabavljeni plin.

POVJERENSTVA ZA REKLAMACIJE

Na temelju Zakona o zaštiti potrošača, u 21 distribucijskom području HEP ODS-a, u HEP-Toplinarstvu i HEP-Plinu funkcioniraju povjerenstva za reklamacije potrošača. Članovi povjerenstava su predstavnici pojedinih društava HEP grupe, odnosno područja, te predstavnici udruga potrošača.

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP ODS-a – 2013.

Obračun	Neispravno brojilo	Uključenje / Isključenje	Naponske okolnosti	Ostalo	UKUPNO	
ukupno	349	ukupno 17	ukupno 3	ukupno 0	ukupno 14	ukupno 383
prihvaćeno	64	prihvaćeno 6	prihvaćeno 0	prihvaćeno 0	prihvaćeno 0	prihvaćeno 70
odbijeno	285	odbijeno 11	odbijeno 3	odbijeno 0	odbijeno 14	odbijeno 313

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP-TOPLINARSTVA – 2013.

Kvaliteta usluga opskrbe (postupanje oko očitavanja, obračuna, naplate)	Kvaliteta to-plinske energije (temperatura prostorija kupaca, temperatura potrošne tople vode, parametri tehnološke pare)	Promjena priključne snage	Promjena na obračunskom mjernom mjestu (razdvanje, spajanje instalacija, premještaj i sl.)	Preraspodjela količine isporučene toplinske energije	Ostali razlozi	UKUPNO	
ukupno	3	ukupno 0	ukupno 0	ukupno 3	ukupno 0	ukupno 5	ukupno 11
prihvaćeno	0	prihvaćeno 0	prihvaćeno 0	prihvaćeno 1	prihvaćeno 0	prihvaćeno 0	prihvaćeno 1
odbijeno	3	odbijeno 0	odbijeno 0	odbijeno 2	odbijeno 0	odbijeno 5	odbijeno 10

BROJ REKLAMACIJA RAZMATRANIH NA POVJERENSTVIMA HEP-PLINA – 2013.

ukupno	2
prihvaćeno	0
odbijeno	2

Donacije

POMOĆ U RAZMINIRANJU

Kao i prethodne dvije godine, najznačajnija pojedinačna donacija u 2013. godini (2,2 mil. kuna) dodijeljena je Hrvatskom centru za razminiranje, za realizaciju projekata razminiranja na jugu Hrvatske, prema sigurnosnim prioritetima iz godišnjeg Plana razminiranja Vlade Republike Hrvatske. HEP je time dao doprinos ostvarenju jednog od najvažnijih nacionalnih projekata, značajnog za sigurnost stanovništva i gospodarski razvoj na područjima onečišćenim minama.

JAVNI NATJEČAJ ZA DONACIJE

HEP je 2013. godine po treći put proveo javni natječaj za donacije pod naslovom Svjetlo na zajedničkom putu. Sudionici natječaja (registrirane udruge, klubovi i ustanove sa sjedištem u Hrvatskoj) na natječaj su mogli prijaviti svoje projekte ili programe rada za 2013. godinu s područja: mladi, umjetnost i kulturna baština, znanost i društvo ili okoliš. U skladu s uvjetima, na natječaj su stigle prijave za 1.363 projekta. Na temelju prosudbe kvalitete i izvornosti projekta, stupnja korisnosti za lokalnu ili širu društvenu zajednicu te učinkovitosti korištenja donacijskih sredstava, HEP je izabrao 348 projekata čiju je provedbu sufinancirao donacijskim sredstvima, u ukupnom iznosu od 2,5 milijuna kuna.

OSTALO (VIŠEGODIŠNJA SURADNJA)

- HEP, pod naslovom Imam žicu, od 1995. godine dodjeljuje nagrade učenicima koji su ostvarili najbolje plasmane na državnim natjecanjima znanja u matematici i fizici, a od 2005. godine i najboljim učenicima srednjih elektrotehničkih škola.
- HEP je od 1998. godine uključen u projekt Eko škole, kojeg provodi Europska zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (FEE), utemeljena pri Vijeću Europe. HEP je kum-donator sljedećim ekoškolama: Elektrostrojarskoj školi Varaždin, OŠ Konjščina, OŠ Stanovi Zadar, OŠ Ivo Lola Ribar Labin, OŠ Vladimira Nazora Pazin, OŠ Kostrena, OŠ Kalnik i Dječjem vrtiću Cvrčak i mrav Tribalj.
- U prigodi Dana planeta Zemlje, 22. travnja, od 1999. godine dodjeljuje se *Velebitska degenija*, godišnja nagrada za najbolji novinarski rad o zaštiti okoliša. Utemeljitelji nagrade su Zbor novinara za okoliš Hrvatskog novinarskog društva i APO usluge zaštite okoliša, član HEP grupe.
- HEP donacijama redovito podupire rad Zajednice umirovljeničkih udruga HEP-a i Udruge hrvatskih branitelja HEP-a.

Održivi
razvoj



Održivi razvoj

Poslovna politika i ustroj poslova zaštite prirode i okoliša

Priključivanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. rezultiralo je izmjenama i dopunama te donošenjem niza novih zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode koji su usklađivani s direktivama EU. Obveze i ograničenja koji proizlaze iz zakonskih propisa predstavljaju novi izazov HEP-u u ispunjenju obveze osiguranja opskrbe kupaca.

HEP kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji su pokazatelji utjecaja emisije onečišćujućih tvari u okoliš te količina nastalog proizvodnog otpada. O svim sastavnicama okoliša HEP pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Djelatnici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša polaze stručne seminare i radionice na kojima se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz zakonske regulative za područje zaštite prirode i okoliša.

Stručnu potporu djelatnicima koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša pružaju djelatnici Sektora za održivi razvoj i unaprjeđenje kvalitete HEP-a d.d. i članovi HEP-ovih timova: Tima za koordinaciju i standardizaciju poslovnih postupaka u području zaštite okoliša, Tima za provedbu odredbi Kyotskog protokola i Tima za ishođenje okolišnih dozvola. Temeljni je zadatak Tima za koordinaciju i standardizaciju poslovnih postupaka u području zaštite okoliša, analiza i vrednovanje aktivnosti u području zaštite okoliša u HEP grupi s naglaskom na planiranje, koordinaciju, internu komunikaciju te davanje prijedloga za poboljšanje aktivnosti u području zaštite okoliša i prirode.

Praćenje i provedba regulative

ISHOĐENJE OKOLIŠNIH DOZVOLA

Rješenje o okolišnim dozvolama preduvjet je za nastavak rada postojećih i jedan od preduvjeta za ishođenje uporabne dozvole za rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih termoeenergetskih postrojenja nazivne toplinske snage veće od 50 MW. Budući da je postupak ishođenja okolišnih dozvola formalno započeo 2007. godine, temeljni je zadatak Tima za ishođenje okolišnih dozvola bio da, u suradnji s ovlaštenicima s dozvolom Ministarstva zaštite okoliša i prirode, izradi zahtjeve i tehničko-tehnološka rješenja te na temelju toga napravi planove i programe usklađivanja postrojenja u zadanim rokovima, za koja je to izvedivo s obzirom na njihov životni vijek.

Tijekom 2013. godine nastavljen je postupak ishođenja okolišnih dozvola za postojeća termoeenergetska postrojenja, započet na temelju odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Uredbe o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (NN 114/08). U međuvremenu je na snagu stupio novi

Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) i najavio donošenje nove Uredbe o okolišnoj dozvoli (NN 8/14) u cilju usklađivanja hrvatskih zakonskih propisa s odredbama Direktive o industrijskim emisijama 2010/75/EZ. Sukladno odredbama navedenih zakonskih propisa koji se odnose na informiranje javnosti i zainteresirane javnosti u postupku ishođenja okolišnih dozvola, održane su javne rasprave za pogone HEP Proizvodnje (TE Rijeku, TE Sisak, TE-TO Zagreb, KTE Jertovec i TE-TO Osijek) i Pogon Osijek HEP-Toplinarstva. Prve okolišne dozvole u HEP grupi početkom 2014. godine ishodili su Pogon Osijek HEP-Toplinarstva i TE-TO Osijek. Za ostala postrojenja postupci su u tijeku.

PRIPREMA ZA TRGOVANJE EMISIJSKIM JEDINICAMA STAKLENIČKIH PLINOVA

Republika Hrvatska uključila se u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova EU ETS (eng. European Union Emission Trading Scheme), na početku trećeg razdoblja trgovanja koje je započelo 1. siječnja 2013. i traje do 31. prosinca 2020. godine. Uključivanjem Hrvatske u EU ETS, HEP zbog obavljanja djelatnosti uslijed koje se emitira CO₂, ima obvezu kupiti na tržištu emisijske jedinice stakleničkih plinova u količini verificiranih emisija CO₂, koje nastaju kao posljedica proizvodnje električne i dijela toplinske energije, izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja ukupne nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW. Kupljene emisijske jedinice obveznici trgovanja moraju predati na račune operatora postrojenja otvorene u Registru stakleničkih plinova EU – hrvatski dio, do 30. travnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Na temelju odluke Uprave HEP-a (2012.) uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova i opisane su obveze pojedinih organizacijskih jedinica unutar HEP grupe. U cilju davanja smjernica HEP Trgovini d.o.o., zaduženoj za kupoprodaju emisijskih jedinica u HEP grupi, u ožujku 2013. osnovano je interno povjerenstvo koje se pokazalo kao dobar model suradnje sektora i društava za pravovremeno ispunjavanje zakonskih obveza i predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU.

Budući da na cijene emisijskih jedinica utječe niz čimbenika (omjer ponude i potražnje na tržištu, meteorološke okolnosti, gospodarsko okruženje te političke odluke), za predviđanje količine emisija CO₂, a time i planiranje financijskih sredstva za kupovinu emisijskih jedinica, korišten je simulator tržišta PLEXOS.

OKVIRNA DIREKTIVA O VODAMA – TEMELJ ZA INTEGRALNO UPRAVLJANJE VODAMA

Temelj za integralno upravljanje vodama na razini Europske unije postavila je Okvirna direktiva o vodama (2000/60/EZ) čije je odredbe Republika Hrvatska prenijela u Zakon o vodama i podzakonske propise koji iz njega proizlaze. Integralno upravljanje vodama obuhvaća zaštitu voda i vrednovanje usluga ekosustava, održivo korištenje voda, smanjenje eutrofikacije i onečišćenja voda te procjenu i upravljanje rizicima od poplava i leda. Do 2015. godine na snazi je Plan upravljanja vodnim područjima koji proizlazi iz Zakona o vodama, u sklopu kojeg je izrađena lista kandidata s pojedinim statusima vodnih tijela, a koji će se potvrditi kroz Plan upravljanja vodnim tijelima za razdoblje od 2016. do 2021. godine. Budući da o proglašavanju statusa vodnih tijela i utvrđenog stanja voda ovisi određivanje ciljeva koje će biti potrebno ostvariti provedbom mjera tj. da ono utječe na rad postojećih i izgradnju budućih proizvodnih objekata, u izradi je Plana potrebno sudjelovanje HEP-a kao zainteresirane strane.

EUROPSKA EKOLOŠKA MREŽA NATURA 2000

Područja Nacionalne ekološke mreže u Hrvatskoj obuhvaćaju međunarodno važna područja za ptice te područja važna za ostale divlje vrste i stanišne tipove na temelju Direktive o zaštiti ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC) i Direktive o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC). Zbog karakterističnog geografskog položaja, Hrvatska se odlikuje velikom biološkom raznolikošću vrsta i stanišnih tipova pa je i udjel teritorija obuhvaćenog Nacionalnom ekološkom mrežom i prijedlogom NATURA 2000, među najvećima u Europi.

Od 2009. godine HEP je u više navrata, u pisanoj i izravnoj komunikaciji s državnim tijelima nadležnima za očuvanje biološke raznolikosti, ukazivao na moguće realne prepreke i ograničenja u radu postojećih i izgradnji planiranih elektroenergetskih objekata, na što nije dobio zadovoljavajući odgovor. Od 2007. godine, od kada je proglašena Nacionalna ekološka mreža, HEP nije izgradio niti jedan investicijski značajniji objekt u području ekološke mreže pa će stvarna ograničenja u realizaciji, odnosno povećanje troškova projekata biti moguće sagledati i kvantificirati tek nakon što neki od takvih projekata prođu postupak ocjene utjecaja zahvata na ekološku mrežu.

PRAĆENJE ZAKONSKIH PROPISA

U cilju pravovremenog informiranja i edukacije zaposlenika o obvezama koje proizlaze iz zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, u HEP grupi se od 2000. godine kontinuirano prate i sustavno u obliku mjesečnih izvješća i godišnjih tiskanih biltena pripremaju pregledi zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša i prirode od značaja za rad i poslovanje društava HEP grupe.

Tijekom 2013. godine nastavljeno je unaprjeđenje te se planira daljnje proširenje implementiranih elektroničkih baza podataka (Očevidnik o nastanku i tijeku otpada; Očevidnik potrošnje kemikalija; RETZOK – Računovodstveno praćenje troškova i investicija u području zaštite okoliša; Verifikacija emisija – praćenje emisija onečišćujućih tvari u zrak i verifikacija emisija stakleničkih plinova) koje su dio HEP-ovog Informacijskog sustava zaštite okoliša u nastajanju.

Temeljni pokazatelji

HEP je tijekom 2013. godine pratio emisije onečišćujućih tvari u zrak – sumporovog dioksida (SO₂), dušikovih oksida (NOx), ugljikovog monoksida (CO), ugljikovog dioksida (CO₂) i čestica, sukladno zakonskim propisima iz područja zaštite zraka kao i količine proizvedenog opasnog i neopasnog otpada u HEP-u te koncentracije onečišćujućih tvari u otpadnim vodama.

EMISIJE U ZRAK

Emisije onečišćujućih tvari u zrak dominantno potječu iz velikih uređaja za loženje – termoenergetskih postrojenja TE Plomin 1 i 2, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Osijek, TE Sisak, KTE Jertovec i TE Rijeka, a ostatak emisija onečišćujućih tvari iz kotlovnica za grijanje HEP Toplinarstva.

U odnosu na 2012., u 2013. godini smanjene su emisije gotovo svih vrsta onečišćujućih tvari u zrak iz termoenergetskih postrojenja uslijed povećanja udjela, za okoliš prihvatljivijeg prirodnog plina u odnosu na loživo ulje. Također, od 1. siječnja 2012., HEP nabavlja isključivo niskosumporno loživo ulje, što je rezultiralo dodatnim smanjenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak.

EMISIJE ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI U ZRAK U 2013. GODINI IZ IZVORA HEP GRUPE

Godina	NOx	SO ₂	krute čestice (PM10)	CO ₂
	t/god	t/god	t/god	t/god
2012.	5.156	8.055	179	3.726.274
2013.	5.286	6.025	93	3.490.584
2013./2012.%	3	-25	-48	-6

OTPAD

Tijekom 2013. godine na snagu je stupio Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) najavivši donošenje niza novih podzakonskih propisa koji se trebaju ugraditi u postojeći sustav gospodarenja otpadom u HEP-u. I u 2013. godini nastavljen je višegodišnji trend poboljšanja sustava gospodarenja otpadom ulaganjima u postojeća i nova privremena skladišta otpada te u edukaciju zaposlenika. U svim društvima i pogonima HEP grupe nastavljena je izgradnja, obnova i opremanje privremenih skladišta otpada te njihovo opremanje spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada. U svim pogonima, podaci o tijeku i nastanku otpada vode se u aplikaciji Gospodarenje otpadom.

U 2013. godini u HEP-u je proizvedeno ukupno 1.565 tona opasnog i 101.705 tona neopasnog otpada. Smanjene količine proizvedenog opasnog i neopasnog otpada rezultat su kontinuiranog unaprjeđivanja sustava gospodarenja otpadom u HEP-u, odvajanjem otpada na mjestu nastanka, uređivanjem skladišta otpada, povećanjem kvalitete vođenja evidencija o otpadu i edukacijom zaposlenika HEP-a. Sav proizvedeni otpad predan je ovlaštenim tvrtkama za skupljanje, izvoz i obradu otpada na daljnju obradu i konačno zbrinjavanje.

KOLIČINA PROIZVEDENOG OPASNOG I NEOPASNOG OTPADA U 2012. I 2013. GODINI

Godina	Opasni otpad/ t	Neopasni otpad/ t
2012.	2.259	103.519
2013.	1.565	101.705
2013./2012. %	-31	-2

IZDACI ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA

Ukupni izdaci za zaštitu prirode i okoliša društava HEP grupe u 2013. godini iznosili su 101,08 milijuna kuna i ostali su na razini 2012. godine. Najznačajnije investicije u 2013. godini bili su projekti unaprjeđenja sustava gospodarenja otpadom u pogonima HEP-a te projekti zaštite prirode i okoliša.

IZDACI ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA U HEP GRUPI U 2013. GODINI PREMA IZVJEŠĆIMA RETZOK-a

Područje zaštite okoliša	Troškovi redovnog poslovanja (u tisućama kuna)	Investicije (u tisućama kuna)
Zrak i klima	5.360	130
Otpadne vode	1.507	66
Otpad	7.924	3.643
Zaštita tla i podzemnih voda	557	51
Buka i vibracije	18	0
Zaštita prirode i krajolika	6.845	4.118
Zaštita od zračenja	45	0
Istraživanje i razvoj	117	518
Ostalo (većinom naknade u redovnom poslovanju)	61.807	8.378
UKUPNO 2013.	84.180	16.904
UKUPNO 2012.	84.796	16.396
2013./2012. (%)	-1	3

Najvažnija ostvarenja u 2013. godini

ZAŠTITA ZRAKA

- Dorađen je sustav adaptivnih regulatora elektrofiltara za smanjenje koncentracija lebdećeg pepela na ispustu u zrak iz TE Plomina 1.
- U TE Sisak napravljena su kontrolna mjerenja sustava za kontinuirano mjerenje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz kotlova Bloka A te povremeno mjerenje emisija u zrak iz kotlova Bloka A i pomoćnih kotlovnica.
- U KTE Jertovec obavljena su povremena mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz plinskih turbina.
- U TE-TO Zagreb obavljena je zamjena svih 8 kombiniranih plinsko-mazutnih i 8 potpalnih gorionika, 8 kompleta sigurnosnih i regulacijskih armatura na plinu, mazutu, pari za ispuhivanje/ raspršivanje i zraku za izgaranje, zamjena mjerene opreme u polju, ugradnja novog sustava za upravljanje i nadzor gorionika (tzv. Burner Management System) i njegovo povezivanje u sustav vođenja bloka C. Mjerenjem emisija onečišćujućih tvari u zrak u radu na prirodni plin i loživo ulje dobiveni su rezultati koji zadovoljavaju dozvoljene granične vrijednosti emisija koje će vrijediti do 1. siječnja 2018. tj. do isteka prijelaznog razdoblja za usklađivanje s odredbama Direktive o industrijskim emisijama. Napravljena je i rekonstrukcija vrelovodnih kotlova VK5 i VK6 čime je postignuto učinkovitije izgaranje, a time i smanjenje emisija onečišćujućih tvari u zrak.

- U Pogonu Sisak HEP Toplinarstva pušten je u rad sustav povrata kondenzata iz svih toplinskih stanica u TE Sisak. Iskorištenjem energije kondenzata smanjit će se količina goriva za proizvodnju energije čime će se smanjiti i emisije onečišćujućih tvari u zrak.
- U Pogonu Osijek HEP Toplinarstva napravljena je zamjena automatike na vrelovodnom kotlu 35 MW, čime se smanjuju emisije onečišćujućih tvari u zrak, a zamjenom 3,4 km vrelovodne mreže predizoliranim cijevima i zamjene 1,2 km parovodne mreže smanjit će se gubici topline, količina potrošene vode te emisije onečišćujućih tvari u zrak.
- U Elektroprimorju Rijeka (HEP ODS) u svim su klimatizacijskim uređajima i dizalicama topline zamijenjene radne tvari R12, R22 ili R502 tvarima R134, R407 ili R404, prihvatljivijim za očuvanje ozonskog omotača.

ZAŠTITA VODA

- U HEP Proizvodnji započeo je projekt isporuke, ugradnje i puštanja u rad opreme za ekološka mjerenja, što je preduvjet za povećanje energetske učinkovitosti, bolje iskorištenje sirovina i pomoćnih tvari te smanjenje utjecaja na okoliš. Na temelju ovog projekta, na lokaciji plominskih termoelektrana omogućeno je praćenje protoka za sedam mjernih mjesta, četiri spojna mjesta na vodovodnu mrežu, jedan izvor svježe vode i izlaznih protoka morske vode iz TE Plomin 1 i 2. U TE Sisak je također započela ugradnja uređaja za mjerenje protoka otpadnih voda i uređaja za mjerenje protoka zahvaćene vode i ispuštene rashladne vode iz postrojenja.
- U TE Sisak je provedeno čišćenje uređaja za obradu otpadnih voda i sustava odvodnje: sanitarne kanalizacije i septičkih jama, mjernog okna i prepumpne stanice otpadnih voda, dubinskog betonskog spremnika u postrojenju za obradu otpadnih voda i separatora zauljenih otpadnih voda. Započela je sanacija internog sustava odvodnje radi postizanja vodonepropusnosti. U sklopu revitalizacije parne mreže u sustavu HEP Toplinarstva izveden je projekt prikupljanja kondenzata parnog grijanja iz glavnih toplinskih stanica. Kondenzat se vraća u TE Sisak i upotrebljava za napajanje pomoćnih parnih kotlova uz stalno praćenje kvalitete kondenzata (čime je, uz korištenje topline kondenzata, smanjena količina napojne vode za pomoćne kotlove)
- U KTE Jertovec su sanirani i ispitani pojedini dijelovi kanalizacijskog sustava.
- U TE-TO Zagreb izgrađena je i puštena u rad nova kemijska priprema vode (KPV 3) koja je potpuno automatizirano postrojenje moderne tehnologije s mikroprocesorskom tehnikom upravljanja, kapaciteta 240 t/h (2x 120 t/h) demi vode u radu i 120 t/h u regeneraciji ili pripremi. U sklopu ovog projekta, izgrađeno je i postrojenje za obradu čistih kondenzata i njihovog povrata u sustav demineralizirane vode za napajanje kotlova. Time se značajno smanjuje količina crpljene sirove vode iz zdenaca TE-TO Zagreb kao i ispuštanje otpadnih voda u sustav javne odvodnje. Tijekom 2013. godine u TE-TO Zagreb je završena sanacija pretakališta za loživo ulje u sklopu opsežne rekonstrukcije mazutnog gospodarstva, a tijekom 2014. godine dovršit će se modernizacija odvajanja zauljenih otpadnih voda. Ugrađeni su i pušteni u rad novi uređaji za mjerenje količine iscrpljene vode, mjeraci pojave zauljenog sloja u oknu prije prepumpne stanice otpadnih voda, mjerac pojave zauljenosti otpadnih voda i pH vrijednosti otpadnih voda u zadnjem internom oknu prije spoja u glavni odvodni kolektor, mjerac rashladne savske vode, temperature savske vode ispred crpki zahvata vode kao i temperature rashladne vode prije povratka u Savu odnosno jezero Savicu.
- U EL-TO Zagreb završena je sanacija podne grijalice u starom mazutnom spremniku SG1, izveden je projekt za smanjenje otpadnih i rashladnih voda na plinskim turbinama te su započeli radovi na preusmjeravanju otpadnih voda na jedno izlazno okno (okno 1-istok) i ugradnja mjeraca protoka (zamjena starih nepouzdanih mjeraca).
- U PP HE Sjever započela je gradnja građevine za zaštitu vodotoka od onečišćenja na odvodnom kanalu HE Dubrava. Osnovna namjena građevine je zaštita vodotoka nizvodno od strojarnice HE Dubrava od onečišćenja uzrokovanih uzvodnim onečišćenjem (neovisno o radu postrojenja) ili radom hidroelektrane.
- U HE Peruća i HE Orlovac očišćene su uljne jame i ispitane na vodonepropusnost, a u pogonu HE Zakučac ugrađen je uređaj za utvrđivanje ulja u sustavu i drenažnim bunarima te uljni separatori.
- U Elektroslavoniji Osijek (HEP-ODS) na lokaciji Zeleno polje, završena je rekonstrukcija kanalizacijskog sustava iz restorana i ugrađen je mastolov.

GOSPODARENJE OTPADOM I ZAŠTITA TLA

- Na lokaciji plominskih termoelektrana unaprijeđeno je privremeno skladištenje otpada. Skladište je natkriveno, ograđeno, osvijetljeno, pod video nadzorom te je zabranjen pristup neovlaštenim osobama, a spremnici otpada su propisno označeni.
- U svim proizvodnim pogonima HEP Proizvodnje nastavljeno je unaprjeđivanje sustava gospodarenja otpadom nabavom odgovarajućih spremnika, uređenjem privremenih skladišta otpada te edukacijom zaposlenika.
- Na svim vodotocima na kojima se nalaze HEP-ove hidroelektrane nastavljeno je s čišćenjem naplavina, njihovo razvrstavanje te odgovarajuća obrada i zbrinjavanje.
- U HE Jaruga (koja se nalazi unutar Nacionalnog parka Krka) za rad postrojenja koriste se za okoliš prihvatljiva ulja i maziva. Transformatori s 5,1 tonom ulja zamijenjeni su novima koji sadrže 2,8 tona ulja, tj. uljni prekidači zamijenjeni su onima bez ulja.
- Tijekom uspostave sustava upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 u distribucijskim područjima HEP ODS-a unaprijeđen je sustav gospodarenja otpadom nabavom spremnika za odlaganje opasnog i neopasnog otpada te uređenjem postojećih privremenih skladišta otpada.

ZAŠTITA PRIRODE

- U Proizvodnom području Sjever HEP Proizvodnje, mrjestilišta riba u sustavu hidroelektrana rade se planiranom regulacijom vodostaja u razdoblju mrijesta u skladu s ograničenjima u vezi s hidrološkim prilikama na uzvodnom toku rijeke Drave, tj. dotoku iz Slovenije. Nastavljeno je sufinanciranje poribljavanja (prema Planu poribljavanja Športsko-ribolovnog kluba), u suradnji sa županijskim savezom. Također je nastavljen monitoring ihtiološkog stanja voda akumulacija, drenažnih kanala i dijela starog toka rijeke Drave. Nadalje, u cilju zaštite reliktnne vrste, biljke kebrač, obnovljeno je označavanje njegova staništa na pokosima nasipa HE Dubrava. Također je nastavljeno uklanjanje invazivnih vrsta – vodne kuge i školjkaša promjenjiva trokutnjača u cilju zaštite opreme, ali i očuvanja biološke raznolikosti rijeke Drave.
- PP HE Jug nastavio je sufinanciranje poribljavanja u suradnji s lokalnim sportsko-ribolovnim društvima.
- U HEP ODS-u se temeljem Sporazuma o suradnji pri provođenju mjera zaštite zaštićene vrste bijele rode (*Ciconia ciconia*), sklopljenog između Ministarstva kulture i HEP-a, kontinuirano provode mjere zaštite bijele rode. Tijekom 2013. godine evidentirane su sve lokacije s rodnim gnijezdima na stupovima elektroenergetske mreže, obavljene su provjere ispravnosti nosača za rodino gnijezdo te je po potrebi obavljena ugradnja, popravak ili zamjena nosača za gnijezda, odnosno izmještanje gnijezda ugradnjom novog stupa i nosača. U 2013. godini provedene su također mjere zaštite ptica od strujnog udara na dijelovima srednjenaponskih vodova na kojima postoji povećana opasnost od stradavanja ptica.

OSTALO

- S ciljem usklađivanja TE Plomin s najboljim raspoloživim tehnikama do 2018. godine, a prema mjerama iz Zahtjeva za okolišne dozvole, izrađen je akustički model postojećeg stanja na lokaciji (TE Plomin 1 i 2 i transport ugljena). Izrađene su i konfliktna i strateška karta buke sukladno navedenim mjerama s ciljem smanjenja buke na granicama postrojenja. Ostale će se mjere provesti u 2014. godini prema rokovima iz Zahtjeva.
- U PP HE Sjever nastavljeno je uklanjanje nataloženog nanosa iz akumulacijskog jezera HE Varaždin, radi održavanja sigurnosti i uspostave prvobitnog stanja akumulacije.
- HEP Toplinarstvo je nastavilo projekt revitalizacije, planiranja i širenja Centralnog toplinskog sustava (CTS) grada Zagreba čime se postiže smanjenje toplinskih gubitaka i povećanje pouzdanosti isporuke toplinske energije na cijelom području grada Zagreba. Osim revitalizacije vrelovodne mreže CTS-a, modernizirana je i oprema u toplinskim stanicama. Nadalje, tijekom 2013. godine nastavlja se izgradnja vrelovoda i parovoda za naselje Dubravu na temelju kojih se planira priključivanje kotlovnica u CTS čime će se povećati energetska učinkovitost, ali i smanjiti emisije onečišćujućih tvari u zrak.

CERTIFICIRANJE

- Tijekom 2013. godine u pogonima TE Rijeka, TE-TO Osijek i TE Plomin HEP-Proizvodnje d.o.o. uvedeni su integrirani sustavi upravljanja okolišem prema normi ISO 14001 i upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001. Rezultat dugogodišnjeg odgovornog i procesno orijentiranog poslovanja su certificirani sustavi upravljanja kvalitetom i okolišem prema ISO normama u svim HEP-ovim termoelektranama te hidroelektranama u proizvodnim područjima Sjever i Zapad. Završetak uvođenja sustava upravljanja kvalitetom i okolišem u HEP-Proizvodnji planira se u 2014. godini kada će se ovi sustavi uvesti u Proizvodno područje HE Jug i Pogon HE Dubrovnik.
- Svo 21 distribucijsko područje HEP ODS-a tijekom 2013. godine potvrdilo je sustave upravljanja okolišem prema normi ISO 14001, uvedene i certificirane 2012. godine

Financijski izvještaji



Razmin


*Potpora projektu od
nacionalne važnosti*

iranje



Razminiranje





Republika Hrvatska se već početkom ratnih operacija na njezinom području, 1991. godine, suočila s problemom mina kao jednom od najtežih posljedica ratnih događanja na ovim prostorima. Zagađenost minama ima čitav niz negativnih gospodarskih, razvojnih, ekoloških i društvenih posljedica te predstavlja sigurnosni problem za stanovništvo na područjima koja su bila izložena ratnim djelovanjima. Velike poljoprivredne površine, šume, granični pojasevi i dijelovi obala i rijeka i danas su nedostupni zbog miniranosti ili sumnje u njihovu miniranost. Početkom 2014. godine još uvijek se 613,6 km² smatra površinom na kojoj postoji minska opasnost. Ta se površina proteže na području 91 grada i općina u 12 županija. Mnogi elektroenergetski objekti HEP-a (elektrane, trafostanice) i stotine kilometara električne mreže također je bilo izloženo miniranju. Stoga je HEP već za vrijeme, a pogotovo odmah nakon Domovinskog rata, ulagao značajna sredstva u razminiranje svojih objekata i mreže, što je ujedno omogućavalo i korištenje očišćenih površina i za druge svrhe.

Kao tvrtka koja iz prve ruke poznaje problem opasnosti od mina, HEP je nastavio s angažmanom na humanitarnom razminiranju.

Od 2011. godine najveći je pojedinačni donator Hrvatskog centra za razminiranje. Donacije se koriste za realizaciju projekata razminiranja prema sigurnosnim prioritetima iz Plana razminiranja Vlade Republike Hrvatske. HEP time daje doprinos ostvarenju jednog od najvažnijih nacionalnih projekata, značajnog za sigurnost stanovništva i gospodarski razvoj na područjima onečišćenim minama. Donacija iz 2013. godine u iznosu od 2,2 milijuna kuna iskorištena je za razminiranje oranica u Osječko-baranjskoj i Vukovarsko-srijemskoj županiji. Ukupno promatrano, HEP je u projekte razminiranja u posljednjih 15 godina uložio i donirao više od 70 milijuna kuna.

Grupa Hrvatska elektroprivreda

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji

i Izvještaj neovisnog revizora
za 2013. godinu

ODGOVORNOST ZA KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2013. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u dogleđnoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u konsolidiranim financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj i konsolidirane rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07,54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb, Republika Hrvatska
30. travnja 2014. godina

Izveštaj neovisnog revizora

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od konsolidirane Bilance/konsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., konsolidiranog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju priloženi konsolidirani financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb na 31. prosinca 2013., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tijekove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješci 28 uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo u konsolidiranoj Bilanci/konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2013. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 668.377 tisuće kuna koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija,

a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg izvještaja neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 30. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 30. travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Audit d.o.o.
Baštijanova 52a
10000 Zagreb

Zdenko Balen, član Uprave
Ines Rožić, ovlaštteni revizor

Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlaštteni revizor

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	Bilješke	2013. godina	2012. godina
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno
Prihod od prodaje električne energije	4	11.947.939	11.630.275
Prihod od prodaje toplinske energije	4	763.461	585.485
Prihod od prodaje plina	4	406.167	395.956
Ostali prihodi iz poslovanja	4,5	1.577.350	1.407.862
Ukupno poslovni prihodi		14.694.917	14.019.578
Trošak nabave električne energije		(2.670.155)	(3.793.038)
Trošak goriva		(2.609.803)	(3.319.512)
Troškovi osoblja	6	(1.739.964)	(1.863.235)
Trošak amortizacije	10, 11	(1.799.217)	(1.778.400)
Ostali rashodi iz poslovanja	7	(3.498.481)	(2.916.120)
Ukupno poslovni rashodi		(12.317.620)	(13.670.305)
Dobit iz poslovanja		2.377.297	349.273
Financijski prihodi	8	62.541	67.929
Financijski rashodi	8	(873.287)	(352.908)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(810.746)	(284.979)
Dobit prije oporezivanja		1.566.551	64.294
Porez na dobit	9	(265.396)	(28.486)
Dobit tekuće godine		1.301.155	35.808
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.295.207	27.101
Nekontrolirajući udio		5.948	8.707
		1.301.155	35.808

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj
o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit tekuće godine	1.301.155	35.808
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike	401	164
Fer vrednovanje dionica Janafa	(3.429)	6.046
Ukupno stavke koje se prenose u račun dobiti i gubitka	(3.028)	6.210
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) neto	(3.028)	6.210
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.298.127	42.018
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasniku kapitala matice	1.291.778	33.146
Vlasniku nekontrolirajućeg udjela	6.349	8.872
	1.298.127	42.018

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine
Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirana Bilanca/Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31.prosinca 2013. godine

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Dugotrajna imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	25.504.613	25.304.113	25.329.538
Investicije u tijeku	10	4.062.813	3.915.002	3.092.220
Nematerijalna imovina	11	69.433	73.968	57.647
Investicijska ulaganja u nekretnine	12	231.285	233.917	234.760
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	57.288	72.318	127.039
Ulaganje u NE Krško	14	1.754.419	1.754.419	1.754.419
Dani dugoročni krediti i depoziti	16	6.160	514	719
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	17	125.166	129.452	120.915
Ostala dugotrajna imovina	18	58.812	67.219	107.152
Odgođena porezna imovina	9	255.884	224.904	156.489
		32.125.873	31.775.826	30.980.898
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	19	903.236	981.641	1.063.520
Potraživanja od kupaca	20	1.780.129	1.873.245	1.496.236
Ostala kratkotrajna potraživanja	21	490.929	243.614	415.105
Novac i novčani ekvivalenti	22	260.755	605.024	407.123
		3.435.049	3.703.524	3.381.984
UKUPNA AKTIVA		35.560.922	35.479.350	34.362.882

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirana Bilanca/Konsolidirani
izvještaj o financijskom položaju (nastavak)
Na dan 31.prosinca 2013. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	23	19.792.159	19.792.159	19.792.159
Kapitalne rezerve	23	2.617	6.046	(438.957)
Zadržana dobit	23	1.415.473	118.915	516.807
Glavnica pripisana vlasniku kapitala matice		21.210.249	19.917.120	19.870.009
Manjinski udio	15	31.977	47.283	62.847
Ukupna glavnica		21.242.226	19.964.403	19.932.856
Obveze po dugoročnim kreditima	24	1.686.418	1.839.630	2.534.489
Dugoročne obveze prema državi	25	24.451	27.544	30.466
Dugoročna rezerviranja	26	781.797	661.411	778.629
Obveze po izdanim obveznicama	27	3.278.893	3.335.608	965.202
Ostale dugoročne obveze	28	5.037.592	4.911.633	5.143.989
Odgođene porezna obveza		654	1.511	-
Ukupne dugoročne obveze		10.809.805	10.777.337	9.452.775
Obveze prema dobavljačima	32	1.485.965	2.492.729	2.427.415
Tekuća dospijea izdanih obveznica	27	93.380	593.380	93.380
Tekuća dospijea dugoročnih kredita	24	208.838	132.084	1.174.713
Obveze za kratkoročne kredite	29	672.338	410.843	603.163
Obveze za poreze i doprinose	30	35.540	179.441	146.080
Obveze za kamate		41.132	45.574	23.191
Obveze prema zaposlenima	31	135.168	140.568	127.934
Ostale kratkoročne obveze	32	836.530	742.991	381.375
Ukupne kratkoročne obveze		3.508.891	4.737.610	4.977.251
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		35.560.922	35.479.350	34.362.882

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine
Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	Osnivački kapital	Kapitalne rezerve	Zadržana dobit	Udio pripisan imateljima kapitala Matice u glavnici	Nekontrolirajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2012.	19.792.159	(438.957)	5.851	19.359.053	62.847	19.421.900
Učinak prepravka	-	-	510.956	510.956	-	510.956
Stanje 1. siječnja 2012. Prepravljeno	19.792.159	(438.957)	516.807	19.870.009	62.847	19.932.856
Raspored zadržane dobiti	-	438.957	(438.957)	-	-	-
Preneseni gubitak Trgovine	-	-	1	1	-	1
Viškovi i manjkovi zemljišta	-	-	7.559	7.559	-	7.559
Učinak IFRIC 18	-	-	6.405	6.405	-	6.405
Dobit tekuće godine	-	-	27.101	27.101	8.707	35.808
Tečajna razlika	-	-	(1)	(1)	165	164
Fer vrijednost JANAF –a	-	6.046	-	6.046	-	6.046
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	6.046	27.100	33.146	8.872	42.018
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(11.514)	(11.514)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.922)	(12.922)
Stanje 31. prosinca 2012.	19.792.159	6.046	118.915	19.917.120	47.283	19.964.403
Tečajne razlike Trgovine	-	-	(271)	(271)	-	(271)
Viškovi i manjkovi zemljišta	-	-	1.622	1.622	-	1.622
Dobit tekuće godine	-	-	1.295.207	1.295.207	5.948	1.301.155
Tečajna razlika	-	-	-	-	401	401
Fer vrijednost JANAF –a	-	(3.429)	-	(3.429)	-	(3.429)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	(3.429)	1.295.207	1.291.778	6.349	1.298.127
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(8.707)	(8.707)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.948)	(12.948)
Stanje 31. prosinca 2013.	19.792.159	2.617	1.415.473	21.210.249	31.977	21.242.226

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit tekuće godine	1.301.155	35.808
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	265.396	28.486
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	411.634	284.979
Dobit od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	7.304	331
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	391.808	-
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.799.217	1.778.400
Povećanje ispravka vrijednosti potraživanja	277.866	250.972
Povećanje ispravka vrijednosti zaliha	48.347	539
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	115.744	(117.218)
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>4.618.471</i>	<i>2.262.297</i>
Povećanje potraživanja od kupaca	(184.750)	(627.981)
Smanjenje zaliha	30.058	81.340
(Povećanje) /smanjenje ostale kratkotrajne imovine	(162.397)	171.491
(Smanjenje) /povećanje obveza prema dobavljačima	(639.960)	65.314
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(51.083)	322.931
(Smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	(273.565)	(213.755)
Novac ostvaren poslovanjem	3.336.774	2.061.637
Plaćeni porez na dobit /Povrat poreza na dobit	(364.946)	33.983
Plaćene kamate	(378.355)	(306.517)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	2.593.473	1.789.103
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	13.817	3.766
Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme	(2.166.937)	(2.598.254)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	33.507	16.138
Viškovi nekretnina	(4.907)	(8.889)
Smanjenje ostale dugotrajne imovine	17.405	87.166
Promjena manjinskog udjela i isplata dividende RWE	(21.655)	(24.436)
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(2.128.770)	(2.524.509)

Konsolidirani izvještaj
o novčanim tijekovima (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od izdavanja obveznica	-	2.955.595
Otplata izdanih obveznica	(593.380)	(93.380)
Primljeni dugoročni krediti	732	505.905
Otplata dugoročnih kredita	(134.547)	(2.242.525)
Primljeni dugoročni zajmovi	23.223	-
Primljeni kratkoročni krediti	478.000	1.081.682
Otplata kratkoročnih kredita	(583.000)	(1.273.970)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(808.972)	933.307
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(344.269)	197.901
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	605.024	407.123
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	260.755	605.024

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu "Grupa") sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu "HEP d.d." ili "Društvo") i ovisnih društava navedenih u bilješci 35. HEP je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske. Grupa je na dan 31. prosinca 2013. godine imala 11.857 zaposlenika (31. prosinca 2012.: 13.562).

Ovi financijski izvještaji izraženi su u hrvatskim kunama budući da je to valuta u kojoj je iskazana većina transakcija Grupe.

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Novim zakonima određeno je daljnje restrukturiranje HEP grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktivama Europske Unije. HEP d.d. i ovisna društva svoje usluge nastavljaju obavljati kao zakonom regulirane javne usluge: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga.

Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom, trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetske djelatnosti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga obavlja se prema reguliranim uvjetima kupcima koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlaštenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

HEP d.d. i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

U travnju 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 01. svibnja 2012. godine.

U veljači 2013. godine donesen je Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno da svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe koja se obavlja kao javna usluga i plaćaju opskrbu električnom energijom po iznosima tarifnih stavki sukladno Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje.

Novim Zakonom o tržištu električne energije određeno je daljnje restrukturiranje HEP grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktive Europske Unije.

**Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine**

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA I DIREKTORI

GLAVNA SKUPŠTINA

Glavna skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese dioničara:

Ivan Vrdoljak	Član	Član od 21. studenog 2012. godine
Radimir Čačić	Član	Član od 26. siječnja 2012. do 21. studenog 2012. godine
Đuro Popijač	Član	Član od 21. studenog 2009. do 25. siječnja 2012. godine

NADZORNI ODBOR

Članovi nadzornog odbora u 2013. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2013. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

Članovi nadzornog odbora u 2012. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012. godine
Alen Leverić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 9. travnja 2013. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Hubert Bašić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 7. svibnja 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	član	Član od 12. srpnja 2012. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

**Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine**

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA I DIREKTORI (nastavak)

Uprava u 2013. godini

Tomislav Šerić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013. godine
Zlatko Koračević	Predsjednik	Član do 10. svibnja 2013. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Perica Jukić	Član Uprave	Član od 10. svibnja 2012. godine
Rodoljub Lalić	Član Uprave	Član do 10. svibnja 2012. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine

Uprava u 2012. godini

Zlatko Koračević	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Rodoljub Lalić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Tomislav Šerić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

PREZENTACIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su na snazi u Europskoj uniji.

MSFI koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od Vlade Republike Hrvatske (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12, 45/13, 69/13), a koji su bili na snazi do ulaska Hrvatske u Europsku uniju, u skladu su sa MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 hrk), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Grupe.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Grupe pripremljeni su u tisućama kuna.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDI FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA STANDARDI I TUMAČENJA NA SNAZI U TEKUĆEM PERIODU

Slijedeći izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja, te koji su usvojeni u Europskoj uniji, su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti”**, objavljen u svibnju 2011. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva”**, objavljene u ožujku 2012, koje obrađuju obračunavanje državnih zajmova po kamatnim stopama nižim od tržišnih prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti – objavljivanje”**, objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijebuju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 1 “Prezentiranje financijskih izvještaja”** – izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 19 “Primanja zaposlenih”** – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **IFRIC 20 “Troškovi otkrivanja u fazi proizvodnje površinskog kopa”** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

STANDARDI I TUMAČENJA NA SNAZI U TEKUĆEM PERIODU (nastavak)

- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom “Godišnja dorada u razdoblju 2009.–2011.”** objavljene u svibnju 2012., koje se odnose na objavljene izmjene i dopune od 2009. do 2011. godine i prvenstveno utječu na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), s posljedičnim izmjenama i dopunama brojnih drugih standarda (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013).

Usvajanje MSFI-a 13 „Utvrdivanje fer vrijednosti“ utjecalo je na objavljivanje iscrpnijih podataka u financijskim izvještajima. Usvajanje ostalih navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do značajnih promjena računovodstvenih politika Grupe.

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali još nisu bili na snazi sljedeći standardi, prerade i tumačenja:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)
- **MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 27 (2008. godina) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 11 „Zajednički poslovi“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MRS 27 „Nekonsolidirani financijski izvještaji“** (izmijenjen i dopunjen 2011.), konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ (na snazi MRS 27 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSR 28 „Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati“** (izmijenjen i dopunjen 2011.) . Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) „Ulaganje u pridružena društva“ (na snazi MRS 28 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **Izmjene i dopune MSFI 9 „Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje informacija o prvoj primjeni MSFI-ja 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- **Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-a“** – objavljene u ožujku 2012. godine, kojima je propisano izuzeće zahtjeva reklasifikacije usporednih informacija zahtijevanih MSFI-em 9 (za počinje sa primjenom istovremeno kad i MSFI 9),
- **Izmjene i dopune MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“** – objavljene u listopadu 2012. godine, kojima je dozvoljeno izuzeće od sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za subjekte koji udovoljavaju definiciji investicijskih subjekata. (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (nastavak)

IZDANI I JOŠ NEUSVOJENI STANDARDI I TUMAČENJA (nastavak)

- **Izmjene i dopune MRS-a 32 „Financijski instrumenti: objavljivanje”**, objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 36 „Umanjenje imovine”** – objavljene u svibnju 2013. godine, koje pojašnjavaju dvojbe nastale stupanjem na snagu MSFI 13, a koje se odnose na objavljivanje informacija o nadoknadivom iznosu za nefinancijsku imovinu (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **Izmjene MRS-a 39 „Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje”** – objavljene u lipnju 2013. godine, kojima su propisane mogućnosti priznavanja i mjerenja obnovljenih derivativa u sklopu računovodstva zaštite (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **IFRIC 21 „Nameti”** – objavljen u svibnju 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.).

Uprava Društva odlučila je da navedene standarde, izmjene i tumačenja ne primjenjuje prije njihovog datuma stupanja na snagu i predviđa da njihovo usvajanje neće značajno utjecati na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene.

OSNOVA SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA GRUPE

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene unutar Grupe su eliminirane.

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilježci 35. HEP d.d. ima kontrolu nad onim društvima u kojima ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj ulog na način da ostvari koristi iz aktivnosti toga društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili otuđena tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od važećeg datuma stjecanja, odnosno do važećeg datuma otuđenja.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Grupe u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama glavnice od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu.

VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj kroz sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne i kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim subjektom.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja u pridružena Društva namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja”.

Ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjeње vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu (koje uključuje sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako je nastala zakonska ili ugovorna obveza ili ako Grupa vrši plaćanje u ime pridruženog društva.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i procjenjuje se umanjeње kao dio ulaganja. Svaki manjak troška stjecanja, tj. diskont kod stjecanja, ispod udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva se izravno priznaje u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem je došlo do stjecanja.

U slučaju transakcija između Grupe i pridruženog društva, dobiti i gubici se eliminiraju do visine udjela Grupe u pridruženom društvu.

ULAGANJA U ZAJEDNIČKI UPRAVLJANA DRUŠTVA

Zajednički upravljana društva su društva u kojima Grupa i druge strane obavljaju gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, odnosno kad strateške financijske i poslovne odluke zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje sudjeluju u kontroli.

Kada članica grupe izravno obavlja gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, udio Grupe u zajednički kontroliranoj imovini i bilo kojim obavezama koje su nastale zajednički s drugim stranama knjiže se u financijskim izvještajima članice i klasificiraju se po vrsti. Obveze i troškovi koji su izravno nastali u vezi s udjelima u zajednički kontroliranoj imovini knjiže se kao razgraničenja. Prihod od prodaje ili korištenja udjela Grupe u zajednički kontroliranoj imovini, te udio Grupe u troškovima zajedničkog ulaganja, knjiži se kada nastupi vjerojatnost da će gospodarska korist u vezi s transakcijama pritijecati u Grupi, odnosno otjecati iz nje i kada se njihov iznos može pouzdano utvrditi.

Zajednička ulaganja koja podrazumijevaju osnivanje posebnog društva u kojem svaki od partnera ima udio nazivaju se zajednički upravljana društva. Grupa izvještava o svojim udjelima u zajednički upravljanim društvima primjenom metode potpune konsolidacije.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

TROŠKOVI MIROVINSKIH NAKNADA I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje u Hrvatskoj i inozemstvu. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2013. i 2012.
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje *	13%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

*stopa se primjenjuje od 1. svibnja 2012.

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika. Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 6).

MIROVINSKE NAKNADE I JUBILARNE NAGRADE

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeca u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

JUBILARNE NAGRADE

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Društvu od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

OTPREMNINE

Od 1. travnja 2013. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj kolektivni ugovor vrijedi do 31. ožujka 2014. godine.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na slijedećoj osnovi:

Zgrade	2013. i 2012. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi	20 – 25 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme kod prvog knjiženja sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

UMANJENJE VRIJEDNOSTI MATERIJALNE I NEMATERIJALNE IMOVINE

Vrijednost materijalne i nematerijalne imovine se preispituje zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine možda nije povrativa. U uvjetima kad je iskazani iznos veći od povrativog iznosa, iznos umanjenja se knjiži na teret računa dobiti i gubitka.

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada. Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Neto prodajna cijena jest iznos koji se može dobiti prodajom neke imovine u nepristranoj transakciji umanjen za trošak prodaje, a vrijednost u uporabi sadašnja vrijednost uz diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za tu imovinu kod budućih novčanih priljeva koji se očekuju od trajne uporabe te imovine i njene prodaje na kraju vijeka uporabe. Povrativi iznos se procjenjuje za pojedinačnu imovinu, a ako to nije moguće, tada za jedinicu koja ostvaruje novčani priljev.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEMATERIJALNA IMOVINA

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente, trgovačke žigove i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina (licence i informatički programi).

INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

FINANCIJSKI I POSLOVNI NAJAM

GRUPA KAO NAJMOPRIMAC

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2013. i 2012. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma osim ako nema druge sustavne osnove koja bolje odražava vremenski okvir korisnikove koristi.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna. Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja. Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2013. i 2012.
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 – 180 dana	9%
181 – 365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeaća.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

ZALIHE

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe. Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje. Za utrošak zaliha koristi se metoda prosječne ponderirane cijene.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

STRANE VALUTE

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

STRANE VALUTE (nastavak)

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog subjekta.

OPOREZIVANJE

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

TEKUĆI POREZ

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

ODGOĐENI POREZ

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

TEKUĆI I ODGOĐENI POREZ RAZDOBLJA

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije ako se kupoprodaja ulaganja odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine "raspoložive za prodaju" i "zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

METODA EFEKTIVNE KAMATNE STOPE

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit i gubitak razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja nastane zbog tečajnih razlika a pripisuje se promjeni amortiziranog troška imovine knjiži se u dobit i gubitak, a ostale razlike se iskazuju u glavnici.

ZAJMOV I POTRAŽIVANJA

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja' knjiže u visini amortiziranog troška korištenjem metode efektivne kamate, ispravljani za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA (nastavak)

SMANJENJE VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno na glavnici.

ULAGANJA

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

FINANCIJSKE OBVEZE

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se prvobitno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

PRESTANAK PRIZNAVANJA FINANCIJSKIH OBVEZA

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Grupa je ugovorila kamatni swap kako bi upravljala svojom izloženosti riziku kamatne stope. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 27.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

REZERVIRANJA

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtijeva od uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

PRIZNAVANJE PRIHODA

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene Uprave vezano za stvarno utrošenu energiju isporučenu klijentima koja se temelji na energetske podacima ostvarene prodaje kupcima i stvarno nastalim troškovima, odnosno iznosima tarifnih stavki primjenom metodologije prema Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki do 30. rujna 2013. godine i Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge od 1. listopada 2013. godine. Priznavanje prihoda temelji se na Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki iz travnja 2012. godine i Odluci HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge iz rujna 2013. godine. Prihodi za opskrbu povlaštenih kupaca priznaju se po cijenama sukladno Metodologiji izračuna cijene električne energije za povlaštene kupce kategorije poduzetništvo HEP Opskrbe.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRIHODI OD NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“. Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim financijskim izvještajima. Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

SEGMENTALNA ANALIZA

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje su prikazane u nastavku).

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

VIJEK TRAJANJA NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKE IMOVINE I KAMATNOG SWAPA

Kao što je objašnjeno u bilješci 20., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjena vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Uprava vjeruje da je vrijednost kamatnog swapa približna njegovoj fer vrijednosti, kao što je prikazano u bilješci 27.

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

KOREKCIJA TEMELJEM VIŠE, ODNOSNO MANJE ZARAČUNATIH PRIHODA

Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je odlučila da je logaritamska regresija najprikladnija. Iznos gubitaka na mreži distribucije izračunava se primjenom postotka po funkciji logaritamske regresije na ukupni iznos nabave električne energije s mreže prijenosa – rezultat su gubici eklektične energije na mreži distribucije u tekućoj godini u MWh. Izračunava se razlika između tako dobivene veličine gubitaka i više, odnosno manje zaračunatih prihoda za tekuću godinu.

Tako utvrđena razlika se koristi u izračunavanju više, odnosno manje zaračunatih prihoda i množi se s prosječnom prodajnom cijenom za kućanstva ostvarenom u tekućoj godini iz koje je isključena stalna mjesečna naknada i rezultat je razlika koja povećava ili smanjuje prihode od prodaje električne energije kućanstvima.

UMANJENJE DUGOTRAJNE IMOVINE

Kalkulacija umanjena zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Grupa nije imala umanjena imovine koja bi proizašla iz gore opisanih projekcija.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA (nastavak)

RASPOLOŽIVOST OPOREZIVE DOBITI ZA KOJU IMOVINA ODGOĐENOG POREZA MOŽE BITI PRIZNATA

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 255.884 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2012. godine 224.904 tisuće kuna (vidi bilješku 9).

AKTUARSKÉ PROCJENE KORIŠTENE ZA IZRAČUN NAKNADA ZA ODLAZAK U MIROVINU

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 271.527 na dan 31. prosinca 2013. godine i 331.147 tisuća kuna na 31. dan prosinca 2012. godine (vidi bilješku 26).

POSljedICE ODREĐENIH SUDSKIH SPOROVA

Društvo je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 26).

FER VREDNOVANJE DIONICA JANAF I INVESTICIJSKOG ULAGANJA U NEKRETNINE

U 2013. i 2012. godini Grupa je dionice Jadranskog naftovoda i investicijskih nekretnina vrednovala po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je u 2013. godini i 2012. godini utvrđena na temelju obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 2.290 kuna (2012.: 2.370 kuna) što je imalo za posljedicu smanjenje udjela za 4.318 tisuća kuna (2012.: povećanje za 7.558 tisuća kuna, vidi bilješku 17.). Fer vrednovanje u 2013. i 2012. godini je provedeno kroz rezerve.

Fer vrednovanjem investicijske nekretnine je u 2013. godini ostvaren je rashod u iznosu od 6.192 tisuće kuna, a u 2012. godini rashod u iznosu od 331 tisuću kuna (vidi bilješku 12).

PREPRAVKA VRIJEDNOSTI

Hrvatska elektroprivreda d.d. i Hrvatske autoceste d.o.o. u ranijim su godinama sklopile Sporazum o predaji u posjed i vlasništvo elektroenergetskih objekata izgrađenih uz autoceste, koji su bili u gospodarskom korištenju od strane HEP-a i korišteni u svrhu kojoj su namijenjeni, a to je opskrba kupaca električnom energijom. Promjenom zakonske regulative i potpisom Aneksa IV Sporazuma, stekli su se uvjeti za preuzimanje elektroenergetskih objekata u poslovne knjige Grupe i uvjeti za zatvaranje predujma u iznosu od 300.000 tisuća kuna koji je HEP d.d. isplatio Hrvatskim autocestama d.o.o.

Iz navedenih razloga provedeni su prepravci ranijih izvještajnih razdoblja.

Utjecaj prepravaka na promatrana razdoblja prikazan je kako slijedi:

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

PREPRAVKA VRIJEDNOSTI (nastavak)

PREPRAVKI U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA NA DATUM 1. SIJEČNJA 2012. GODINE

	Bilješka	Iznos u financijskim izvještajima prije prepravka	Iznos u financijskim izvještajima nakon prepravka	Učinak prepravka povećanje / (smanjenje)
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Izveštaj o financijskom položaju na datum 1. siječnja 2012. godine				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	24.390.612	25.329.538	938.926
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	427.039	127.039	(300.000)
Odgođena porezna imovina	9	178.903	156.489	(22.414)
Ukupno dugotrajna imovina		30.364.386	30.980.898	616.512
UKUPNO IMOVINA		33.746.370	34.362.882	616.512
Zadržana dobit	23	5.851	516.807	510.956
Glavnica pripisana vlasniku		19.359.053	19.870.009	510.956
Ukupno kapital		19.421.900	19.932.856	510.956
Obveze prema dobavljačima		2.427.184	2.427.415	231
Obveze za poreze i doprinose	30	40.755	146.080	105.325
Ukupno kratkoročne obveze		4.871.695	4.977.251	105.556
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		33.746.370	34.362.882	616.512

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

PREPRAVKA VRIJEDNOSTI (nastavak)

PREPRAVCI U FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA NA DATUM 31. PROSINCA 2012. GODINE

	Bilješka	Iznos u financijskim izvještajima prije prepravka	Iznos u financijskim izvještajima nakon prepravka	Učinak prepravka povećanje / (smanjenje)
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine				
Trošak amortizacije	10,11	1.734.157	1.778.400	44.243
Ukupno poslovni rashodi		13.626.062	13.670.305	44.243
Dobit iz poslovanja		393.516	349.273	44.243
Dobit prije oporezivanja		108.537	64.294	44.243
Porez na dobit		(37.335)	(28.486)	8.849
Dobit tekuće godine		71.202	35.808	35.394
Vlasniku kapitala		62.495	27.101	35.394
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Izveštaj o financijskom položaju na datum 31. prosinca 2012. godine				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	24.409.429	25.304.113	894.684
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	372.318	72.318	(300.000)
Odgođena porezna imovina	9	238.469	224.904	(13.565)
Ukupno dugotrajna imovina		31.194.707	31.775.826	581.119
UKUPNO IMOVINA		34.898.231	35.479.350	581.119
(Preneseni gubitak) / zadržana dobit	23	(356.648)	118.915	475.563
Glavnica pripisana vlasniku		19.441.557	19.917.120	475.563
Ukupno kapital		19.488.840	19.964.403	475.563
Obveze prema dobavljačima		2.492.498	2.492.729	231
Obveze za poreze i doprinose	30	74.116	179.441	105.325
Ukupno kratkoročne obveze		4.632.054	4.737.610	105.556
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		34.898.231	35.479.350	581.119

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se u jednoj zemljopisnoj regiji – Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	11.947.939	11.630.275	763.461	585.485	406.167	395.956	13.117.567	12.611.716
Ostali prihodi segmenata	1.489.751	1.321.220	57.636	60.607	29.963	26.035	1.577.350	1.407.862
Dobit / gubitak iz poslovanja	2.556.006	804.147	(175.907)	(457.114)	(2.802)	2.240	2.377.297	349.273
Neto financijski rashod							(810.746)	(284.979)
Porez na dobit							(265.396)	(28.486)
Neto dobit							1.301.155	35.808

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2013.	2012.	2013.	2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno		Prepravljeno
Električna energija	29.709.614	29.797.335	6.481.463	7.154.363
Toplinarstvo	1.227.066	1.215.719	178.558	222.638
Plin	347.338	350.638	153.035	176.210
Neraspoređeno	4.276.904	4.115.658	7.505.640	7.961.736
Ukupno Grupa	35.560.922	35.479.350	14.318.696	15.514.947

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2013. godini iznosi 11.947.939 tisuća kuna (u 2012. godini 11.630.275 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2013. godini iznosi 763.461 tisuća kuna (u 2012. godini 582.352 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2013. godini iznosi 406.167 tisuća kuna (u 2012. godini 395.956 tisuća kuna).

TERITORIJALNA ANALIZA POSLOVANJA

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Hrvatska	11.236.233	11.197.595
Zemlje Europske Unije	330.581	92.566
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	381.125	340.114
	11.947.939	11.630.275

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Usluge za priključenje na mrežu	349.864	365.869
Prihod od imovine primljene bez naknade	233.050	233.362
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 20)	90.064	119.555
Prihodi od usluga	132.106	155.657
Kapitalizirana imovina	95.988	99.693
Zatezne kamate	107.097	77.418
Prihodi od prodaje materijala	40.812	61.968
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	61.041	43.047
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma OPS-a – inozemstvo	40.044	3.497
Prihod od ukidanja troškova za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	204.712	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – godišnji odmori	11.489	432
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	62.666	28.935
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	25.259	87.407
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	28.529	49.634
Prihod od trošarina na fakturiranu električnu energiju i plin	16.749	-
Prihodi od opomena kupcima	5.493	13.392
Prihod od uravnoteženja električne energije	-	8.537
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	7.022	6.996
Prihodi po obračunu naknade za SO ₂ iz prošle godine	232	4.427
Prihodi po obračunu naknade za CO ₂ iz prošle godine	229	3.477
Inventurni višak dugotrajne imovine	3.079	77
Dobici od prodaje materijalne imovine	5.375	2.362
Naplaćena otpisana potraživanja	6.000	2.155
Ostalo	50.450	39.965
	1.577.350	1.407.862

U 2013. godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu od 349.864 tisuća kuna (u 2012. godini 365.869 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Neto plaće	1.052.638	1.122.716
Troškovi poreza i doprinosa	687.326	740.519
	1.739.964	1.863.235

UKUPNI TROŠKOVI ZAPOSLENIKA:

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	1.739.964	1.863.235
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 7)	128.388	146.309
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	518.370	83.691
	2.386.722	2.093.235

NAKNADE ČLANOVIMA UPRAVE I IZVRŠNIM DIREKTORIMA:

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	22.230	21.531
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	4.976	4.821
Ostala primanja	2.635	3.022
	29.841	29.374

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u iznosu od 76.613 tisuće kuna (2012. godine: 87.751 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u iznosu od 17.368 tisuće kuna (2012. godine: 16.620 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 13.219 tisuća kuna (2012. godine: 15.498 tisuća kuna) te ostale slične troškove u iznosu 21.155 tisuća kuna (2012. godine 26.440 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim djelom odnose se na troškove za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu 415.175 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, otpremnine, jubilarne nagrade, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

7. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Troškovi održavanja (usluge i materijal)	(550.142)	(580.204)
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 20)	(277.866)	(250.972)
Troškovi nabave plina	(361.296)	(361.070)
Opći i administrativni troškovi	(259.342)	(331.541)
Naplative usluge i materijal	(106.409)	(165.386)
Troškovi materijala	(83.888)	(87.508)
Naknada za manje preuzete količine plina od ugovorenih	(144.859)	(20.296)
Nabava emisijskih jedinica CO ₂	(98.661)	-
Trošarine na električnu energiju i plin	(16.841)	-
Vrijednosno usklađivanje zaliha	(48.347)	(904)
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 6)	(128.388)	(146.309)
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	(518.370)	(83.691)
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	(107.937)	(106.835)
Doprinosi, porezi i naknade državi	(87.121)	(87.396)
Rezerviranje po sudskim sporovima	(196.837)	(40.079)
Doprinosi i koncesije za vodu	(71.310)	(64.961)
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	(552)	(1.359)
Naknada za korištenje prostora elektrana	(76.043)	(37.401)
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	(16.301)	(15.503)
Otpis dugotrajne imovine	(32.150)	(14.328)
Nabavna vrijednost prodanog materijala	(29.870)	(50.045)
Troškovi obračuna i naplate	(36.973)	(39.743)
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	(3.065)	(2.450)
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	(133.092)	(249.174)
Rezerviranja za ostale troškove radnicima	-	(28.087)
Premije osiguranja	(23.943)	(24.418)
Naknade za zaštitu okoliša	(4.591)	(18.210)
Naknade šteta	(19.556)	(49.632)
Otpisana neutužena potraživanja	(13.691)	(7.242)
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	(8.427)	(4.297)
Ostalo	(42.613)	(47.079)
	(3.498.481)	(2.916.120)

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

8. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		Prepravljeno
Pozitivne tečajne razlike	47.608	64.147
Kamate	13.817	3.766
Prihod od dividende	1.116	16
Ukupno financijski prihodi	62.541	67.929
Financijski rashodi		
Kamate	(378.883)	(319.537)
Negativne tečajne razlike	(95.821)	(46.391)
Amortizacija odgođenih troškova kamata	(3.804)	(3.770)
Fer vrijednost kamatnog swapa	(391.808)	-
Ostali financijski rashodi	(7.304)	(331)
Financijski rashodi	(877.620)	(370.029)
Kapitalizirani troškovi posudbe	4.333	17.121
Ukupno financijski rashodi	(873.287)	(352.908)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(810.746)	(284.979)

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

9. POREZ NA DOBIT

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Tekući porez	296.377	96.901
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(30.981)	(68.415)
Porez na dobit	265.396	28.486

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2013.	2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	224.904	156.489
Ukidanje odgođene porezne imovine	(115.401)	(26.971)
Priznavanje odgođene porezne imovine	146.381	95.386
Stanje 31. prosinca	255.884	224.904

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit prije oporezivanja	1.566.551	64.294
Porez po važećoj stopi u RH (20%)	313.310	12.859
Porezno nepriznati prihodi	(41.302)	(29.030)
Porezni učinak trajnih razlika	(30.981)	(68.415)
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	(17.097)	-
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	41.466	113.072
Porezni rashod tekuće godine	265.396	28.486

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ostala ovisna društva u okviru Grupe uključujući HEP d.d. iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.476.528 tisuća kuna (2012.: 1.463.330 tisuća kuna), dok je Grupa obradunala porez na dobit u iznosu od 294.828 tisuća kuna (2012.: 96.901 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 30.981 tisuća kuna (2012.: 68.415 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

9. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
2009.	116.099	2014.
2010.	152.800	2015.
2011.	434.935	2016.
2012.	565.360	2017.
2013.	207.334	2018.
	1.476.528	

Na dan 31. prosinca 2013. i 2012. godine Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu povezanu s prijenosom neiskorištenih gubitaka u nekim ovisnim društvima zbog toga što ostvarenje oporezive dobiti u idućim razdobljima u odnosu na koju bi bilo moguće iskoristiti odgođenu poreznu imovinu nije izvjesno.

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Grupe i njezinih ovisnih društava, osim skraćenog nadzora u 2013. godini. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM po obveznicama	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2012.	29.384	79.182	6.935	-	40.988	156.489
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.711	(5.487)	3.026	-	69.165	68.415
Na dan 31. prosinca 2012.	31.095	73.695	9.961	-	110.153	224.904
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	7.449	(10.549)	3.096	78.362	(47.378)	30.980
Na dan 31. prosinca 2013.	38.544	63.146	13.057	78.362	62.775	255.884

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2012.	34.894.667	34.269.521	3.092.220	72.256.408
Prepravljeno 1. siječnja 2012.	556.111	427.058	-	983.169
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	35.450.778	34.696.579	3.092.220	73.239.577
Preknjiženja	(14.864)	14.085	954	175
Povećanja	14.065	165.473	2.401.000	2.580.538
Kapitalizirane kamate	-	-	17.717	17.717
Aktiviranje investicija u tijeku	435.837	1.121.448	(1.595.798)	(38.513)
Inventurni viškovi	10.422	5.092	-	15.514
Otuđenja	(48.827)	(269.809)	(1.091)	(319.727)
Na dan 31. prosinca 2012.	35.847.411	35.732.868	3.915.002	75.495.281
Preknjiženja	14.917	(16.194)	-	(1.277)
Povećanja	15.030	115.911	2.028.152	2.159.093
Kapitalizirane kamate	-	-	4.333	4.333
Rezerviranje po sudskom sporu	-	-	4.642	4.642
Aktiviranje investicija u tijeku	539.876	1.314.060	(1.872.068)	(18.132)
Inventurni viškovi	3.916	4.322	-	8.238
Otuđenja	(46.501)	(235.843)	(17.248)	(299.592)
Na dan 31. prosinca 2013.	36.374.649	36.915.124	4.062.813	77.352.586
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2012.	22.425.127	22.348.449	-	44.773.576
Prepravljeno 1. siječnja 2012.	25.025	19.218	-	44.243
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	22.450.152	22.367.667	-	44.817.819
Preknjiženja	(14.101)	12.855	-	(1.246)
Trošak amortizacije za godinu	721.503	1.034.554	-	1.756.057
Isknjiženo otuđenjem	(44.990)	(258.099)	-	(303.089)
Inventurni višak	1.611	5.014	-	6.625
Na dan 31. prosinca 2012.	23.114.175	23.161.991	-	46.276.166
Preknjiženja	5.116	(5.408)	-	(292)
Trošak amortizacije za godinu	720.421	1.053.833	-	1.774.254
Isknjiženo otuđenjem	(43.718)	(224.586)	-	(268.304)
Inventurni višak	745	2.591	-	3.336
Na dan 31. prosinca 2013.	23.796.739	23.988.421	-	47.785.160
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2013.	12.577.910	12.926.703	4.062.813	29.567.426
Na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	12.733.236	12.570.877	3.915.002	29.219.115
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	13.000.626	12.328.912	3.092.220	28.421.758

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Zbog političke situacije u Hrvatskoj od 1990. godine još uvijek nisu u potpunosti uspostavljeni neki zemljišnoknjižni odnosi, kao ni katastarske knjige. Grupa je u procesu registriranja svog vlasništva na općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj. Do danas nisu pokrenute nikakve tužbe vezano za pitanje vlasništva nad imovinom Grupe.

Grupa nema više založene nekretnine, postrojenja i opremu jer je otplatila kredit (2011.: 427.392 tisuća kuna) kao osiguranje za otplatu bankovnih kredita u TE Plominu d.o.o..

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Nematerijalna imovina
Stanje na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	576.184
Aktiviranje investicija	38.513
Otuđenja	(344)
Stanje na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	614.353
Preknjiženja	1.277
Povećanje	3.511
Aktiviranje investicija	18.132
Otuđenja	(10.282)
Stanje 31. prosinca 2013.	626.991
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	518.537
Trošak amortizacije za godinu	22.343
Otuđenja	(495)
Stanje na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	540.385
Preknjiženja	273
Trošak amortizacije za godinu	24.963
Otuđenja	(8.063)
Stanje na dan 31. prosinca 2013.	557.558
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2013.	69.433
Na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	73.968
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	57.647

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

12. INVESTICIJSKA ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2013. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Fer vrijednost	233.917	234.760	223.094
Trošak amortizacije za godinu	(366)	(366)	(109)
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(6.192)	(331)	7.676
Ostale promjene	3.926	(146)	4.099
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	231.285	233.917	234.760

13. PREDUJMOVI ZA MATERIJALNU IMOVINU

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	siječnja 2012.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna	U tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
JSC Tehnopromexport – TE Sisak	25.182	49.659	94.299
Končar GIM	10.311	15.528	17.067
Litostroj Slovenija	2.174	2.444	2.891
VOITH Siemens Austrija	1.887	2.288	3.054
Končar inženjering Zagreb	2.732	-	-
Spegra Inženjering	2.836		
Đuro Đaković holding	4.361	-	-
Končar Inženjering d.d. – TE Sisak	-	622	2.896
Ostalo	7.805	1.777	6.832
	57.288	72.318	127.039

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

14. ULAGANJE U NE KRŠKO

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje	1.754.419	1.754.419	1.754.419
	1.754.419	1.754.419	1.754.419

POVIJEST ULAGANJA

Pravni status Nuklearne elektrane Krško („NE Krško“) bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini slovenska Vlada donijela je Uredbu o preoblikovanju NE Krško (NEK) u javno poduzeće NEK d.o.o. i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije koja bi se trebala zaračunavati te odobrenju godišnjeg budžeta, NE Krško je 30. srpnja 1998. godine prekinula isporuku električne energije sve do 19. travnja 2003.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novo oblikovanom društvu Nuklearne elektrane Krško d.o.o. (NEK) u visini od 50% udjela u NEK-u. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučivat će se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određivat će se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

HEP d.d. je počeo dobivati električnu energiju iz NEK d.o.o. 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.700 – 2.950 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 15% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NEK odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NEK iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna). Ipak još uvijek postoje otvorena vanbilančna potraživanja iz prošlosti HEP d.d.-a prema NEK-u i Sloveniji koja nemaju utjecaj na trenutne poslovne odnose.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

14. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

TREKUTNO STANJE

Prema naprijed navedenom ugovoru, razgradnja NEK-a te zbrinjavanje radioaktivnog otpada je obveza dviju država. Svaka država će osigurati polovinu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje Nuklearne elektrane Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Hrvatska elektroprivreda d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje. Od 2004. do 2013. godine Društvo je iskazalo troškove razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada u iznosu 1.050.933 tisuća kuna, i isti iznos u platilo na račun Fonda u razdoblju od 2006. do 2013. godine. Uplate Fondu provode se temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24.12.2008. godine

Ulaganje u NEK obračunava se metodom udjela i iskazano je u visini od 1.754.419 tisuća kuna.

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. na dan 31. prosinca 2013. i 2012.:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.823.284	3.008.158
Kapital i rezerve	3.358.677	3.316.417
Bruto prihod od prodaje	1.468.111	1.419.092
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	560.324	674.550
Dobit tekuće godine	2.080	-

Obveze za nabavljenu električnu energiju od NE Krško na 31. prosinca 2013. godine iznose 63.373 tisuću kuna (2012: 61.119 tisuća kuna).

15. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE Energie Aktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva. Partneri u zajedničkom ulaganju sklopili su nekoliko ugovora koji uređuju njihove međusobne odnose i odnose s novim Grupama.

U skladu s Ugovorom o ulogu imovine iz 1996. godine, HEP d.d. je uložio imovinu, postrojenja i opremu ranije nabavljenu za projekt u vrijednosti 50.000 tisuća DEM (179.138 tisuća kuna) kao svoj udjel u TE Plomin d.o.o. Iznos od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a 179.088 tisuća kuna raspoređeno je u rezerve.

U skladu s Ugovorom o zajedničkom ulaganju, RWE je uložio isti iznos u novcu tijekom razdoblja izgradnje. Početni ulog u iznosu od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a ostatak uloga u rezerve. Kapital koji je RWE uložio vraća se u razdoblju od 15 godina počevši od dana početka poslovanja, odnosno 30. travnja 2000. godine.

U 2013. godini povrat kapitala iznosio je 12.948 tisuće kuna (2012.: 12.922 tisuće kuna). Na dan 31. prosinca 2013. godine ostalo je neisplaćeno 25.979 tisuća kuna (2012.: 38.526 tisuća kuna).

Sukladno Statutu društva Plomin., RWE ima pravo na godišnju dividendu tijekom trajanja zajedničkog ulaganja primjenom stope od 14% do 17%, zavisno od raspoloživosti elektrane ostvarene tijekom godine. Uloženi kapital RWE-a uključuje neisplaćeni kapital, kao i dio neplaćenih kumuliranih kamata na kapital u fazi izgradnje.

U razdoblju izgradnje kumulirana kamata na kapital iznosila je 54.717 tisuća kuna (7.536 tisuća eura) i isplaćivat će se ravnomjerno tijekom godina njene eksploatacije. Na dan 31. prosinca 2013. godine neisplaćena kumulirana kamata iznosila je 5.116 tisuća kuna (2012.g.: 8.846 tisuća kuna).

RWE ima pravo na godišnji povrat na uloženi kapital (kroz preferencijalne dividende) iz neto dobiti Plomina. Za 2013. godinu ova dividenda iznosila je 17% kao i za 2012.godinu. U 2013. godini dividenda za 2012. godinu nije isplaćena sukladno odluci društva, a nalazi se u kratkoročnim obvezama i iznosi 8.707 tisuća kuna (bilješka 32.), u 2012.godini isplaćen je iznos od 11.514 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2011.godine.

Navedene dividende imaju prednost u odnosu na udio HEP-a d.d. u rezultatu zajedničkog ulaganja te sva druga plaćanja prema HEP-u d.d., s obzirom da je HEP-ov udio bio korišten za plaćanje kamate RWE od 2000. godine, te HEP d.d. nije realizirao svoj udio u dobiti Plomina.

Partneri u zajedničkom pothvatu su ugovorno regulirali svoje obveze kako bi osigurali poslovanje i rad termoelektrane, uključujući usluge održavanja, zajedničku uporabu i opskrbu te nabavu električne energije („Purchase Power Agreement – PPA“). Navedeni ugovor regulira prodaju električne energije Grupi od strane Plomina. HEP d.d. je obvezan kupovati svu energiju proizvedenu u Plominu prema cijenama točno definiranim formulama u navedenom ugovoru, koje su kalkilirane tako da pokriju sve troškove proizvodnje u Plominu te da osiguraju garantirani iznos povrata na kapital RWE-u.

U ovim financijskim izvještajima Grupa je prezentirala svoj udio u Plominu metodom potpune konsolidacije.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

15. ULAGANJE U TE PLOMIN (nastavak)

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	47.283	62.847	76.993
Isplata kapitala	(12.948)	(12.922)	(12.668)
Obveza za dividendu / Isplata dividende	(8.707)	(11.514)	(14.063)
Povećanje za dobit tekuće godine	5.948	8.707	11.514
Tečajne razlike	401	165	1.071
Završno stanje	31.977	47.283	62.847

16. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za dane kredite	6.379	808	1.022
Vrijednosno usklađenje	(83)	(158)	(167)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(136)	(136)	(136)
Dugoročni dio	6.160	514	719

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
				U tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
					Prepravljeno	Prepravljeno
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	5.707	-	-
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	543	679	815
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	129	129	207
Ukupno				6.379	808	1.022
Vrijednosno usklađenje				(83)	(158)	(167)
Tekuće dospijeće				(136)	(136)	(136)
Dugoročni dio				6.160	514	719

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju	124.101	128.387	120.605
Ostala ulaganja	1.065	1.065	310
	125.166	129.452	120.915

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Stanje na početku	128.288	120.605	162.170
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d. i Viktor Lenac kroz račun dobiti i gubitka	(4.286)	7.470	(41.565)
Fer vrednovanje ulaganja u Pevec d.d.	99	312	-
	124.101	128.387	120.605

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju:			
Jadranski Naftovod d.d.	123.616	127.935	120.378
Viktor Lenac d.d.	166	133	220
Đuro Đaković d.d.	5	5	5
Kraš d.d.	2	2	2
Pevec d.d.	312	312	-
	124.101	128.387	120.605
Ostala ulaganja			
Geopodravina d.o.o.	200	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865	110
	1.065	1.065	310

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionicom po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2013. i 2012. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 2.290 kuna, a 2012. godine 2.370 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31. prosinca 2013. godine smanjena je vrijednost ulaganja za 4.318 tisuća kuna (2012. : povećana za 7.558 tisuća kuna). Fer vrednovanje u 2013. i 2012. godini je provedeno kroz rezerve. HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. 2011. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna., a 2012. na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50 % udjela, a Plinacro d.o.o. je vlasnik druge polovice udjela. Društvo je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o.u iznosu od 22.600 tisuća kuna registrirano na trgovačkom sudu 4.veljače 2013.godine. Temeljni kapital Društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

18. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja po stambenim kreditima	29.672	33.649	38.095
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	19.003	24.616	56.415
Obračunata kamata – RWE	5.116	8.846	12.611
Ostala dugotrajna imovina	5.021	108	31
	58.812	67.219	107.152

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0 %. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 25). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Sukladno odredbi o udruživanju, na sva sredstva uložena od strane RWE Power, obračunava se kamata po stopi koja je u fazi izgradnje elektrane iznosila 17% (interkalarna kamata). Obračunata interkalarna kamata u ukupnom iznosu od 7.536 tisuće eura ili preračunato 55.653 tisuće kuna u cijelosti je evidentirana kao odgođeni trošak koji se amortizira linearno kroz 15 godina.

Otplata interkalarne kamate obavlja se zajedno s otplatom uloženi sredstava od PWE Power, a započela je nakon dovršenja elektrane. U 2013. godini otplaćeno je 502 tisuće eura ili preračunato 3.817 tisuća kuna (u 2012.: 502 tisuće EURa ili preračunato 3.809 tisuća kuna).

Na dan 31. prosinca 2013. godine stanje odgođenog troška po osnovi interkalarne kamate iznosi 670 tisuća EURa ili preračunato 5.116 tisuća kuna (2012.: 1.173 tisuće EURa ili preračunato 8.846 tisuća kuna). Tečajne razlike iskazuju se u okviru financijskih prihoda ili rashoda za godinu u kojoj su nastale.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

19. ZALIHE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Zalihe goriva i kemikalija	425.168	526.542	644.113
Elektro materijal	276.886	217.167	187.740
Rezervni dijelovi	176.671	221.934	212.512
Građevinski materijal	94.694	87.378	90.418
Ostale zalihe	115.390	66.206	65.784
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(185.573)	(137.586)	(137.047)
	903.236	981.641	1.063.520

U 2013. godini mijenja se procjena zaliha na način da se zalihe materijala ispravljaju prema starosnoj strukturi i to: zalihe materijala starosti 2 do 3 godine 30 posto vrijednosti; zalihe materijala starosti 3 do 4 godine 60 posto vrijednosti i zalihe materijala starije od 4 godine 100 posto vrijednosti. Isključuje se kriterij utjecaj prometa nekurentnih zaliha. Rezultat promjene procjene zaliha je povećanje troška u iznosu od 30.297 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Električna energija – gospodarstvo	1.563.413	1.606.227	1.422.139
Električna energija – kućanstva	478.131	478.424	313.463
Električna energija – inozemstvo	26.026	53.207	35.625
Toplinska energija, plin i usluge	531.501	502.643	443.354
Priključenje na mrežu prijenosa	57.022	41.233	-
Ostalo	41.526	83.190	63.255
	2.697.619	2.764.924	2.277.836
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(917.490)	(891.679)	(781.600)
	1.780.129	1.873.245	1.496.236

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nedospjelo	1.006.037	1.015.832	876.451
do 30 dana	427.207	437.422	309.826
od 31 – 60 dana	150.482	161.682	138.013
od 61 – 90 dana	64.919	75.704	67.558
od 91 – 180 dana	87.281	89.315	61.198
181 – 365 dana	32.657	71.078	37.075
365 i više dana	11.546	22.212	6.115
	1.780.129	1.873.245	1.496.236

Promjene na ispravicima za umanjene vrijednosti bile su kako slijedi:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	891.679	781.600	575.410
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 7)	277.866	250.972	364.544
Isknjiženja prethodno otpisanih potraživanja	(161.991)	(21.338)	(19.088)
Naplaćena rezervirana potraživanja (bilješka 5)	(90.064)	(119.555)	(139.266)
Stanje 31. prosinca	917.490	891.679	781.600

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

21. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za PDV	64.421	142.908	179.965
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	38.246	-	138.719
Predujmovi za obrtna sredstva	638	706	13.616
Potraživanja od države za zaposlene	35.634	15.366	10.284
Potraživanja za kamate	3.123	2.995	2.553
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	90.075	21.220	4.328
Potraživanja po kratkoročnom zajmu od nepovezanih poduzeća	90.000	-	-
Potraživanja od MF za više plaćeni PDV po uvozu	39.853	-	-
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	58.207	-	-
Ostala kratkoročna potraživanja	70.732	60.419	65.640
	490.929	243.614	415.105

Društvo je u kolovozu 2013. godine sklopilo ugovor o kratkoročnom zajmu s pravnom osobom s javnim ovlastima u iznosu od 90.000 tisuća kuna na godinu dana uz kamatnu stopu u visini eskontne stope HNB-a.

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2013. godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,68 % u iznosu od 58.207 tisuća kuna, dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2012. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,85%. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu 77.632 tisuću kuna u odnosu na prošlu godinu: ukinuta obveza za obračunati prihod u iznosu od 19.425 tisuća kuna i evidentirano potraživanje u iznosu od 58.207 tisuća kuna (bilješka 32).

22. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kunski računi	150.543	156.084	123.916
Devizni računi	39.227	118.482	92.117
Izdvojena novčana sredstva	9.222	7.403	6.105
Blagajne kunske	281	280	280
Depoziti s dospijanjem do 90 dana	4.685	159.225	5.120
Dnevna oročenja	56.797	163.550	179.585
	260.755	605.024	407.123

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

23. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800,00 kuna.

Zadržana dobit u iznosu od 1.415.473 tisuća kuna obuhvaća zakonske rezerve u iznosu od 206.560 tisuća kuna, prenesenog gubitka u iznosu od 86.294 tisuća kuna i dobiti tekuće godine pripisan vlasniku 1.295.207 tisuća kuna.

Nekontrolirajući udio RWE-a iznosi 31.977 tisuća kuna, od čega se 5.948 tisuća kuna odnosi na dividendu.

KAPITALNE REZERVE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje rezervi	6.046	(438.957)	(874.074)
Prijenos sa zadržane dobit	-	438.957	444.038
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	(3.429)	6.046	(8.921)
Kapitalne rezerve	2.617	6.046	(438.957)

Zadržana dobit	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječanj 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Početno stanje	118.915	516.807	947.198
Učinak prepravka	-	-	510.956
Povećanje zadržane dobiti	1.351	13.964	(233)
Prijenos na rezerve	-	(438.957)	(444.038)
Dividenda plaćena vlasniku	-	-	(493.376)
Dobit / (gubitak) tekuće godine	1.295.207	27.101	(3.700)
	1.415.473	118.915	516.807

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
			Prepravljeno	Prepravljeno
Kreditni domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00%-5,35%)	1.853.007	1.961.548	1.681.140
Kreditni inozemnih banaka	Fiksna 2,71%	23.588	25.585	2.042.011
Financijski leasing	Fiksna 5,6%	25.898	-	-
Kredit RWE-a		1.279	5.055	8.828
Ukupno		1.903.772	1.992.188	3.731.979
Razgraničenje naknada po kreditima		(5.841)	(20.474)	(22.777)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.897.931	1.971.714	3.709.202
Tekuće dospjeće kredita		(208.838)	(132.084)	(1.174.713)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 32.)		(2.675)		
Dugoročni dio		1.686.418	1.839.630	2.534.489

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31.12.2013. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

NOVI IZVORI FINANCIRANJA

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2013. godini Grupa je koristila vlastita sredstva te sredstva iz kredita u korištenju. Tijekom godine zaključen je i ugovor o financijskom leasingu za kupnju vozila i radnih strojeva.

KREDITI U KORIŠTENJU

Tijekom 2013. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata ovisnih društava HEP ESCO i HEP Obnovljivi izvori energije. Potpisivanjem amandmana 1. Ugovora o kreditu, u studenom 2013. g. završeni su pregovori s KfW bankom o prenamjeni i realokaciji kreditnih sredstava na nove projekte i društva HEP grupe. Rok korištenja je produžen sa 31.12.2013. na 31.12.2017. g. Stanje kredita od KfW banke na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 3,1 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 46,9 milijuna EUR.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

2014.	208.838
2015.	420.809
2016.	386.385
2017.	388.609
2018.	390.885
Poslije 2018.	108.246
Ukupno	1.903.772

Uvjeti po nekim kreditima uključuju restriktivne financijske i poslovne uvjete, prema kojima Grupa treba zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokriva duga te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
EUR	249.262	263.349	495.587

25. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 24.451 tisuća kuna u 2013. godini (2012. godine: 27.544 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Rezerviranja za sudske sporove	375.870	204.292	217.621
Rezerviranja za otpremnine	231.911	285.739	314.081
Rezerviranja za jubilarne nagrade	39.616	45.408	43.551
Rezerviranja za razgradnju termoelektrane	112.769	104.341	100.044
Rezerviranja po ugovoru za nastalu štetu	-	-	80.800
Rezerviranja za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631	22.532
	781.797	661.411	778.629

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana od 112.769 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom godine:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termoelektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2013.	204.292	285.739	45.408	104.341	21.631	661.411
Preknjiženje				-	-	
Dodatna rezerviranja	196.705	19.859	3.949	8.428	-	228.941
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(12.441)	(11.644)	(6.466)	-	-	(30.551)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(12.686)	(62.043)	(3.275)	-	-	(78.004)
Na dan 31. prosinca 2013.	375.870	231.911	39.616	112.769	21.631	781.797

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

REZERVIRANJA ZA SUDSKE SPOROVE

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a. Ukupna rezerviranja u 2013. godini iznose 375.870 tisuća kuna (u 2012. godini 204.292 tisuća kuna).

Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. i HEP d.d.

HEP Proizvodnja d.o.o. vodi spor sa Zagrebačkim Holdingom čije rezerviranje u 2013. godini iznosi 84.821 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

Najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Obzirom na složenost predmeta, vrednovanje i ocjenu dokaza od strane suda te veliku vrijednost postupka oko 330.000 tisuća kuna, radi eventualnog mogućeg djelomičnog uspjeha tužitelja, rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna.

REZERVIRANJA ZA OTPREMINE I JUBILARNE NAGRADE

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremine	Jubilarnе nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2013.	285.739	45.408	331.147
Troškovi tekućeg rada	8.408	2.024	10.432
Troškovi kamata	11.451	1.925	13.376
Isplaćena primanja	(11.644)	(6.466)	(18.110)
Troškovi minulog rada	-	-	-
Aktuarski (gubici)	(62.043)	(3.275)	(65.318)
Na dan 31. prosinca 2013.	231.911	39.616	271.527

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 7.63%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2013. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u 2000. godini, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da Godišnje plaće neće rasti u 2014. godini.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 5.4 % za sve članove Grupe.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

27. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nominalna vrijednost obveznica u zemlji	373.170	966.550	1.059.930
Diskontirana vrijednost	(286)	(814)	(1.348)
Tekuće dospijeće obveznica	(93.380)	(593.380)	(93.380)
	279.504	372.356	965.202
Nominalna vrijednost obveznica u inozemstvu	2.963.252	2.955.595	
Tečajna razlika	36.137	7.657	
	2.999.389	2.963.252	
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	3.278.893	3.335.608	

OBVEZNICE IZDANE U ZEMLJI

Obveznice izdane 2006. godine u iznosu 500.000 tisuća kuna po dospijeću, u studenom 2013. godine, u cijelosti su jednokratno isplaćene. Obveznice u iznosu 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze.

OBVEZNICE IZDANE U INOZEMSTVU

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu 500.000 tisuća dolara na međunarodnom tržištu kapitala. Obveznice imaju ročnost 5 godina, u cijelosti dospijevaju u studenom 2017. godine, te nose fiksnu kamatu od 6,00%. Obveznice HEP-a d.d., uvrštene su na tržište Luksemburške burze, te se sa njima aktivno trguje.

U svrhu zaštite od valutnoga rizika istovremeno je sklopljen ugovor o valutnoj razmjeni (swap).

VALUTNI SWAP

U svrhu zaštite od valutnoga rizika odnosno promjene kretanja vrijednosti dolara, Grupa je zaključila ugovor o valutnom swapu kojom je dolarska obveza po izdanim obveznicama u inozemstvu pretvorena u eursku i to za cijelo vrijeme trajanja obveznice, odnosno do njenog krajnjeg dospijea 09.11.2017. godine. Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 6,53%, dok je kamatna stopa koju Grupa potražuje od ugovornih strana po swapu jednaka fiksnoj stopi po kojoj su izdane obveznice i iznosi 6,00%.

Na temelju izračuna financijskih institucija, Grupa evidentira kretanje tržišne vrijednosti predmetnog financijskog derivata na svaki datum izvještajnog razdoblja.

Društvo veže fer vrijednost valutnog swap-a uz izračun Mark-to-market value „MTM“. Fer vrijednost valutnog swap-a na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 391.808 tisuća kuna evidentirana je kao financijski rashod (bilješka 8.).

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.975.988	4.220.301	4.440.468
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	668.377	689.792	701.012
Dugoročni dio obveza temeljem ugovora o kamatnom swap-u (bilješka 27.)	391.808	-	850
Ostalo	1.419	1.540	1.659
	5.037.592	4.911.633	5.143.989

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31.lipnja 2009. godine. Nakon 1.srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogućiti stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 668.377 tisuća kuna (2012: 689.792 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

29. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kreditni od domaćih banaka i podružnica inozemnih banaka, denominirani u raznim valutama pod sljedećim uvjetima:	295.000	400.000	592.778
kamatne stope od EURIBOR/TZ Min.fin + marža (2,75% – 3,20%)	-	-	-
osigurani mjenicama			
Ostali kratkoročni krediti	369.664	3.261	2.806
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	7.674	7.582	7.579
	672.338	410.843	603.163

Do srpnja 2013. g. Grupa je otplatila sve postojeće kratkoročne kredite. Međutim, u svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Grupa je tijekom godine sa domaćim bankama zaključila višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,0 milijardi kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Grupa može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih linija, Grupa je u zaključila kratkoročne kredite u iznosu od 295 milijuna kuna za obrtna sredstva.

Tijekom godine prolongiran je i okvirni ugovor o dobavljačkom faktoringu u iznosu od 50 mil. EUR. Pojedinačni ugovori iz tog okvira prolongirani su na daljnjih godinu dana, čime su originalni rokovi povrata obveza prema dobavljačima prešli razdoblje od godine dana, te su stečeni uvjeti za reklasificiranje navedenih obveza.

Na dan 31.12.2013.g. Grupa ima na raspolaganju 629 milijuna kuna iz kratkoročnih izvora financiranja.

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

30. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Obveze za porez na dobit	-	133.846	105.325
Komunalne i ostale naknade	13.641	17.519	12.680
Doprinosi na plaće	18.650	20.111	23.205
Obveze za carinu	-	908	2.239
Doprinosi i porezi za primitke u naravi	1.547	3.519	1.984
Ostalo	1.702	3.538	647
	35.540	179.441	146.080

31. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Obveze za neto plaće	71.589	75.220	78.074
Obveze za doprinose	37.749	39.179	40.363
Ostalo	25.830	26.169	9.497
	135.168	140.568	127.934

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

32. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA			
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.126.964	2.246.352	1.874.195
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	187.926	246.377	553.220
Obveze prema dobavljačima unutar EU	171.075	-	-
	1.485.965	2.492.729	2.427.415
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze za primljene predujmove za priključke	287.181	216.610	193.125
Obveze za ostale primljene predujmove	116.797	98.344	15.538
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	53.828	64.827	63.900
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	-	19.426	10.905
Obveze za naknade za obnovljive izvore	47.541	11.477	8.017
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	177.555	249.174	-
Ostali obračunati troškovi	105.762	31.163	3.203
Obveza za nekontrolirajući udio (bilješka 15.)	8.707	-	-
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 24.)	2.675	-	-
Ostale obveze	36.484	51.970	86.687
	836.530	742.991	381.375

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2013. godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,68 % u iznosu od 58.207 tisuća kuna , dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2012. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,85%. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu 77.632 tisuću kuna u odnosu na prošlu godinu: ukinuta obveza za obračunati prihod u iznosu od 19.425 tisuća kuna i evidentirano potraživanje u iznosu od 58.207 tisuća kuna (bilješka 21).

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Grupa ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	63.373	61.119
Troškovi nabavljene električne energije	727.855	707.758

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	137.709	112.500	67.997	12.765
INA Matica	156.430	155.192	54.506	132.403
Prirodni Plin	0	0	2.002.330	2.531.088
Plinacro	2.298	2.135	64.278	34.760
Croatia osiguranje	5.618	5.508	17.543	16.371
Hrvatska pošta	23.210	23.245	44.539	60.553
Hrvatske šume	5.529	6.474	2.261	6.087
Jadrolinija	870	1.102	4.031	647
Narodne novine	1.618	2.590	4.438	5.120
Hrvatska radio televizija	13.735	12.437	1.194	1.185
Plovput	578	579	165	692
Croatia Airlines	981	780	66	-
Petrokemija Kutina	3.488	29.028	82	118
Ministarstvo vanjskih poslova	513	525	-	-
Ministarstvo obrane RH	24.358	22.530	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	26.510	25.187	-	-
Osnovne i srednje škole	88.078	82.888	-	-
Pravosudne ustanove	13.758	12.185	173	-
Sveučilišta i veleučilišta	33.610	31.594	3.715	4.145
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	29.040	30.482	6.345	6.572
Zdravstvene ustanove i organizacije	122.821	89.538	3.194	3.233
Ostali korisnici	16.619	12.025	6.577	16.669
UKUPNO	707.371	646.499	2.283.434	2.832.408

Bilješke uz konsolidirane
 financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	79.781	45.902	39.792	2.460
INA Matica	18.298	18.927	11.075	12.707
Priradni Plin	-	-	153.148	297.100
Plinacro	400	355	8.670	-
Croatia osiguranje	611	610	5.119	4.356
Hrvatska pošta	3.211	3.107	8.786	3.791
Hrvatske šume	530	1.041	49	365
Jadrolinija	57	178	1.274	592
Narodne novine	163	263	1.226	1.361
Hrvatska radio televizija	2.399	2.385	147	152
Plovput	74	65	51	102
Croatia Airlines	217	148	-	276
Petrokemija Kutina	9.488	5.026	-	-
Ministarstvo obrane RH	4.090	3.260	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	6.592	3.402	-	-
Osnovne i srednje škole	20.491	15.191	-	-
Pravosudne ustanove	4.532	3.841	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.619	4.847	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	5.572	5.825	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	27.855	18.789	-	-
Ostali korisnici	4.191	3.569	3.513	6.351
UKUPNO	193.171	136.731	232.850	329.613

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

SUDSKI SPOROVI

Grupa je u 2013. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, čija vrijednost po trošku iz 1994. iznosi 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe društava unutar Grupe u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

OBVEZE IZ POSLOVANJA

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2013. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2013. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je približno 1.300.391 tisuća kuna (2012.: 1.690.780 tisuća kuna).

ZAŠTITA OKOLIŠA

HEP kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu HEP pravodobno i objektivno izvještuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Društvo analizira i priprema se na usklađivanje prema obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU u pogledu strožih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari i smanjenja emisija stakleničkih plinova, sheme trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (tzv. okolišnih dozvola), sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora (Nacionalna ekološka mreža). Ministarstvu zaštite okoliša i prirode predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i u tijeku je postupak ishođenja dozvola.

Odlukom uprave HEP-a uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Agencija za zaštitu okoliša otvorila je temeljem zahtjeva HEP-a, devet Računa operatera postrojenja u registru EU. HEP je sukladno emisijama CO₂ iz termoenergetskih postrojenja tijekom 2013. godine kupovao emisijske jedinice u cilju ispunjavanja obveza koje proizlaze iz zakonskih propisa.

Fondu za zaštitu okoliša dokazana su ulaganja u projekte zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti na razini cijele HEP grupe što je rezultiralo poticajnim korektivnim faktorima kojim su smanjene naknade za ispuštanje onečišćujućih tvari u okoliš 50%.

U tijeku je nastavak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte.

U 2013. nastavljeno je s uspostavom informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

RAZDVAJANJE DRUŠTVA HEP OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.O.O. IZ GRUPE (HRVATSKI OPERATOR PRIJENOSNOG SUSTAVA D.O.O.)

Zakon o tržištu električne energije (NN 22/2013) stupio je na snagu 2.3.2013. (dalje u tekstu: Zakon). Podzakonski akti propisani Zakonom trebaju se donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, a podzakonski akti propisani Zakonom o energiji (NN 120/2012) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Sukladno odredbama Zakona (NN 22/2013) Hrvatska elektroprivrede d.d., kao vladajuće društvo unutar vertikalno integriranog subjekta i vlasnik prijenosnog sustava provela je razdvajanje operatora prijenosnog sustava sukladno odredbama Zakona, te poduzela sve aktivnosti za ispunjenje zahtjeva za razdvajanjem operatora prijenosnog sustava u cilju certificiranja.

Skupština Hrvatske elektroprivrede d.d. je 9. travnja 2013. godine donijela odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava po modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO – Independent Transmission Operator).

Početak srpnja 2013. godine provedene su statusne promjene HEP Operatora prijenosnog sustava (sada: Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., skraćeno HOPS d.o.o.) radi razdvajanja prema ITO modelu „neovisnog operatora prijenosa“ u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije i odlukom Skupštine HEP-a d.d.

Imovina koju je Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. koristio u obavljanju djelatnosti prenijeta je u njegovo vlasništvo, a dospjela potraživanja su prenijeta u temeljni kapital Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o.

OPSKRBA NA VELEPRODAJNOM TRŽIŠTU PLINA

Dana 27. veljače 2014. godine HEP d.d. je Odlukom Vlade RH određen za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u periodu do 31. ožujka 2017. godine.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) će prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

35. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa je u svom vlasništvu imala sljedeća ovisna društva:

Ovisna društva	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	50	Proizvodnja električne energije
APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	Hrvatska	100	Usluge zaštite okoliša i poslovi s radioaktivnim otpadom
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Odmor i rekreacija d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP-NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Program Sava d.o.o. za usluge	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP-Trgovina d.o.o. Brežice	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Magyarország Energia KFT	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Trade d.o.o., Mostar	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Trade d.o.o., Beograd	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetskim zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1., a HEP-Telekomunikacije d.o.o. u 2013. godini.

HEP- RVNP d.o.o. u 2014. godini promijenio je naziv u Program Save d.o.o. za usluge.

**Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine**

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala. Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješki 24., 27. i 29., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvu i zadržane dobiti.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeffcijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	5.939.867	6.311.545
Novac i novčani ekvivalenti	(260.755)	(605.024)
Neto dug	5.679.112	5.706.521
Kapital	21.242.226	19.964.403
Omjer neto duga i kapitala	27%	29%

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješki 2 financijskih izvještaja.

KATEGORIJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	125.166	129.452
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	2.353.659	2.563.609
Ostala dugotrajna imovina	64.971	67.732
Financijske obveze		
Dugoročne obveze	6.051.367	5.894.114
Kratkoročne obveze	2.636.821	3.814.947

CILJEVI UPRAVLJANJA FINANCIJSKIM RIZIKOM

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe Društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

TRŽIŠNI RIZIK

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope (vidi dolje). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)	(u tisućama)
Europska Unija (EUR)	4.900	44.664	729.763	683.215
USD	-	1.492	158	8.449

ANALIZA OSJETLJIVOSTI STRANE VALUTE

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	553.624	481.826
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	91	3.984

UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju te zaključivanjem ugovora o kamatnim swapovima.

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

ANALIZA OSJETLJIVOSTI KAMATNE STOPE

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum izvještaja o financijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum izvještaja o financijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. bi se smanjila/povećala za iznos od 12.349 tisuća HRK (2012: 11.807 tisuća HRK), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 41,63% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2012.: 37%)

i osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se povećala tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog povećanja udjela zajmova sa varijabilnom stopom.

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospijeća financijske imovine i obveza.

TABELE ZA KAMATNI RIZIK I RIZIK LIKVIDNOSTI

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijek pojaviti u drugom razdoblju.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNE FINANCIJSKE IMOVINE

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013. godina							
Beskamatne		914.345	787.697	206.655	409.260	2.224	2.320.181
Kamatne – promjenjiva kamata	7,00%	535	1.018	92.331	-	-	93.884
Ukupno		914.880	788.715	298.986	409.260	2.224	2.414.065
2012. godina							
Beskamatne		1.582.046	662.390	448.507	65.559	2.156	2.760.658
Kamatne – promjenjiva kamata	5,00%	23	46	6	-	-	135
Ukupno		1.582.069	662.436	448.573	65.559	2.156	2.760.793

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivatne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

DOSPIJEĆE NEDERIVATIVNIH FINANCIJSKIH OBVEZA

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013. godina							
Beskamatne		1.481.347	628.489	28.808	1.075.760	5.704	3.220.108
Kamatne – promjenjiva kamata	3,17%	14.585	49.118	824.881	1.656.115	78.835	2.623.534
Kamatne – fiksna kamata	6,46%	473	45.774	315.464	3.921.980	25.510	4.309.201
Ukupno		1.496.405	723.381	1.169.153	6.653.855	110.049	10.152.843
2012. godina							
Beskamatne	-	1.337.387	881.754	470.775	707.064	536	3.397.516
Kamatne – promjenjiva kamata	4,37%	14.532	52.140	543.036	1.792.940	387.757	2.790.405
Kamatne – fiksna kamata	5,60%	-	-	824.881	5.004.943	15.926	5.845.750
Ukupno		1.351.919	933.894	1.838.692	7.504.947	404.219	12.033.671

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 987.571 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine.

FER VRIJEDNOST FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospeljem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

POKAZATELJI FER VRIJEDNOSTI PRIZNATI U IZVJEŠTAJU O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Pokazatelji fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	125.166	-	-	125.166
Fer vrijednost swap-a	-	-	391.808	391.808
Investicijsko ulaganje u nekretnine	-	-	231.285	231.285
2012. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	129.452	-	-	129.452
Investicijsko ulaganje u nekretnine	-	-	233.917	233.917

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“ (MTM) sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješke uz konsolidirane
financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

37. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 30. travnja 2014. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

HEP d.d.

Financijski izvještaji

Izvještaj neovisnog revizora

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Balance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.
Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.
Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva Hrvatska elektroprivreda d.d. na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješki 1 uz financijske izvještaje, Društvo je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je Društvo iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedena potraživanja iskazana su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.
6. Kao što je opisano u bilješki 26 uz financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2013. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 668.377 tisuća kuna koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg izvještaja neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.
7. Društvo je priložene financijske izvještaje sastavilo u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izvještavanja i prema zahtjevima hrvatskih zakona i propisa te je svoja ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazalo po trošku ulaganja. Društvo je također izradilo konsolidirane financijske izvještaje za Društvo i njegova ovisna društva, koji su sastavljeni 30. travnja 2014. godine. Radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva i Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati konsolidirane financijske izvještaje povezano s ovim financijskim izvještajima.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

9. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 30. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 30. travnja 2014.

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Ines Rožić, ovlaštenu revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlaštenu revizor

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Prodaja električne energije	11.000.616	11.578.819
Poslovni prihod – povezana društva	1.436.979	1.378.430
Ostali prihodi iz poslovanja	196.426	181.075
Ukupni prihodi iz poslovanja	12.634.021	13.138.324
Nabava električne energije	(2.198.202)	(3.454.730)
Nabava električne energije – povezana društva	(720.972)	(756.631)
Troškovi osoblja	(82.787)	(78.976)
Trošak amortizacije	(87.360)	(96.398)
Troškovi za naknadu proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije – povezana društva	(8.346.845)	(8.218.664)
Ostali rashodi iz poslovanja	(651.142)	(569.017)
Ukupni rashodi iz poslovanja	(12.087.308)	(13.174.416)
Dobit iz poslovanja	546.713	(36.092)
Financijski prihodi	1.067.217	598.672
Financijski rashodi	(838.318)	(314.109)
Neto dobit iz financijskih aktivnosti	228.899	284.563
Dobit prije oporezivanja	775.612	248.471
Prihod/trošak poreza na dobit	(27.871)	25.445
Dobit tekuće godine	747.741	273.916

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2014:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Izveštaj
o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. (nastavak)

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit tekuće godine	747.741	273.916
Ostala sveobuhvatna dobit		
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d.	(3.429)	6.046
Ukupno stavke koje se prenose u račun dobiti i gubitka	(3.429)	(6.046)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) neto	(3.429)	6.046
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	744.312	279.962

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2014:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.101.097	1.143.339	1.156.484
Investicije u tijeku	399.817	313.096	256.199
Nematerijalna imovina	13.397	13.042	13.512
Investicijska ulaganja u nekretnine	8.533	8.010	8.010
Predujmovi za materijalnu imovinu	6.418	13.035	27.872
Ulaganje u NE Krško	1.754.419	1.754.419	1.754.419
Ulaganje i potraživanja od TE Plomin	256.404	300.820	441.791
Ulaganja u ovisna društva	4.026.354	6.398	6.378
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	125.166	129.353	120.915
Dani dugoročni krediti i depoziti	6.031	384	511
Potraživanja za dugoročni najam od povezanih strana	14.457.421	14.724.461	18.124.813
Potraživanja po dugoročnim kreditima od povezanih strana	110.729	126.529	142.407
Potraživanja za podzajmove od povezanih strana	1.160.963	1.393.054	209.001
Ostala potraživanja	977	1.091	1.209
Odgođena porezna imovina	104.766	51.634	26.189
Ukupna dugotrajna imovina	23.532.492	19.978.665	22.289.710
Zalihe	89.980	18.290	25.880
Potraživanja od kupaca	44.457	35.282	20.208
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja od povezanih društava za najam	1.080.257	1.109.084	1.311.413
Tekuće dospjeće dugoročnih zajmova od povezanih strana	125.355	150.969	45.394
Ostala kratkoročna potraživanja	313.957	16.026	161.246
Potraživanja od povezanih društava	5.457.238	8.474.013	4.269.451
Novac i novčani ekvivalenti	83.101	497.096	268.920
Ukupna kratkotrajna imovina	7.194.345	10.300.760	6.102.512
UKUPNA AKTIVA	30.726.837	30.279.425	28.392.222

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2014:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

**Bilanca/Izveštaj
o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2013. godine (nastavak)**

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Osnivački kapital	19.792.159	19.792.159	19.792.159
Rezerve	2.617	6.046	(438.958)
Zadržana dobit	1.731.337	983.596	1.148.638
Ukupna glavnica	21.526.113	20.781.801	20.501.839
Obveze po izdanim obveznicama	3.278.893	3.335.608	965.202
Obveze po dugoročnim kreditima	1.661.916	1.834.576	2.525.661
Dugoročne obveze prema državi	1.026	1.075	1.130
Ostale dugoročne obveze	1.065.835	697.153	707.702
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	5.758	161.854	178.980
Rezerviranja	217.729	39.909	40.013
Odgođena porezna obveza	654	1.511	-
Ukupne dugoročne obveze	6.231.811	6.071.686	4.418.688
Obveze prema dobavljačima	358.023	718.879	503.942
Tekuća dospijeće po izdanim obveznicama	93.380	593.380	93.380
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	208.838	132.084	1.154.563
Obveze za kratkoročne kredite	664.609	402.826	595.584
Obveze za poreze	55.920	182.697	160.062
Obveze za kamate	41.110	45.439	23.024
Obveze prema povezanim društvima	1.507.607	1.302.276	913.273
Obveze prema zaposlenima	6.009	5.437	5.229
Ostale obveze	33.417	42.920	22.638
Ukupne kratkoročne obveze	2.968.913	3.425.938	3.471.695
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	30.726.837	30.279.425	28.392.222

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Izvješća
društava
HEP grupe



HEP Proizvodnja d.o.o.



Nikola Rukavina,
dipl.ing., direktor

HEP Proizvodnja d.o.o. u protekloj je 2013. godini obavljala temeljne proizvodne djelatnosti unutar HEP grupe, u skladu s registracijom Društva za proizvodnju električne i proizvodnju toplinske energije, uvažavajući potrebe i troškove HEP-ovih portfelja opskrbe kupaca električnom energijom, ogrjevnom toplinom i tehnološkom parom. Obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti HEP Proizvodnje obuhvaća:

- planiranje, pripremu i provedbu izgradnje novih te revitalizaciju hidroelektrana (HE), termoelektrana (TE) i termoelektrana-toplana (TE-TO);
- preventivno i korektivno održavanje prema stanju postrojenja i potrebama elektroenergetskog sustava RH;
- operativno planiranje i vođenje proizvodnje te optimiranje nabave, skladištenja i potrošnje goriva;
- pružanje pomoćnih usluga HOPS-u, osiguranje i aktivaciju regulacijskih rezervi snage i energije;
- certifikaciju jamstva podrijetla "zelene energije" te proizvodnju električne energije u sustavu poticaja;
- provedbu mjera i aktivnosti iz područja zaštite okoliša te zaštite zdravlja i zaštite na radu;
- doprinos unaprjeđenju energetske regulative RH i suradnju s tijelima i institucijama RH.

S energetskeg stajališta, 2013. godina bila je iznadprosječna hidrološka godina s ostvarenom proizvodnjom HE od 8,05 TWh što čini 75 posto domicilne proizvodnje. Proizvodnja u TE i TE-TO iznosila je 2,63 TWh električne energije i 2,31 TWh toplinske energije. Uzrok smanjenja proizvodnje u TE i TE-TO visoka je cijena prirodnog plina u odnosu na tržišno povoljniji uvoz električne energije za potrebe HEP-ovih kupaca te iznimno povoljne hidrološke okolnosti za proizvodnju HE. Proizvodnja toplinske energije zadržana je na razini prethodnih godina, a optimizacija potrošnje goriva temelji se na smanjenom angažmanu blokova, odnosno pojačanoj aktivaciji kotlovske postrojenja za potrebe toplinskog konzuma centralnih toplinskih sustava u Zagrebu, Osijeku i Sisku. Primjerena raspoloživost i kontinuirani pogon uz nešto smanjeni proizvodni angažman karakterističan je za oba bloka TE Plomin. U 2013. godini posebna je pozornost bila usmjerena na optimiranje strukture i veličine zaliha goriva za TE i TE-TO, uvažavajući ekonomsku i ekološku opravdanost supstituiranja loživog ulja prirodnim plinom. U odnosu na 2012. godinu, potrošnja prirodnog plina smanjena je za 100 mil.m³, što je doprinijelo smanjenju varijabilnih troškova HEP Proizvodnje i uspješnosti poslovanja HEP grupe.

U 2013. godini završena je revitalizacija agregata A u HE Zakučac te je započeta revitalizacija agregata B. Završena je revitalizacija agregata B u HE Dubrovnik, a revitalizacija agregata A prolongirana je zbog iznimno povoljnih hidroloških okolnosti. Izgradnja bloka C u TE Sisak u završnoj je etapi.

Tijekom 2013. godine provedeno je razgraničenje nadležnosti za visokonaponska postrojenja elektrana između HEP Proizvodnje i HOPS-a, sukladno Odluci Uprave HEP-a d.d. te je započeto razgraničenje na srednjonaponskoj razini između HEP Proizvodnje i HEP ODS-a.

Koncem ljeta započeo je s radom Dispečerski centar proizvodnje Dalmacije (CSRCE) koji objedinjuje poslove planiranja i operativnog vođenja HEP-ovih elektrana na rijekama Cetini, Krki i Zrmanji te HE Dubrovnik. U 2013. godini donesena su Pravila održavanja elektrana HEP Proizvodnje, uvažavajući specifičnosti regulative i iskustva na području održavanja energetskih građevina, elektrostrojarske i procesne opreme te pripadajućih podsustava.

HEP Proizvodnja je nastavila aktivnosti na stjecanju statusa povlaštenog proizvođača za nove i revitalizirane male hidroelektrane, uključujući i agregate biološkog minimuma. Nastavljen je i zahtjevni proces ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (pojedinačnih "okolišnih dozvola") za postojeća termoenergetska postrojenja. Krajem godine, u pogonima TE Plomin, TE Rijeka i TE-TO Osijek certificiran je integrirani sustav upravljanja kvalitetom i okolišem prema ISO normama 9001:2008 i 14001:2004, čime je završen postupak certificiranja za sve termoelektrane HEP Proizvodnje. Efikasnost zaštite na radu i zaštite od požara održava se na visokoj razini u pogledu provedbe mjera i obučenosti osoblja.

PROIZVODNI KAPACITETI

HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW) / (-MW crpnog rada)	HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW)
Akumulacijske		Protočne	
HE Zakučac	522*	HE Varaždin	92,5
RHE Velebit	276 (-240)	HE Dubrava	79,8
HE Orlovac	237	HE Čakovec	77,4
HE Senj	216	HE Gojak	55,5
HE Dubrovnik	108+120**	HE Lešće	41,2
HE Vinodol	90	HE Miljacka	24
HE Peruća	60	HE Jaruga	7,2
HE Kraljevac	46,4	HE Golubić	6,5
HE Đale	40,8	HE Ozalj	5,5
HE Sklope	22,5	HE Lešće ABM	1,1
CS Buško blato	7,5/4,2/(-10,2/-4,8)	HE Krčić	0,3
CHE Fužine	4,6/(-5,7)		
HE Zavrelje	2		
HE Zeleni vir	1,7		
RHE Lepenica	0,8 (-1,2)		

CS: crpna stanica CHE: crpna HE RHE: reverzibilna HE ABM: agregat biološkog minimuma

* Kapacitet nakon revitalizacije agregata A još nije potvrđen primopredajnim ispitivanjima.

** Tijekom revitalizacije HE Dubrovnik dogovorena je podjela proizvodnje s Elektroprivredom Republike Srpske 50%-50%

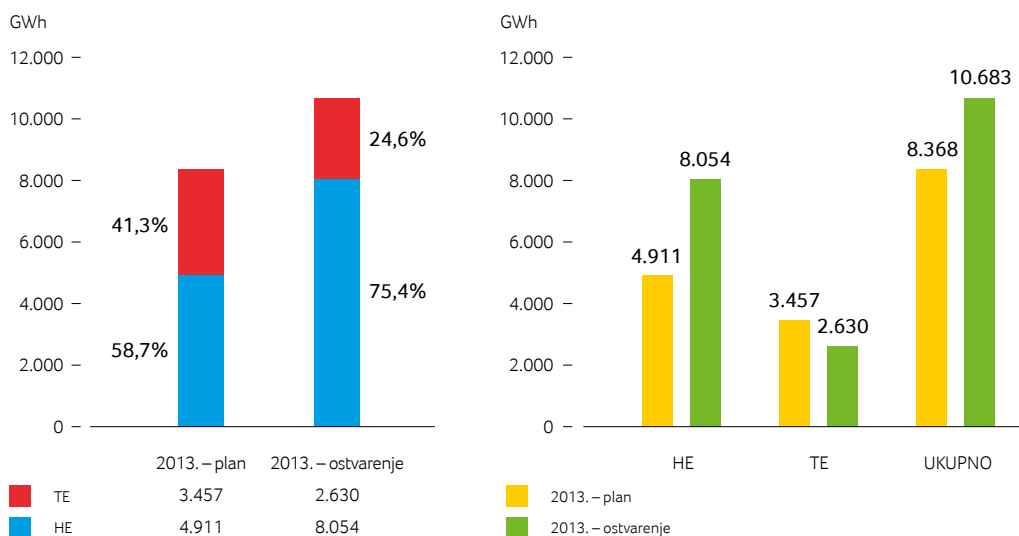
TERMoeLEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA NA PRAGU (MW, MWt, t/h)	GORIVO
TE-TO Zagreb	422 / 743 / 360	loživo ulje / prirodni plin
TE Sisak	396 / 0 / 96	loživo ulje / prirodni plin
TE Rijeka	303	loživo ulje
TE Plomin (A)	105	kameni ugljen
EL-TO Zagreb	88,8 / 347 / 377	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Osijek	90 / 139 / 150	loživo ulje / prirodni plin / ekstra-lako ulje
KTE Jertovec	74	prirodni plin / ekstra-lako ulje
TE PLOMIN (B)*	192	kameni ugljen

* U vlasništvu TE Plomin d.o.o. (HEP : RWE Power – 50% : 50%); HEP-Proizvodnja d.o.o. – O&M ugovor

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE I TOPLINSKE ENERGIJE U 2013.

U 2013. godini ukupno je u elektranama HEP Proizvodnje proizvedeno 10.684 GWh električne energije. U hidroelektranama je proizvedeno 8.054 GWh ili 75,4 posto, a u termoelektranama 2.630 GWh ili 24,6 posto.

U odnosu na planiranu proizvodnju za 2013. godinu, ostvarena je veća ukupna proizvodnja za 27,7 posto, pri čemu je proizvodnja HE uvećana u odnosu na plansku za 64 posto, a proizvodnja TE smanjena za 24 posto.



PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

U 2013. godini u HEP Proizvodnji d.o.o. proizvedeno je u pogonima kombinirane proizvodnje ukupno 2.314.043 MWh toplinske energije, što je 6,8 posto manje od planirane proizvodnje. U odnosu na prethodnu godinu u kojoj je proizvedeno 2.349.410 MWh, proizvodnja toplinske energije manja je za 1,5 posto.

Proizvodnja tehnološke pare iznosila je 824.250 tona, što je 9,7 posto manje od planirane (912.756 t). Proizvodnja u 2012. godini bila je 826.616 t.

Proizvodnja ogrjevne topline u 2013. iznosila je 1.655.170 MWh, odnosno 3,9 posto manje od planirane (1.723.117 MWh). Proizvodnja u 2012. godini bila je 1.660.839 MWh.

RASPOLOŽIVOST ELEKTRANA U NADLEŽNOSTI HEP-PROIZVODNJE ZA 2013. GODINU UKLJUČUJUĆI TE PLOMIN B

Raspoloživost svih proizvodnih postrojenja, odnosno elektrana HEP-a mjerena odnosom sati raspoloživosti (sati raspoloživosti=rad+pričuva prema ukupnom fondu sati umanjenom za planirane remonte) iznosi 97,1 posto, što je više od ostvarenog stupnja raspoloživosti u 2012. godini za 1,8 posto.

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Proizvodnja d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Proizvodnja d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tijekove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješci 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva (“Standardni godišnji financijski izvještaji”). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u

godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 57. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 7. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 57. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 25. travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Darko Karić, ovlašteni revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlašteni revizor

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od naknade za proizvodnju električne energije i ostali prihodi od povezanih društava	4.867.049	4.354.732
Ostali prihodi iz poslovanja	37.281	180.423
	4.904.330	4.535.155
Utrošeni energenti za proizvodnju, materijal i rezervni dijelovi	(2.268.994)	(2.933.560)
Troškovi usluga	(317.175)	(331.302)
Troškovi osoblja	(337.451)	(339.255)
Trošak amortizacije	(425.566)	(444.937)
Administrativni troškovi – povezana društva	(94.658)	(98.966)
Ostali rashodi iz poslovanja	(633.134)	(322.051)
	(4.076.978)	(4.470.071)
Dobit iz osnovne djelatnosti	827.352	65.084
Financijski prihodi	484	405
Financijski rashodi	(79.314)	(71.928)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(78.830)	(71.523)
Dobit/(Gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	748.522	(6.439)
Trošak poreza na dobit	(151.424)	208
Dobit/(Gubitak) poslovne godine	597.098	(6.231)

Potpisano u ime Društva na dan 25 travnja 2014.

Nikola Rukavina,
Direktor

HEP Proizvodnja d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine (nastavak)

	2013. godine	2012. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	597.098	(6.231)
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine		-
Ukupno sveobuhvatni dobit/(gubitak) tekuće godine	597.098	(6.231)

Potpisano u ime Društva na dan 25 travnja 2014.
Nikola Rukavina,
Direktor

HEP Proizvodnja d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	16.874	17.735
Nekretnine, postrojenja i oprema	6.253.077	6.444.795
Investicije u tijeku	2.412.498	2.082.059
Investicijska ulaganja u nekretnine	38.655	38.739
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	63.263	69.447
Ulaganja u ovisna društva	8	8
Potraživanja od prodaje stanova	10.471	11.861
Odgođena porezna imovina	84.298	57.004
Ukupna dugotrajna imovina	8.879.144	8.721.648
Zalihe	417.009	604.414
Ostala kratkotrajna imovina	36.927	115.778
Potraživanja od povezanih društava	2.013.635	1.282.025
Potraživanja od kupaca	2.080	3.034
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja	2.299	2.749
Novac i novčani ekvivalenti	8.294	5.886
Ukupna kratkotrajna imovina	2.480.244	2.013.886
UKUPNA IMOVINA	11.359.388	10.735.534

HEP Proizvodnja d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2013. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit/(Preneseni gubitak)	582.621	(14.477)
Ukupna glavnica	582.641	(14.457)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	5.888.972	6.062.667
Dugoročna rezerviranja	278.941	266.730
Ostale dugoročne obveze	7.714	8.799
Ukupne dugoročne obveze	6.175.627	6.338.196
Obveze prema dobavljačima	361.519	707.294
Obveze prema povezanim društvima	3.366.070	3.135.450
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	425.566	444.937
Ostale kratkoročne obveze	447.965	124.114
Ukupne kratkoročne obveze	4.601.120	4.411.795
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	11.359.388	10.735.534

Potpisano u ime Društva na dan 25 travnja 2014.
 Nikola Rukavina,
 Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.



mr.sc. **Ljiljana Čule**,
direktorica

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., najveće društvo unutar HEP grupe, pored glavnih energetske djelatnosti distribucije i opskrbe električnom energijom u okviru javne usluge, obavlja i poslove sporednih djelatnosti: izgradnja i održavanje elektroenergetskih objekata, izrada radioničkih proizvoda, usluge održavanja voznog parka, restorana.

Poslovna 2013. godina obilježena je nastavkom usklađivanja energetske zakonodavstva u Hrvatskoj s EU direktivama, prije svega kroz novi Zakon o tržištu električne energije, na temelju kojega smo pristupili poslovnim i organizacijskim prilagodbama poslovanja. Poslovanje je u 2013. godini bilo i pod snažnim utjecajem uređenja međusobnih odnosa s HEP-om d.d. i operatorom prijenosne mreže, računovodstvenog razdvajanja djelatnosti, obveze izrade i objave desetgodišnjih planova investicija, Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, poboljšanja učinkovitosti postupaka naplate potraživanja, priključenja velikog broja distribuiranih izvora na mrežu...

Tijekom 2013. godine proveden je niz mjera i aktivnosti na temelju utvrđenih poslovnih ciljeva iz Programa rada Uprave HEP-a d.d. i Programa rada HEP ODS-a za razdoblje 2012.–2016. godine (Program). Temeljni poslovni ciljevi za razdoblje 2012.–2016. izraženi su kroz kvalitetu opskrbe električnom energijom, povećanje energetske učinkovitosti u distribuciji i korištenju električne energije, razvoju distribucijske mreže u distribucijski sustav s naprednim rješenjima koja uvažavaju neizbježnu uspostavu distribuirane proizvodnje i njenog objedinjavanja s mrežom, organizacijsko i poslovno usklađenje s novim zakonodavnim okvirom, pružanje usluga i unaprjeđenje odnosa s korisnicima mreže, upravljanje ljudskim potencijalima i prenošenje znanja.

Kao pretpostavka za ostvarenje većine ciljeva Programa, u 2013. godini provedeno je restrukturiranje poslovnog i organizacijskog ustroja. Novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Društva počeo se primjenjivati od 1. ožujka 2013. Provedba reorganizacije i Programa zbrinjavanja viška radnika rezultirali su smanjenjem broja radnika. Na dan 31. prosinca 2013. Društvo je imalo 7.531 radnika, što je za 1.521 radnika manje nego na dan 31. prosinca 2012.

Od završenih kapitalnih ulaganja u 2013. godini treba istaknuti ulaganja u objekte: TS 110/20 kV Kneginec, TS 35/10(20) kV Čaglin i priključni DV/KB 35kV, TS 35/10(20) kV Hrvatska Kostajnica, TS 35/10(20) kV Otok, 35/10(20) kV Pitomača, RS 20 kV Novi centar Karlovac te u mrežu TS 35/10(20) kV Hrvace. Investicijske i razvojne programe osmišljavamo i izvodimo u cilju uravnoteženog i učinkovitog razvoja i izgradnje distribucijske mreže, a temelje se na tehničkim i ekonomskim kriterijima u svrhu najvećeg doprinosa široj društvenoj zajednici.

Tijekom 2013. godine nastavlja se trend porasta priključenja elektrana na distribucijsku mrežu. Ukupno je priključeno 548 elektrana ukupne instalirane snage 30.319 kW.

Prihod od prodaje električne energije se od studenog 2013. bilježi u poslovnim knjigama Društva, a sukladno novouspostavljenim odnosima temeljem Ugovora o kupoprodaji električne energije za kraj-

nje kupce u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe između Društva i HEP-a d.d., Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i Metodologije za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje.

Daljnim restrukturiranjem tržišta električne energije, te pojavom sve većeg broja opskrbljivača, došlo je do bitno složenijih odnosa i procesa između kupaca i opskrbljivača. Zbog svoje uloge pružatelja javne usluge opskrbe, te reguliranih cijena električne energije, HEP ODS nije tržišno orijentiran, te je izložen prijetnji gubitka dijela tarifnih kupaca zbog mogućnosti promjene opskrbljivača te stoga i gubitka dijela prihoda. Trajno ulažemo u razvoj novih znanja i vještina naših radnika. U svoje poslovno postupanje smo ugradili načelo da obavljanje javne djelatnosti traži poseban odnos prema javnosti. Pružanje kvalitetne usluge korisnicima mreže i nepristran odnos prema svim sudionicima na tržištu električne energije, naša je trajna obveza, o čemu godišnje izvješćujemo HERA-u.

Poslovna 2013. godina bila je teška poslovna etapa, a pred nama su u 2014. godini ništa manji izazovi, za čije smo svladavanje spremni uložiti svoje znanje, vrijeme i osobnost.

BROJ TRANSFORMATORSKIH STANICA PO NAPONSKIM RAZINAMA

TS 35(30)/10(20) kV	TS 20/0,4 kV	TS 10/0,4 kV
327	4.508	20.769

DULJINE VODOVA PO NAPONSKIM RAZINAMA I VRSTI VODOVA

Vodovi 110 kV (km)			Vodovi 35, 30 kV (km)			Vodovi 20 kV (km)		
DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB	DV	KB	mor. KB
23,3	4,8	5,8	3.334,7	1.320,6	132,2	3.221,8	3.276,0	2,6
Vodovi 10 kV (km)			Mreža 0,4 kV (km)			Kućni priključci (km)		
DV	KB	mor. KB	ZM – gola	ZM – izolir.	KB	ZP – goli	ZP – izolir.	KB
17.829,4	10.918,2	239,6	19.521,7	26.905,8	17.464,9	3.797,3	17.258,7	10.471,3

BROJ KUPACA / MJERNIH MJESTA PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE (NAPONSKIM RAZINAMA)

Opis	Broj mjernih mjesta
Visoki napon 110 kV	4
Ukupno srednji napon	2.114
Niski napon – poduzetništvo (bez javne rasvjete)	189.559
Niski napon – poduzetništvo (javna rasvjeta)	21.817
Niski napon – kućanstvo	2.148.375
UKUPNO	2.361.869

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO KATEGORIJAMA KUPACA U 2013. (kWh)

Opis	Ukupno – Hrvatska
Poduzetništvo visoki napon (VN)	150.507.879
Poduzetništvo srednji napon (SN)	3.506.753.976
UKUPNO Poduzetništvo VN i SN	3.657.261.855
Poduzetništvo niski napon (NN)	4.139.576.795
Poduzetništvo niski napon (NN) – javna rasvjeta	432.259.748
Kućanstvo niski napon (NN)*	6.236.983.433
UKUPNO NISKI NAPON	10.808.819.977
Javna usluga opskrbe (HEP ODS)	7.528.649.222
Povlašteni kupci (ostali opskrbljivači)	6.937.432.609
UKUPNO PRODAJA NA MREŽI DISTRIBUCIJE	14.466.081.832
Prodaja kupcima bez opskrbljivača na mreži prijenosa	46.135.375

NAPOMENE:

*Podaci o prodanoj električnoj energiji za kupce kategorije kućanstva temelje se na akontacijskom sustavu naplate.

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu „Društvo”) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Kao što je opisano u bilješci 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

Interve


*Više od 400 radnika u
misiji vraćanja opskrbe
električnom energijom*

ncije



Intervencije





Početak veljače 2014., vremenska je nepogoda u Gorskom kotaru uništila 510 km električnih vodova, odnosno polovicu distribucijske mreže na tom području. Kiša koja se smrzavala u dodiru s tlom, na vodičima je stvarala ledeni omotač debljine nerijetko i 20 cm, što znači da su bili opterećeni 40 puta većom težinom od normalne. Tijekom nevremena ukupno je na ovom području bez električne energije bilo ostalo 15 tisuća kućanstava, odnosno oko 23 tisuće stanovnika. Ukupna šteta iznosi 84,4 milijuna kuna, što predstavlja najveću mirnodopsku štetu u povijesti HEP-a. Izravna šteta koju je HEP prijavio u skladu s kriterijima Fonda solidarnosti Europske unije iznosi 54,4 milijuna kuna.

Na hitnom popravku mreže i uspostavi opskrbe električnom energijom tijekom tri tjedna radilo je više od 400 radnika HEP Operatora distribucijskog sustava. Svi oni radili su u iznimno teškim, ekstremnim zimskim uvjetima, probijajući se do mjesta kvarova uz pomoć ekipa iz Hrvatskih šuma i Hrvatske gorske službe spašavanja.

Njihova je misija bila samo jedno – što prije stanovnicima Gorskog kotara osigurati svjetlo, spasiti zalihe hrane, vratili telefonski signal, televizijsku sliku, Internet, vratiti djecu u topli dom... Srećom, iako su uvjeti za organizaciju i izvođenje radova bili iznimno složeni, s visokim stupnjem rizika i opasnosti, tijekom intervencije nije se dogodila nijedna nezgoda na radu. Uz popravak mreže, za uspostavu opskrbe na području Gorskog kotara bilo je potrebno instalirati više od 20 agregata. Tri je agregata, ali i tri ekipe montera HEP uputio kao ispomoć slovenskim kolegama, jer je slična nepogoda istovremeno pogodila i velik dio susjedne Slovenije.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 60. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 4. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 60. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 25. travnja 2014.

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Darko Karić, ovlaštteni revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlaštteni revizor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godine	2012. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od distribucije i opskrbe električne energije – povezana društva	3.506.891	3.438.731
Prihod od prodaje električne energije kupcima u okviru univerzalne i zajamčene opskrbe	545.536	-
Prihod od prodaje usluga	333.528	338.098
Ostali prihodi – povezana društva	123.275	98.660
Ostali prihodi iz poslovanja	611.850	370.517
Ukupno poslovni prihodi	5.121.080	4.246.006
Troškovi nabave električne energije od HEP-a d.d.	(499.946)	-
Troškovi nabave električne energije od HROTE	(158.219)	(97.366)
Troškovi gubitaka na mreži i nabavki energije uravnoteženja	(672.349)	(685.494)
Troškovi usluga	(203.881)	(240.095)
Troškovi osoblja	(1.049.834)	(1.161.636)
Troškovi amortizacije	(806.499)	(787.310)
Administrativni troškovi – povezana društva	(179.180)	(166.590)
Ostali rashodi iz poslovanja	(798.536)	(631.798)
Ukupno poslovni rashodi	(4.368.444)	(3.770.289)
Dobit iz poslovanja	752.636	475.717
Financijski prihodi	1.220	712
Financijski rashodi	(84.876)	(50.893)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(83.656)	(50.181)
Dobit prije oporezivanja	668.980	425.536
Porez na dobit	(79.920)	(100)
Dobit tekuće godine	589.060	425.436

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. (nastavak)

	2013. godine	2012. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	589.060	425.436
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	589.060	425.436

Potpisano u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Ljiljana Čule,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.083.748	11.988.817
Investicije u tijeku	713.648	744.704
Nematerijalna imovina	21.040	21.776
Investicijsko ulaganje u nekretnine	59.137	65.823
Potraživanja od prodaje stanova	16.748	19.510
Predujmovi za materijalnu imovinu	1.898	319
Odgođena porezna imovina	48.368	95.602
Ulaganja raspoloživa za prodaju	-	100
Financijska imovina	15.940	-
Ukupna dugotrajna imovina	12.960.527	12.936.651
Zalihe	268.676	269.586
Potraživanja od kupaca	875.587	909.525
Potraživanja od povezanih društava	1.981.365	1.661.387
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	3.632	3.504
Ostala kratkotrajna imovina	74.336	54.806
Novac i novčani ekvivalenti	73.625	28.161
Ukupna kratkotrajna imovina	3.277.221	2.926.969
UKUPNA IMOVINA	16.237.748	15.863.620

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2013. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2013	31.prosinca 2012
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	425.456	20
Kapitalne rezerve	15.940	-
Zadržana dobit	590.682	560.960
Ukupna glavnica	1.032.078	560.980
Dugoročne obveze prema povezanom društvu	7.602.054	7.507.056
Ostale dugoročne obveze	3.704.868	3.913.311
Dugoročna rezerviranja	226.292	290.095
Ukupne dugoročne obveze	11.533.214	11.710.462
Obveze prema dobavljačima	299.557	516.690
Obveze prema povezanim društvima	2.231.303	1.829.921
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	592.361	575.394
Ostale kratkoročne obveze	549.235	670.173
Ukupne kratkoročne obveze	3.672.456	3.592.178
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	16.237.748	15.863.620

Potpisano u ime Društva na dan 25 travnja 2014.
 Ljiljana Čule,
 Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o.



Robert Krklec, dipl.ing.
Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., kao najveći distributer toplinske energije koji predstavlja više od 80 posto ukupnog sektora toplinarstva u Hrvatskoj, 2013. godine je krajnjim kupcima isporučilo 2,2 TWh toplinske energije. Isporuka toplinske energije tijekom cijele godine bila je kontinuirana i stabilna za svih 124.180 krajnjih kupaca u gradovima Zagrebu, Osijeku, Sisku, Velikoj Gorici, Samoboru i Zaprešiću. S ciljem održavanja i poboljšanja pouzdanosti opskrbe u ovim gradovima, u razdoblju izvan ogrjevnog sezone provedena je revitalizacija dijelova vrelovodne, toplovodne i parovodne mreže. Nastavljena je realizacija ranije započetih projekata, od koji su značajniji Projekt spajanja naselja Dubrava na centralni toplinski sustav grada Zagreba, Projekt revitalizacije direktnih toplinskih stanica u indirektnu i Projekt izgradnje spojnog parovoda s povratom kondenzata od TE Sisak do Energane. U 2013. godini započeti su Projekt revitalizacije TS1 i toplovodne mreže u naselju Caprag u Sisku, te Projekt implementacije sustava daljinskog vođenja u Osijeku i Sisku.

Sektor toplinske energije protekle je godine obilježilo donošenje novog Zakona o tržištu toplinske energije (NN 80/13, 14/14), kojim se Republika Hrvatska prilagodila propisima i direktivama Europske unije. Stručnjaci HEP Toplinarstva aktivno su sudjelovali u postupcima javne rasprave u vezi s donošenjem Zakona i pratećih podzakonskih akata te su zajedno s Ministarstvom gospodarstva i HERA-om sudjelovali u prezentacijama odredbi Zakona ciljnim javnostima diljem Hrvatske.

Zakon o tržištu toplinske energije uvodi značajne promjene u poslovanje proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinskom energijom, stvara preduvjete za otvaranje tržišta toplinske energije i konkurentnost cijena toplinske energije, potiče održivi razvoj u sektoru toplinarstva i energetske učinkovitost u proizvodnji i korištenju toplinske energije te smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš. Zakonom su utvrđeni novi odnosi između energetske subjekata u toplinarstvu, a uvedena je i nova djelatnost kupca toplinske energije. Distribucija toplinske energije i dalje je regulirana djelatnost, odnosno obavlja se temeljem koncesije kao javna usluga, dok su djelatnosti proizvodnje i opskrbe toplinskom energijom te djelatnost kupca toplinske energije definirane kao tržišne. Osim energetske subjektima, novi Zakon donosi i nove obveze za krajnje kupce toplinske energije, od kojih su najznačajnije obveza donošenja odluke o odabiru kupca toplinske energije i sklapanja ugovora o potrošnji toplinske energije te obveza ugradnje elektroničkih razdjelnika topline ili mjerila toplinske energije (kalorimetara) i termostatskih radijatorskih ventila u sve stanove i poslovne prostore spojene na zajednička mjerila toplinske energije najkasnije do kraja 2016. godine.

HEP Toplinarstvo je tijekom 2013. godine započelo prilagođavati poslovanje odredbama novog Zakona, u skladu s kojim se u listopadu registriralo za obavljanje nove djelatnosti kupca toplinske energije. U sklopu ove djelatnosti HEP Toplinarstvo će nastojati zadržati visoku kvalitetu i pouzdanost isporuke toplinske energije, nudeći krajnjim kupcima optimalno upravljanje toplinskim sustavima u njihovim objektima, kao i mogućnost da u skladu sa svojim financijskim mogućnostima investiraju u njihovo tehnološko unaprjeđenje.

Proteklu godinu HEP Toplinarstvo doživljava kao pozitivnu prekretnicu u regulaciji energetske djelatnosti u području toplinarstva te kao početak uređenja odnosa između energetske djelatnosti na tržištu toplinske energije. Osim toga, mogućnost tržišnog utvrđivanja cijena za djelatnost opskrbe i djelatnost kupca, kao i donošenje novih tarifnih metodologija za utvrđivanje iznosa cijena proizvodnje i cijena distribucije toplinske energije, HEP Toplinarstvo smatra preduvjetima za rješavanje dugogodišnjeg problema nerealnih cijena toplinske energije na hrvatskom tržištu te u konačnici normaliziranja poslovanja i financijske konsolidacije.

U novim tržišnim uvjetima HEP Toplinarstvo planira zadržati poziciju vodeće tvrtke, visokom kvalitetom usluge, koristeći višegodišnje iskustvo i znanje svojih djelatnika, dok se dvosmjernom komunikacijom i individualnim pristupom krajnjim kupcima namjerava pozicionirati kao suvremena društveno odgovorna tvrtka koja prepoznaje i zadovoljava potrebe korisnika.

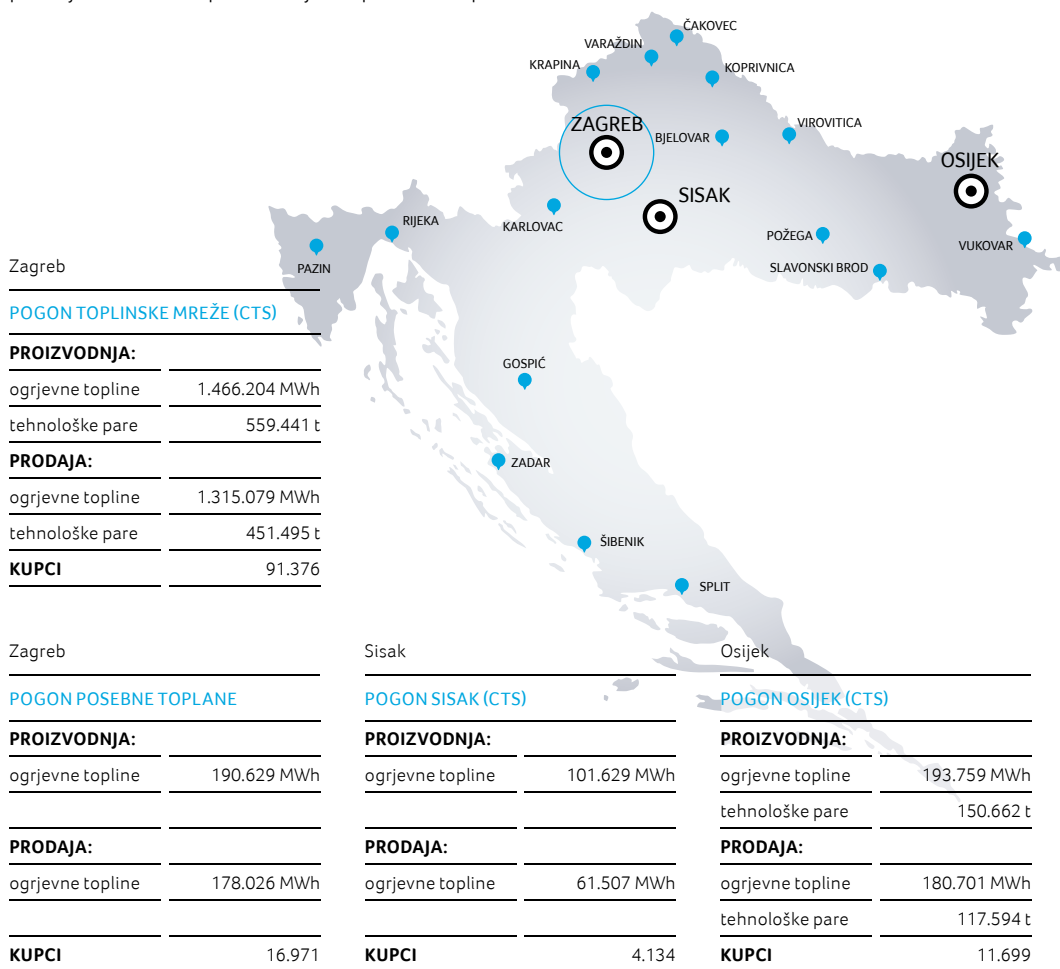
HEP TOPLINARSTVO D.O.O. U 2013. GODINI

Tijekom 2013. godine broj krajnjih kupaca toplinske energije povećao se 0,8 posto te je krajem 2013. godine iznosio 124.180, od čega 118.124 kupca (95,1%) pripadaju u kategoriju kućanstava, a 6.056 (4,9%) u kategoriju gospodarskih subjekata.

U potrošnji toplinske energije (ogrjevnja toplina i tehnološka para) kućanstva su sudjelovala s 58,5 posto (u prihodu s 45,6%), a gospodarstvo s 41,5 posto (u prihodu 54,4%). Odnos isporučene količine ogrjevnje topline (vreme vode) i tehnološke pare (u MWh) bio je 78,5%:21,5%.

U potrošnji ogrjevnje topline, udjel Zagreba (uključujući Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić) iznosio je 84,6 posto, Osijeka 12,6 posto, a Siska 2,8 posto. Potrošnja tehnološke pare iznosila je 569.089 tona (Zagreb 79,3%, Osijek 20,7%).

U 2013. godini prodaja toplinske energije je za 0,2 posto manja u odnosu na prošlu godinu. Promatrajući zasebno dva osnovna proizvoda HEP Toplinarstva, prodaja ogrjevnje topline veća je za 0,5 posto, dok je prodaja tehnološke pare zabilježila pad od 2,7 posto.



Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Toplinarstvo d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Zagreb, Miševečka 15a, (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izveštaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izveštaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izveštaja o promjenama kapitala i Izveštaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Toplinarstvo d.o.o. na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2013. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 1.791.241 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 1.778.220 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala.

Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješki 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješki 1 uz priložene financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni

najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 56. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 9. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 57. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 25. travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Darko Karić, ovlašteni revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlašteni revizor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje toplinske energije kupcima izvan HEP Grupe	763.461	585.485
Prihod od prodaje električne energije povlaštenim kupcima	11.134	10.571
Prihodi od prodaje toplinske energije i ostali prihodi- povezana društva	4.899	3.954
Prihod od restorana	585	573
Ostali prihodi iz poslovanja	45.917	49.463
	825.996	650.046
Utrošeni energenti, materijal i rezervni dijelovi	(96.413)	(102.625)
Troškovi usluga	(22.131)	(25.137)
Troškovi osoblja	(49.946)	(50.171)
Trošak amortizacije	(59.933)	(57.906)
Troškovi nabave energije i ostali troškovi-povezana društva	(703.214)	(818.538)
Ostali rashodi iz poslovanja	(70.266)	(52.783)
	(1.001.903)	(1.107.160)
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(175.907)	(457.114)
Financijski prihodi	9.335	8.121
Financijski rashodi	(18.400)	(14.637)
Neto financijski rashodi	(9.065)	(6.516)
Gubitak prije oporezivanja	(184.972)	(463.630)
Porez na dobit	-	-
Gubitak tekuće godine	(184.972)	(463.630)

HEP Toplinarstvo d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. (nastavak)

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Gubitak tekuće godine	(184.972)	(463.630)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(184.972)	(463.630)

Potpisano u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Robert Krklec

Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	903.655	878.206
Investicije u tijeku	69.988	80.960
Nematerijalna imovina	927	1.105
Potraživanje od prodaje stanova	527	701
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	528	641
Investicijska ulaganja u nekretnine	300	824
Potraživanja od povezanih društava	-	156.352
Ukupna dugotrajna imovina	975.925	1.118.789
Zalihe	26.670	34.186
Potraživanja od kupaca	191.727	166.722
Potraživanja od povezanih društava	2.308	1.120
Ostala potraživanja	22.761	47.750
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	159	112
Novac i novčani ekvivalenti	9.824	4.512
Ukupna kratkotrajna imovina	253.449	254.402
UKUPNA AKTIVA	1.229.374	1.373.191

HEP Toplinarstvo d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2013. (nastavak)

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Rezerve	20	20
Preneseni gubitak	(1.791.241)	(1.606.269)
Ukupna glavnica	(1.791.201)	(1.606.229)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	848.531	992.781
Ostale dugoročne obveze	379	410
Dugoročna rezerviranja	9.846	12.215
Odgođeni prihodi	130.150	139.430
Ukupne dugoročne obveze	988.906	1.144.836
Obveze prema dobavljačima	30.664	62.058
Obveze prema povezanim društvima	1.941.951	1.706.095
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	51.535	57.906
Ostale kratkoročne obveze	7.519	8.525
Ukupne kratkoročne obveze	2.031.669	1.834.584
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	1.229.374	1.373.191

Potpisano u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Robert Krklec

Direktor

HEP Plin d.o.o.



Nikola Liović, dipl.ing.
direktor

HEP-Plin d.o.o. obavlja dvije energetske djelatnosti iz plinskoga sektora: distribuciju plina i opskrbu kupaca plinom, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o energiji, Zakonom o tržištu plina te odgovarajućim provedbenim propisima. Distribucija plina obavlja se prema reguliranim načelima pružanja javne usluge, a opskrba kupaca plinom prema reguliranim načelima pružanja javne usluge za tarifne kupce (kućanstava) te za ostale kupce prema tržišnim načelima – pojedinačnim ugovaranjem međusobnih prava i obveza.

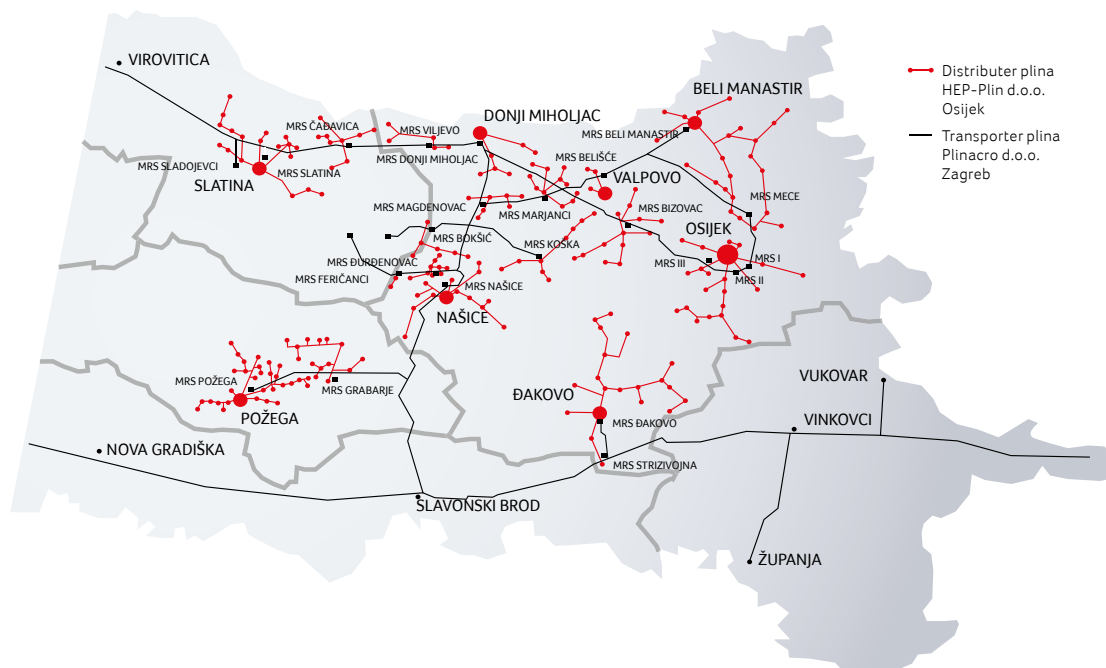
Zadaće u distribuciji plina i u 2013. godini uspješno su obavljene uz ispunjenje očekivanja velike većine kupaca i naših koncesionara – jedinica područnih i lokalnih samouprava. Distribucijska mreža održavana je u ispravnom i funkcijskom stanju, a stalne pogonske službe u najkraćem su mogućem roku otklanjale kvarove na primopredajnim mjestima plina. Većih zastoja u isporuci plina zbog kvarova na plinovodnoj mreži nije bilo. I nadalje se velika pozornost posvećuje zaštiti okoliša, sprječavanjem curenja plina u atmosferu. Nastavljena je izgradnja plinske mreže u skladu s koncesijskim ugovorima, a dio je preostao i za realizaciju u 2014. godini. Nažalost, priključivanje novih kupaca na izgrađenu mrežu, zbog gospodarske i socijalne krize, nije se odvijalo prema očekivanjima tako da se sve više smanjuje rentabilnost ulaganja u izgradnju plinovodne mreže. Na postojećoj mreži obavljane su nužne modifikacije i rekonstrukcije.

Pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. za HEP Plin je značio početak intenzivnije prilagodbe poslovanja novim propisima u plinskom sektoru koji su dodatno i u cijelosti usklađeni s odgovarajućim smjernicama EU-a, osobito na području regulacije plinskih djelatnosti koje se obavljaju prema načelima pružanja javne usluge. Slijedom toga, u ožujku je donesen novi Zakon o tržištu plina (N.N. br. 28/13 i 14/14) te potkraj godine više provedbenih propisa za koje je ovlaštena HERA (N.N. br. 158/13). Ovi će propisi donijeti velike promjene i potrebu prilagodbe poslovanja u odnosima s krajnjim kupcima u 2014. godini. Do potpunog otvaranja tržišta plina za kupce iz kategorije kućanstava propisano je prijelazno razdoblje do 31. ožujka 2017. Za ostale kupce tržište je otvoreno već više godina, ali se HEP Plin tek u 2013. godini počeo ozbiljnije suočavati s konkurencijom na tržištu.

Što se tiče distribucijske djelatnosti, dok su na snazi postojeći koncesijski ugovori i dok se djelatnost bude obavljala prema ugovornim uvjetima, ne postoji mogućnost konkurencije. Prava i obveza distributera kao pružatelja javne usluge distribucije plina propisuje Država, a za regulaciju i nadzor zadužena je regulatorna agencija (HERA) koja propisuje mrežna pravila te regulira cijenu javne usluge distribucije plina. Kad je riječ o djelatnosti opskrbe kupaca plinom, javnu uslugu opskrbe kućanstava pruža HEP Plin kao zatečeni opskrbljivač, dok se u opskrbi kupaca iz kategorije poduzetništva sve više uspostavljaju konkurentski odnosi.

Kada se tržište plina potpuno otvori i kada prestane regulacija cijena za sve povlaštene kupce, očekujemo stalnu i neizvjesnu tržišnu utakmicu. S druge strane, otvaranje tržišta plina prilika je da HEP Plin proširi svoje poslovanje i na neka druga područja, bilo dobivanjem koncesijskih prava ili preuzimanjem nekih manjih susjednih, pa i udaljenijih energetskih subjekata koji nemaju dobru perspektivu samostalnog opstanka.

HEP-PLIN D.O.O. U 2013.



BROJ KUPACA

Opkrbno područje	Broj OMM	Kategorije kupaca	Broj OMM
Osječko-baranjska županija	62.073	TM1 – Kućanstva	68.677
Požeško-slavonska županija	8.049	TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	5.237
Virovitičko-podravska županija	3.810	TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	18
Ukupno	73.932	Ukupno	73.932

OMM – Opkrbno mjerno mjesto, TM – tarifni model

STANJE PLINSKE MREŽE

	2012.	2013.	2013./2012. (%)
Plinovodi – vlasništvo HEP d.d. (km)	1.972	2.060	4,5
Plinovodi – tuđe vlasništvo (km)	492	492	0,0
Plinovodi – ukupno	2.464	2.552	3,6
Redukcijske stanice – DRS (kom)	52	52	0,0
Odorizatori (kom)	27	25	-7,4

ENERGETSKA BILANCA (10³ m³)

	2012.	2013.	2013./2012. (%)
Nabava (10 ³ m ³)	140.185	130.593	-6,8
Prodaja (10 ³ m ³)	133.794	124.834	-6,7

STRUKTURA PRODAJE PLINA (10³ m³)

Kategorije kupaca	2012.	2013.	2013./2012.
TM1 – Kućanstva	80.588	74.797	-7,2
TM2 – Poduzetnici (do 1 mil. m ³)	39.582	32.887	-16,9
TM3 – Poduzetnici (više od 1 mil. m ³)	13.624	17.150	25,9
Ukupno	133.795	124.834	-6,7

Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Plin d.o.o.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Plin d.o.o., Osijek, Cara Hadrijana 7, (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevare ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Plin d.o.o. na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

ISTICANJE PITANJA

5. Skrećemo pozornost na činjenicu da Društvo u bilanci / izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2013. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu 9.308 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 16.802 tisuće kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala.

Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1. uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva.

6. Kao što je opisano u bilješci 1. uz financijske izvještaje, HEP d.d. je temeljem ugovora o financijskom najmu ovisnim društvima dalo u najam nekretnine, postrojenja i opremu. Navedeni najmovi nose kamatu do razine u kojoj je HEP d.d. iz vanjskih izvora pribavilo sredstva za financiranje izgradnje predmetne imovine. Navedene obveze iskazane su u nominalnoj vrijednosti zbog specifičnosti organizacije HEP Grupe.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 50. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S GODIŠNJIM IZVJEŠĆEM

8. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 14. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 50. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 25. travnja 2014.

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Darko Karić, ovlašteni revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlašteni revizor

HEP Plin d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje plina	406.167	395.956
Prihodi od usluga	2.522	4.983
Prihodi od povezanih društava	2.445	3.183
Ostali prihodi iz poslovanja	27.441	21.052
Ukupno poslovni prihodi	438.575	425.174
Trošak nabavljenog plina i utrošenog materijala	(363.440)	(363.474)
Troškovi usluga	(3.823)	(3.907)
Troškovi osoblja	(18.502)	(18.315)
Trošak amortizacije	(12.152)	(11.745)
Rashodi s povezanim društvima	(4.601)	(4.439)
Ostali rashodi iz poslovanja	(38.859)	(21.054)
Ukupno poslovni rashodi	(441.377)	(422.934)
Dobit/(Gubitak) iz osnovne djelatnosti	(2.802)	2.240
Financijski prihodi	379	301
Financijski rashodi	(992)	(714)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(613)	(413)
Dobit/(Gubitak) prije oporezivanja	(3.415)	1.827
Porez na dobit	1.095	(1.498)
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	(2.320)	329

HEP Plin d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. (nastavak)

	2013. godine	2012. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit/(Gubitak) tekuće godine	(2.320)	329
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine		
Ukupno sveobuhvatna dobit/ (gubitak) tekuće godine	(2.320)	329

Potpisao u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Nikola Liović

Direktor

HEP Plin d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	205.018	197.290
Investicije u tijeku i predujmovi	3.964	3.749
Nematerijalna imovina	210	259
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	297	-
Potraživanja od kupaca	-	4.038
Odgođena porezna imovina	1.848	752
Ukupna dugotrajna imovina	211.337	206.088
Zalihe	1.305	1.525
Potraživanja od kupaca	104.927	119.944
Potraživanja od povezanih društava	494	589
Ostala kratkotrajna imovina	6.126	716
Novac i novčani ekvivalenti	23.643	22.365
Ukupna kratkotrajna imovina	136.495	145.139
UKUPNA IMOVINA	347.832	351.227

Potpisao u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Nikola Liović

Direktor

HEP Plin d.o.o.,
 Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju
 na dan 31. prosinca 2013. (nastavak)

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Preneseni gubitak	(9.328)	(7.008)
Ukupna glavnica	(9.308)	(6.988)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	114.776	103.193
Odgođeni prihodi	85.593	90.133
Ostale dugoročne obveze	3.474	3.493
Ukupne dugoročne obveze	203.843	196.819
Obveze prema dobavljačima	58.582	77.937
Obveze prema povezanim društvima	81.827	71.743
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanim društvima	7.502	7.070
Ostale kratkoročne obveze	5.386	4.646
Ukupne kratkoročne obveze	153.297	161.396
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	347.832	351.227

Potpisao u ime Društva na dan 25. travnja 2014:

Nikola Liović

Direktor

HEP Opskrba d.o.o.



mr.sc. **Tina Jakaša**,
direktorica

Poslovanje HEP Opskrbe u 2013. godini odvijalo se u uvjetima nepovoljnih gospodarskih kretanja, ali i iznimno agresivnog nastupa alternativnih opskrbljivača, koji su iskoristili povijesno nisku cijenu na burzama električne energije za daljnje širenje u segmentu poduzetništva, a polovicom godine i za ulazak u segment kućanstava.

Usprkos vrlo konkurentnom tržištu opskrbe električnom energijom, HEP Opskrba i pet godina nakon liberalizacije čvrsto drži vodeću poziciju. Više od 34.600 kupaca u Republici Hrvatskoj, kao i kupci u Republici Sloveniji, prepoznali su dodanu vrijednost naših usluga i proizvoda. HEP Opskrba je naime, u Sloveniji 2013. godine započela s opskrbom električnom energijom dvaju kupaca s ukupnom količinom od 1,4 GWh. Ciljna skupina su kupci obveznici javnih nadmetanja. Na tržištu nastupamo u sinergiji s tvrtkom HEP Trgovina Brežice. Tijekom 2013. godine javili smo se na devet nadmetanja, ukupne vrijednosti nabave u iznosu od 1,65 mil. eura. U ponudi imamo i proizvod Zelen, s obzirom da je Uredbom o zelenoj javnoj nabavi iz 2010. godine propisano da se u javnim nadmetanjima trebaju primjenjivati ekološki aspekti, odnosno da najmanje 40 posto energije treba biti iz obnovljivih izvora energije.

Suočeni s daljnjim padom gospodarske aktivnosti usredotočili smo se na povećanje naplate potraživanja, no istovremeno smo uložili značajne napore za unaprjeđenje usluga koje pružamo našim kupcima. Sigurnost i pouzdanost opskrbe, ponuda različitih tarifnih modela u skladu s potrebama kupaca, najpovoljniji rokovi i uvjeti plaćanja, cjenovna konkurentnost, visoka kvaliteta proizvoda i usluga, samo su dio naše ponude koju kontinuirano proširujemo i unaprjeđujemo.

U skladu s tim, u prošloj smo godini predstavili novi proizvod – Zelenu Energiju (ZelEn), električnu energiju iz certificiranih HEP-ovih hidroelektrana. Samo u prvoj polovici godine proizvod ZelEn kupilo je 17 kupaca čija ukupna ugovorena godišnja potrošnja iznosi 206.540 MWh. Na ovaj je način prikupljeno 129 tisuća kuna sredstava, koja će u potpunosti biti uložena u projekte izgradnje obnovljivih izvora ili energetske učinkovitosti.

Velik je uspjeh postigao i novi proizvod Udružimo se, koji kupcima omogućava zajedničko udruživanje s ciljem ostvarenja povoljnijih uvjeta opskrbe električnom energijom. Na ovaj su način u prošloj godini sklopljena 44 ugovora, a samo jedan ugovor obuhvaća i do 20 tvrtki. S ciljem daljnjeg unaprjeđenja odnosa s kupcima organizirali smo i godišnje regionalne susrete s kupcima u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Opatiji na kojima je sudjelovalo više od 250 naših najvećih kupaca.

Krajem godine ušli smo i u segment kućanstva s proizvodom Hepi, za koji je u nešto više od mjesec dana zaprimljeno 7.385 zahtjeva za sklapanje Ugovora o opskrbi za kućanstvo, od čega je gotovo polovica u prošloj godini i realizirana. Riječ je o inovativnom paketu usluga opskrbe električnom energijom, koji građanima omogućava plaćanje računa tek po isteku mjeseca i to prema stvarnoj potrošnji. Ovisno o trajanju ugovora, koji može biti najduže na tri godine, Hepi osigurava od 4,5 do 5,5 posto nižu cijenu u odnosu na univerzalnu uslugu HEP ODS-a. Uz uvid u stvarnu potrošnju i jednostavno upravljanje

troškovima, HEPi osigurava i dodatne popuste (do 8,3 posto uštede) i nagrade za samostalno očitavanje utroška električne energije i online plaćanje računa.

Nastavili smo s radom na razvojnom projektu ELEN, koji se temelji na korištenju električne energije iz obnovljivih izvora kao pogonskog goriva za električna vozila. Na ovaj način HEP želi povezati cijelu Hrvatsku, priključiti se europskoj energetskej autocesti te pridonijeti smanjenju emisija CO₂ i očuvanju okoliša. U sklopu projekta, u suradnji s Hrvatskim dizajnerskim društvom izabrano je idejno rješenje za izgled stanica za punjenje električnih automobila. Proveden je natječaj za Sustav punjenja električnih vozila za garažu u novoj upravnoj zgradi HEP-a gdje je predviđeno osam parkirnih mjesta isključivo za električna vozila. Uspostavljena je suradnja s Gradom Koprivnicom koji u sklopu projekta Civitas Dyn@mo namjerava izgraditi pet punionica.

Naš je trud honoriran i brojnim nagradama, među kojima ističemo nagradu GREENOVATION 2013 za najkvalitetnije projekte i rješenja u *zelenom* gospodarstvu te nagradu gradonačelnika grada Zagreba za razvojni projekt ELEN.

BROJ KUPACA

Kategorija kupca	2012.	2013.	% 2013/2012.
Broj kupaca	38.458	34.630	-9,9
Broj OMM po kupcu	2,7	2,6	-3,7
Prodaja električne energije po kupcu	MWh/kupcu	212	-0,5
	kn/kupcu	83.358	83.526

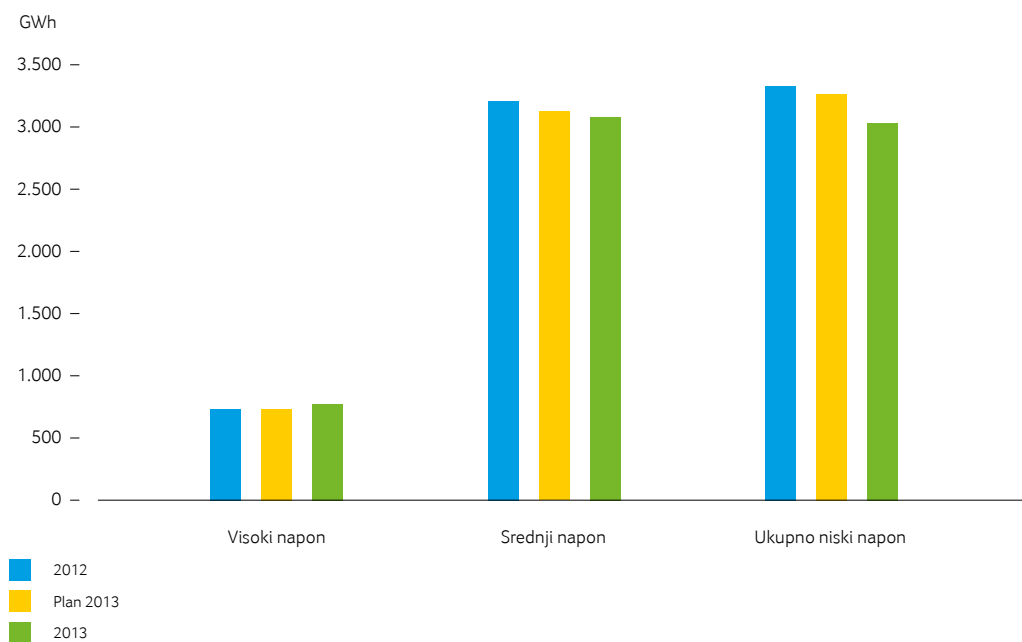
BROJ OBRAČUNSKIH MJERNIH MJESTA

Kategorija kupaca	2012.	2013.	% 2013/2012.
Visoki napon	40	47	17,5%
Srednji napon	1.701	1.365	-19,8%
Niski napon – poduzetništvo	91.725	79.614	-13,2%
Niski napon – javna rasvjeta	12.096	10.175	-15,9%
Niski napon – kućanstva	79	17	-78,5%
Ukupno niski napon	103.900	89.806	-13,6%
Ukupno	105.641	91.218	-13,7%

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE U GWh PO KATEGORIJAMA POTROŠNJE (NAPONSKE RAZINE)

Kategorija kupaca	2012.	2013.	% 2013/2012.
Visoki napon	737	776	5,3%
Srednji napon	3.207	3.080	-4,0%
Niski napon – poduzetništvo	3.102	2.830	-8,8%
Niski napon – javna rasvjeta	220	203	-7,6%
Niski napon – kućanstva	3,0	0,7	-75,2%
Ukupno niski napon	3.325	3.034	-8,8%
Ukupno povlašteni kupci u RH	7.269	6.889	-5,2%
Inozemni povlašteni kupac	878	434	-50,6%
Ukupno povlašteni kupci	8.147	7.323	-10,1%

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE PO NAPONSKIM RAZINAMA



Financijski izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od Bilance/Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaja o promjenama kapitala i Izvještaja o novčanim tijekovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

ODGOVORNOST UPRAVE DRUŠTVA

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvještaja. Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

4. Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju financijski položaj društva HEP Opskrba d.o.o. na 31. prosinca 2013., te financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

5. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 45. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 25 travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Zdenko Balen, član Uprave
Darko Karić, ovlašteni revizor

Audit d.o.o.
Marijana Pranjić, član Uprave
Dubravka Tršinar, ovlašteni revizor

HEP Opskrba d.o.o., Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu 31. prosinca 2013.

	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi s povezanim društvima	213.910	153.653
Ostali poslovni prihodi	12.821	398
	226.731	154.051
Nabava električne energije izvan sustava iz obnovljivih izvora	(143.893)	(89.896)
Utrošeni materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	(577)	(425)
Troškovi usluga	(2.906)	(2.625)
Troškovi osoblja	(10.917)	(11.048)
Trošak amortizacije	(387)	(420)
Troškovi temeljem energije uravnoteženja	(43.236)	(38.122)
Administrativni troškovi – povezana društva	(2.835)	(2.159)
Ostali rashodi iz poslovanja	(21.029)	(8.443)
	(225.780)	(153.138)
Dobit iz osnovne djelatnosti	951	913
Financijski prihodi	475	775
Financijski rashodi	(236)	(1.266)
Dobitak iz financijskih aktivnosti	239	(491)
Dobit prije oporezivanja	1.190	422
Trošak poreza na dobit	(266)	(98)
Dobitak poslovne godine	924	324

HEP Opskrba d.o.o.,
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. prosinca 2013. (nastavak)

	2013. godine	2012. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	924	324
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	924	324

Potpisala u ime Društva na dan 25. travnja 2014.

Tina Jakaša

Direktorica

HEP Opskrba d.o.o., Bilanca / Izvještaj o financijskom položaju

na dan 31. prosinca 2013.

IMOVINA	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	240	313
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.659	1.108
Potraživanja po dugoročnim kreditima	129	129
Odgodena porezna imovina	200	210
Ukupna dugotrajna imovina	2.228	1.760
Potraživanja od kupaca	456.678	532.612
Potraživanja od povezanih društava	45.182	37.522
Zalihe nekretnina stečenih predstečajnom nagodbom	4.904	-
Ostala kratkotrajna imovina	20.960	17.167
Novac i novčani ekvivalenti	11.664	18.155
Ukupna kratkotrajna imovina	539.388	605.456
UKUPNA IMOVINA	541.616	607.216
KAPITAL I OBVEZE		
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	924	324
Ukupna glavnica	944	344
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	890	1.079
Ostale dugoročne obveze	1.002	937
Ukupne dugoročne obveze	1.892	2.016
Obveze prema dobavljačima	17.144	26.852
Obveze prema povezanim društvima	485.763	565.082
Ostale kratkoročne obveze	35.873	12.922
Ukupne kratkoročne obveze	538.780	604.856
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	541.616	607.216

Potpisala u ime Društva na dan 25. travnja 2014. godine:

Tina Jakaša

Direktorica

Izvješća
ostalih
društava
HEP grupe



HEP Trgovina d.o.o.



Direktor
Ante Ćurić, dipl.ing.

HEP Trgovina d.o.o. od 2007. godine posluje kao društvo unutar HEP grupe. Tijekom 2013. društvo je optimiranjem rada HEP-ovih elektrana u kombinaciji s kupnjom i prodajom električne energije na elektroenergetskom tržištu ispunilo sve poslovne zadaće, čime je doprinijelo ispunjenju misije HEP grupe. U obavljanju uobičajenih poslova svakodnevno se trebalo prilagođavati promjenjivim uvjetima na tržištu električne energije, oscilacijama potrošnje električne energije, promjenjivim hidrološkim okolnostima te povremenom neraspoloživosti proizvodnih objekata. Ostvarivanju dobrih poslovnih rezultata usprkos neplaniranim otežavajućim okolnostima doprinijela je i suradnja s ostalim društvima HEP grupe.

Tijekom 2013. HEP Trgovina je nastavila s aktivnostima u vezi s poslovanjem inozemnih društava u susjednim državama s ciljem povećanja dobiti ostvarivanjem povoljnijih cijena pri kupnji i prodaji električne energije. Slovensko društvo sudjelovalo je u radu na BSP Burzi (slovenska burza električne energije) i na dražbama za prekogranične prijenosne kapacitete na slovensko-austrijskoj granici koje organizira CAO (Central Allocation Office). Na taj je način HEP-u d.d. omogućena kupoprodaja električne energije na likvidnom tržištu. Tijekom 2013. mađarsko je društvo aktivno sudjelovalo u radu na HUPX burzi (mađarska burza električne energije), a pokrenuto je poslovanje društava kćeri u Srbiji i Republici Kosovo. U 2013. godini intenzivirano je poslovanje inozemnih društava kćeri tako da je ostvareni volumen trgovanja iznosio 2.456 GWh što je 2,3 puta više u odnosu na 2012. godinu.

Zaposlenici HEP Trgovine su tijekom 2013. sudjelovali na domaćim i međunarodnim konferencijama, te su se na taj način stručno usavršavali prateći trendove na tržištima električne energije. Društvo je nastavilo aktivno sudjelovati u radu EFET-a (European Federation of Energy Traders).

Ukupna potrošnja električne energije u Hrvatskoj ostvarena je u iznosu od 17.296 GWh, što je u odnosu na ostvarenje u 2012. pad od 1,3 posto, ali istodobno 0,8 posto više u odnosu na potrošnju planiranu elektroenergetskom bilancom. Udjel tarifnih i povlaštenih kupaca HEP-a u strukturi potrošnje iznosi 96 posto. Potrošnja kupaca HEP-a iznosila je 15.924 GWh, dok je potrošnja kupaca izvan HEP-a iznosila 678 GWh. U 2013. godini tržišni je udjel opskrbljivača izvan HEP grupe iznosio 4,1 posto što je u odnosu na 2012. godinu povećanje od 2,8 posto.

Zbog povoljnih hidroloških okolnosti, tijekom 2013. godine ostvarena je proizvodnja hidroelektrana iznosila 8.054 GWh, što je 64 posto više od planirane, tako da su hidroelektrane u pokrivanju ukupne potrošnje sudjelovale s 48 posto. Ostvarena energetska vrijednost dotoka iznosila je 7.893 GWh, što je 61 posto više od plana.

Proizvodnja termoelektrana bila je 24 posto manja od planirane zbog optimiranja troškova proizvodnje. Ostvarena je rekordno niska potrošnja loživog ulja u iznosu od 47.196 tona što je 43,5 posto manje od planirane, dok je potrošnja plina iznosila 599,2 mil. m³ što je 22 posto manje od plana.

Zbog navedenih elektroenergetskih okolnosti ostvaren je uvoz električne energije u iznosu od 3.649 GWh što je 20,8 posto manje od plana, dok je izvoz veći od planiranog za 134,7 posto. prvenstveno zbog iznimno povoljnih hidroloških okolnosti.

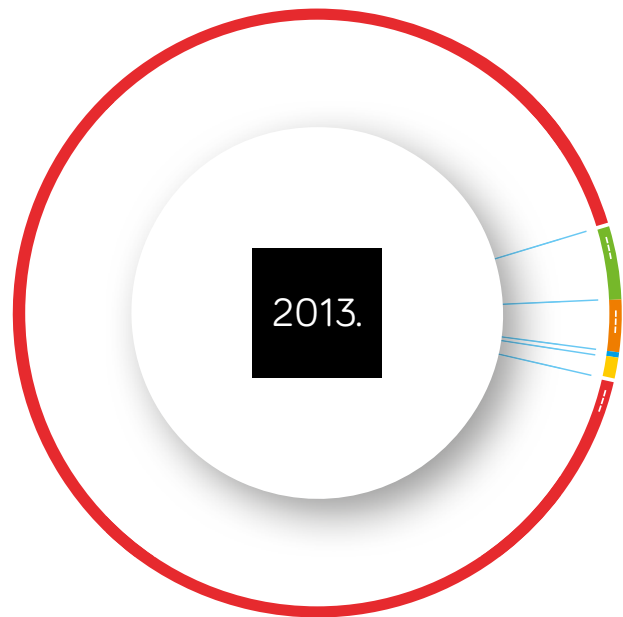
Tijekom 2013. godine ostvaren je volumen trgovanja u iznosu od 5.996 GWh, što je 6,9 posto više od planiranog.

OSTVARENJE U 2013. – ENERGETSKI PODACI

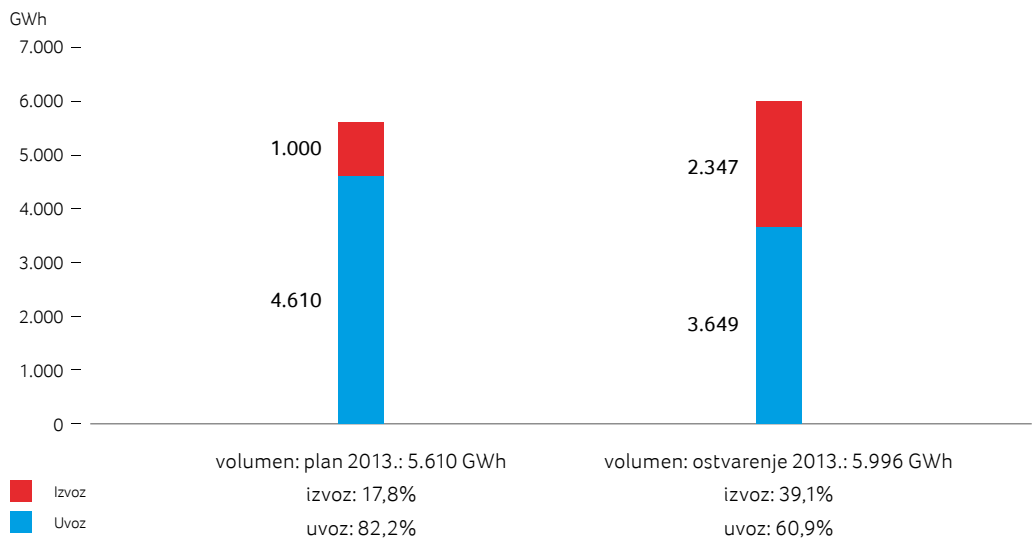
	GWh				
	2012.	2013.	2013./2012. (%)	2013 (plan)	2013./2013. (%) (plan)
Potrošnja električne energije RH	17.526	17.296	-1,3	17.160	0,8
Potrošnja električne energije HEP	17.304	16.618	-4,0	16.921	-1,8
Proizvodnja HE	4.773	8.054	68,8	4.991	64,0
Proizvodnja TE	3.327	2.629	-21,0	3.457	-24,0
NE Krško d.o.o.	2.622	2.518	-4,0	2.655	-5,2
TE Plomin d.o.o.	1.372	1.448	5,5	1.538	-5,9
Uvoz	6.387	3.649	-42,9	4.610	-20,8
Izvoz	-1.602	-2.347	46,5	-1.000	134,7
Proizvođači izvan HEP grupe	12	18	54,1	28	-35,7
Povlašteni proizvođači	414	649	56,8	722	-10,1
Ukupno raspoloživa električna energija HEP	17.304	16.618	-4,0	16.921	-1,8
Ukupno raspoloživa električna energija RH	17.526	17.296	-1,3	17.160	0,8

STRUKTURA POTROŠNJE ELEKTRIČNE
ENERGIJE U 2013. GODINI (GWh; %)

- Kupci HEP; 15.924 GWh
92,1 %
- Kupci izvan HEP-a; 678 GWh
3,9 %
- Gubici prijenosa; 485 GWh
2,8 %
- Ostala potrošnja; 59 GWh
0,3 %
- Energija za
pumpanje; 150 GWh
0,9 %



VOLUMEN TRGOVANJA HEP-a d.d.



HEP ESCO d.o.o.



Direktorica
dr.sc. **Vlasta Zanki**

HEP ESCO je tvrtka u sastavu HEP grupe, koja razvija, vodi i financira projekte energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije integriranih u građevine prema ESCO (Energy Service Company) modelu, kojim se investicijska ulaganja u projekt vraćaju kroz ostvarene uštede u energiji nakon završetka investicije. Tijekom deset godina rada i s više od 60 uspješno provedenih projekata u zgradarstvu, industriji, javnoj rasvjeti i sustavima opskrbe energijom, HEP ESCO se profilirao kao konzultantska tvrtka za pružanje energetske usluga u javnom i privatnom sektoru.

U 2013. godini započelo se s pripremom velikog broja projekata za tržište. S potencijalnim je klijentima HEP ESCO ugovorio niz konzultantskih usluga koje uključuju energetske preglede, energetske certificiranje i izradu detaljnih investicijskih studija te uvođenje sustavnog gospodarenja energijom i mjerenje potrošnje energije. Također, HEP ESCO je razvio i počeo nuditi usluge specijalističkih edukacija te konzaltinga u pripremi projekata financiranih od strane EU-a.

Za HEP grupu HEP-ESCO d.o.o. je u 2013. godini pripremio te u prvom tromjesečju 2014. izveo projekt devet fotonaponskih integriranih elektrana ukupne snage 207 kW na krovovima zgrada u vlasništvu HEP-a. U sklopu EU projekta Sunshine instalirano je deset sustava daljinskog očitavanja potrošnje energenata na devet HEP-ovih zgrada i jednom sustavu vanjske rasvjete.

Uz provedbu esco projekata, HEP ESCO je svoje energetske usluge proširio na niz konzultantskih usluga koje nudi klijentima. Tijekom 2013. godine HEP ESCO je nudio usluge certificiranja zgrada, energetske preglede građevina, izradu detaljnih investicijskih studija, uvođenje gospodarenja energijom, optimizaciju potrošnje energije te upravljanje sustavima i uvođenje daljinskog očitavanja potrošnje energije i vode. Tijekom promatranog razdoblja izvedeni su i završeni projekti izgradnje integrirane fotonaponske elektrane na projektu ADRIA Hotel te rekonstrukcije rasvjete i ugradnje LED rasvjetnih tijela u pogonima ELKA industrije. Na poslovima energetske certificiranja u 2013. godini ukupno je certificirano 17.460,44 m² neto korisne površine zgrada na ukupno 16 objekata te dva sustava javne rasvjete.

HEP ESCO je tijekom 2013. godine razvio nekoliko novih usluga. ESCO monitor je računalno-poslovni sustav za sustavno gospodarenje energijom, koji omogućuje praćenje energetske svojstava i energetske sustava zgrada, instalacija javne rasvjete, industrijskih postrojenja, te sustava obnovljivih izvora energije. ESCO monitor je zamišljen kao računalna podrška provedbi ESCO projekata, ali i za uvođenje novih usluga kao što je optimizacija potrošnje energije unutar usluge sustavnog gospodarenja energijom. ESCO monitor će uz već spomenute ugovore po energetskom učinku omogućiti i uvođenje novih usluga HEP ESCO-a kroz ugovore o optimizaciji potrošnje energije.

HEP ESCO je tijekom 2013. godine, u suradnji s kanadskom tvrtkom Econoler, razvio dva specijalizirana tečaja iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koja će se nuditi na hrvatskom tržištu: Certificirani stručnjak za upotrebu RETScreen softvera i Certificirani stručnjak za mjerenje i verifikaciju ušteda.

Kroz nove energetske usluge osigurava se stalna promocija ESCO usluga u izravnom kontaktu s potencijalnim klijentima i partnerima na tržištu.

HEP ESCO je u 2013. godini započeo aktivnosti kao partner na tri projekta financirana iz EU fondova. Sva su tri projekta u skladu kako s iskustvom i ekspertnim znanjima HEP ESCO-a potrebnim za njihovu provedbu, tako i sa strateškim odrednicama i tematskim ciljevima financijskih perspektiva EU.

Kao što je HEP ESCO potvrdio svojim djelovanjem kroz gotovo deset godina postojanja, energetska je učinkovitost u mogućnosti pokrenuti i zaposliti dio malog i srednjeg poduzetništva, te doprinijeti dodatnom vrijednošću koja se otplaćuje uštedama.

APO d.o.o., usluge zaštite okoliša



**Mirjana-Čerškov
Klika,**
direktorica

APO d.o.o. usluge zaštite okoliša konzultantska je i inženjering tvrtka specijalizirana za poslove zaštite okoliša. Tijekom 2013. APO je započeo s izradom Plana restrukturiranja. U svom redovnom poslovanju bio je izložen negativnim okolnostima poslovanja, kao što su gospodarska kriza i recesija što se naročito očitovalo u nedostatku sredstava za financiranje poslova koje APO nudi na tržištu, padom cijena usluga gotovo na razinu neprofitabilnosti te nastavkom trenda smanjenja pružanja usluga u okviru HEP grupe. Poslovi i usluge koje APO nudi na tržištu su sljedeći:

- u području zaštite okoliša, održivog razvoja, planiranja, istraživanja, projektiranja i upravljanja projektima (zaštita okoliša – izvještaji, studije, procjene praćenja; Zaštita prirode – programi zaštite prirode, planovi upravljanja i akcijskih planova te izvješća o stanju zaštite prirode; Gospodarenje otpadom – katastar otpada, zbrinjavanje, prikupljanje; Kontrola industrijskog onečišćenja i upravljanje rizicima – tehničko-tehnološka rješenja, izvješća, dokumentacija za objedinjene uvjeta zaštite okoliša; Kakvoća zraka i klimatske promjene – verifikacija izvješća, proračun emisija; Ostalo – ekološki due dilligence projekta, vođenje projekata i programa uključuje cjelovito vođenje projekata od nuđenja do isporuke; savjetovanje i tehnička podrška za projekte financirane iz EU i globalnih fondova
- u području razgradnje nuklearnih postrojenja i zbrinjavanja istrošenog nuklearnog goriva i radioaktivnog otpada, gospodarenja nuklearnim materijalima i materijalima s povišenom prirodnom radioaktivnošću.

APO-ovi zaposlenici (13 od 20 zaposlenika) nositelji su ovlaštenja za obavljanje sljedećih grupa poslova:

- Izrada studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš (strateških studija)
- Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš, uključujući prateću dokumentaciju
- Izrada dokumentacije za postupak izdavanja okolišne dozvole;
- Izrada programa zaštite okoliša; Izrada izvješća o stanju okoliša; Izrada izvješća o sigurnosti;
- Izrada elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš;
- Izrada sanacijskih elaborata, programa i sanacijskih izvješća;
- Procjena šteta nastalih u okolišu uključujući i prijeteće opasnosti;
- Izrada podloga za ishođenje znaka zaštite okoliša „Prijatelj okoliša“;
- Izrada poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu;
- Priprema i izrada dokumentacije za postupak utvrđivanja prevladavajućeg javnog interesa s prijedlogom kompenzacijskih uvjeta;
- Izrada studija procjene rizika uvođenja i ponovnog uvođenja i uzgoja divljih vrsta;

- Izrada i verifikacija te analiza praćenja stanja za pojedine poslove i grupe poslova iz područja zaštite okoliša i za potrebe Registra onečišćavanja okoliša;
- Izrada posebnih elaborata, izvješća, proračuna i projekcija po sastavnicama okoliša; izrada izvješća o proračunu emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari; izvješća o provedbi politike i mjera; izrada i verifikacija izvješća i posebnih elaborata o emisijama u okoliš.

APO je pratio nove zahtjeve koje je zakonska regulativa postavljala pred tvrtke u 2013.g. Radi veće konkurentnosti, zaokruživanja ponude i zajedničkog izlaska na tržište sklopljeno je nekoliko sporazuma o suradnji s tvrtkama koje se bave izradom projektne dokumentacije i idejnih rješenja. To je pridonijelo dobivanju više poslova u vezi s ocjenom o potrebi procjene za zahvate sanacije odlagališta komunalnog otpada, za čime je sve veća potražnja, budući da do kraja 2018. sva odlagališta moraju biti sanirana.

APO je tijekom 2013. izradio 29 novih dokumenata za različite naručitelje. To se prvenstveno odnosi na ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, elaborate prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izvješća o sigurnosti, operativne planove interventnih mjera u slučaju izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda, zahtjeve za objedinjene uvjete zaštite okoliša sukladno Uredbi o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, tehničko tehnološka rješenja i slično.

Ukupna količina otpada za koje je obavljeno posredovanje u zbrinjavanju u 2013. godini iznosi 40 tona. U 2013. uz postojeće klijente kao što su HAC, Hrvatske vode, Gavrilović, gradovi Metković i Zaprešić, Usluge Poreč, Viševica, Sladorana, Tvornica šećera Osijek, Pliva, Hospira, Hidroplan, INA, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva NEK, sklopljeni su ugovori i s novima: općinama Sućuraj, Čačinci i Vrbik, Lučkom upravom Šibensko-kninske županije, Vodoopskrbom i odvodnjom Zagrebačke županije i dr. Od stranih tvrtki surađivali smo s tvrtkama COWI-IPF, Ramboll i LENOCI Environmental Consulting.

HEP Obnovljivi izvori energije d.o.o.



Dr. sc. **Hubert Bašić**,
direktor

HEP Obnovljivi izvori energije d.o.o. društvo je specijalizirano za organizaciju i poslovno upravljanje djelatnostima razvoja, izgradnje, upravljanja, pogona i održavanja postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i toplinske energije, a u cilju održivog razvoja i ostvarenja ciljeva zaštite okoliša HEP grupe. Društvo provodi i organizaciju i poslovno upravljanje djelatnostima istraživanja, razvoja i pripreme realizacije projekata obnovljivih izvora energije. HEP Obnovljivi izvori energije sudjeluju na energetskom tržištu kao investitor u postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije i kao takvi ravnopravno konkuriraju svim drugim investitorima na tržištu.

Tijekom 2013. društvo HEP Obnovljivi izvori energije nastavilo je aktivnosti na razvoju vlastitih lokacija vjetroelektrana, u prvom redu mjernu kampanju korištenjem triju mjernih stupova za mjerenje karakteristika vjetra visine 100 metara financiranih iz sredstava kredita KfW-a. Temeljem studija vjetra na temelju obavljenih kampanja mjerenja karakteristika vjetra na nekoliko lokacija u primorskoj, južnoj i kontinentalnoj Hrvatskoj, neke su lokacije pokazale vrlo kvalitetan potencijal, pa se nastavlja s njihovim razvojem. Nastavljene su aktivnosti na uvrštavanju lokacija u županijske prostorne planove.

Nastavljen je rad na europskom znanstveno-istraživačkom FP7 projektu solarne elektrane Concerto Solution Hvar. Cilj projekta je poticanje javnih i privatnih partnera u stvaranju energetski samoodrživih općina primjenom mjera energetske učinkovitosti te korištenjem obnovljivih izvora energije. U projektu sudjeluje 17 partnera iz Švicarske, Finske, Austrije, Slovenije i Hrvatske. HEP Obnovljivi izvori energije zaduženi su za razvoj demonstracijske solarne elektrane 2x250kW. Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja elektrane na mrežu za nekoliko lokacija ukazao je na određene probleme te se pristupilo pripremi novih potencijalnih lokacija za izgradnju solarne elektrane na Hvaru.

U drugoj polovici 2013., nakon definiranja tehnički iskoristivog potencijala za instalaciju solarnih elektrana na objektima i površinama kojima upravlja HEP, pokrenuta je priprema izrade preprojektne dokumentacije i analiza isplativosti za veći broj solarnih elektrana na krovnim površinama HEP-ovih objekata. Dokumentacija će biti osnova za donošenje poslovnih odluka o izgradnji solarnih elektrana u idućim godinama, ovisno o definiranju nacionalnih kvota za priključak solarnih elektrana.

Krajem 2013. godine pokrenute su aktivnosti definiranja tehnički iskoristivog potencijala za ugradnju malih hidroagregata u nekoliko postojećih vodnih građevina odnosno rekonstrukciju nekoliko napuštenih malih hidroelektrana. Pokrenuta je izrada osnovnih tehničkih rješenja i podloga za uvrštenje u prostorni plan.

Početkom 2013. godine pokrenuto je istraživanje novih mogućnosti razvoja projekata vjetroelektrana u Republici Hrvatskoj. To je podrazumijevalo i suradnju s potencijalnim partnerima na zajedničkom razvoju projekata vjetroelektrana putem zajedničkog ulaganja. Jedan od oblika takve suradnje je i stjecanje poslovnih udjela u društvima nositeljima projekata u različitim stupnju razvoja. Resurs izgradnje novih kapaciteta vjetroelektrana u Hrvatskoj je ograničen pa se kratkoročni poslovni interes HEP-a tom

segmentu ograničava prvenstveno na preuzimanje projekata vjetroelektrana u razvoju i izgradnji ili već izgrađenih kapaciteta. Oglasom u srpnju 2013. pozvani su zainteresirani potencijalni partneri da iskažu interes za zajedničkim razvojem projekata vjetroelektrana koje su u Kvoti HOPS-a. U rujnu je objavljen i drugi oglas s otvorenim rokom za iskaz interesa. Tijekom 2013. godine zaprimljen je određeni broj iskaza interesa, nakon čega se krajem godine pristupilo organizaciji inicijalnih aktivnosti za pripremu potencijalnih akvizicija.

Na području zaštite okoliša, plan realizacije projekata obnovljivih izvora energije društva HEP Obnovljivi izvori energije uvršten je u Plan smanjenja emisija CO₂ čitave HEP grupe.

Nastavljen je i rad na razvoju novih kompetencija i podizanju svijesti o ulozi obnovljivih izvora energije unutar i izvan HEP grupe, u stručnim krugovima i pred širom javnosti. Iz tog razloga HEP Obnovljivi izvori energije bili su prisutni u glasilima HEP grupe, na stručnim skupovima i konferencijama, te u internetskom prostoru.

Uzimajući u obzir navedeno, može se ustvrditi kako je nastavljena uspješna realizacija postavljenih ciljeva, u skladu s misijom i vizijom tvrtke, nastavljen je daljnji razvoj kvalitetnih projekata, a sudjelovanjem u europskim projektima otvorene su mogućnosti za daljnji napredak i širenje kao i kvalitetnije pozicioniranje HEP Obnovljivih izvora energije na tržištu.

Program Sava d.o.o.*



Leo Penović**
direktor

Program Sava d.o.o. tvrtka je zadužena za razvoj i upravljanje višenamjenskim Programom zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save i zaobalja od granice s Republikom Slovenijom do Siska (dalje: Program), poznatijem kao Zagreb na Savi. Tijekom 2013. razvijeno je novo konceptijsko rješenje koje predviđa evakuaciju velikih vodnih valova mimo grada Zagreba rekonstruiranim odteretnim kanalom Sava-Odra, koji se spaja na rijeku Savu u blizini Prevlake.

Energetsko korištenje rijeke predviđeno je izgradnjom VHS Zaprešić (Podsused), HE Prečko s ustavom Lučko gdje se vrši distribucija velikih voda, HE Sisak te četiriju vodnih stepenica kroz Zagreb čija je osnovna namjena stabilizacija razine podzemnih voda. Ukupna instalirana snaga svih postrojenja je 150 MW, s prosječnom godišnjom proizvodnjom od 636 GWh.

Nova koncepcija stabilizira razinu podzemnih voda te podiže razinu zaštite od poplave na području od slovenske granice do Siska. Na taj se način dugoročno rješava kapacitet vodoopskrbe zagrebačkog područja te dodatno podiže razina zaštite od poplava na cijelom području. Sustav predviđa plovnost u II. kategoriji do slovenske granice jer bi svi objekti bili opremljeni brodskom prevodnicom, a u IV. kategoriji oteretnim kanalom do Velike Gorice. S obzirom na drukčiju distribuciju velikih voda, nasipi u Zagrebu više ne bi bili u funkciji obrane od poplave čime se oslobađa 350 Ha površine s razvojnim potencijalom u samome gradu.

Vlada RH donijela je 1.kolovoza 2013. zaključak o načinu pripreme Programa. Imenovala je ovisno društvo u HEP grupi – Program Sava d.o.o. za voditelja pripreme Programa te kao dionike odredila Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, CEI, Grad Zagreb, Zagrebačku županiju, Sisačko-moslavačku županiju, Hrvatske vode te HEP. Temeljem Zaključka Vlade RH, dionici su potpisali sporazum o suradnji te dogovorili zajedničko financiranje razvoja Programa.

Tijekom godine započeo je rad na Studiji izvodivosti te Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš za koje je Program Sava d.o.o. dobio tehničku pomoć iz europskih fondova u visini od 1,5 milijuna eura. Studije izrađuje međunarodni konzorcij konzultanata MottMacdonald–WYG–Atkins, izabran od strane EU. Navedenim studijama će se usporediti potencijali nove koncepcije iz 2013. s onom razvijenom 2003. te koncepcijom minimalnih vodoprivrednih zahvata, kako bi se izabrala varijanta sustava koja donosi najviše koristi na promatranom području. Za odabranu opciju konzultanti će izraditi detaljni plan implementacije Programa s financijskim planom maksimalizacije udjela EU fondova. Doprsetak izrade studija očekuje se u prvoj polovici 2015. godine.

* Program Sava d.o.o. od ožujka 2013. novo je ime tvrtke HEP Razvoj višenamjenskih nekretninskih projekata d.o.o., sukladno obvezama preuzetim Sporazumom dionika o pripremi Programa

** Zaključno do 12. lipnja 2014.

S predstavnicima slovenskoga HESS-a (Hidroelektrane na Spodnjoj Savi) dogovoreno je usklađivanje vodnog režima te se zajednički apliciralo za uvrštavanje na listu prioriteta projekata Dunavske strategije. Krajem godine program Zagreb na Savi uvršten je na listu na području energetike.

S obzirom da je od početka postavljen model upravljanja koji inzistira na stručnoj i znanstvenoj verifikaciji te uključivanju javnosti, nova je koncepcija prezentirana na tridesetak stručnih skupova, seminara i konferencija. Nastavljen je rad Stručnog savjeta u kojem su zastupljeni stručnjaci, akademska javnost te predstavnici nevladinih organizacija sa zadaćom sustavnog praćenja razvoja programa te stalne dvosmjerne komunikacije sa stručnom javnošću. Također, pokrenuta je i web stranica www.zagrebna.savi.hr kako bi cijeli proces razvoja Programa bio dostupan široj javnosti.

U nadolazećem razdoblju nastavit će se rad na započetim aktivnostima te poduzimanje daljnjih istraživanja potrebnih za razvoj Programa. Planirano je ispitivanje održivosti Programa metodologijom Hydropower Sustainability Assessment Protocola kako bi od najranije faze Program imao čvrste i održive temelje.

HEP Odmor i rekreacija d.o.o.



Direktorica
Karolina Juzbašić

HEP Odmor i rekreacija d.o.o. osnovana je s ciljem pružanja usluga ljetovanja i usluga rekreacije za zaposlenike HEP grupe, s tim da je obavljanje drugog segmenta djelatnosti – rekreacije, prestalo odlukom Uprave HEP-a d.d. od 29. studenog 2012.

Društvo teži poslovati na tržišno održiv način uz optimalno korištenje nekretnina usmjereno boljem korištenju tržišnog potencijala portfelja te povećati efikasnost organizacije i upravljanja. Uz zadržavanje funkcije subvencioniranog turizma za zaposlenike HEP grupe bitan je cilj Društva potencijalno širenje na komercijalno tržište.

Za ljetovanje zaposlenika HEP grupe na raspolaganju su tijekom 2013. godine bili objekti za odmor na 12 lokacija diljem obale Jadranskog mora.

Objektima za odmor koriste se zaposlenici HEP grupe, temeljem rezultata natječaja za korištenje objekata te vanjski gosti (hostel Biograd 2). Natječaj za korištenje odmarališta obuhvaća razdoblje od 20. lipnja do 8. rujna svake godine, a djelatnici koriste objekte u smjenama u trajanju od deset dana (osam smjena). Tendencija društva je produljenje sezone najmanje na 120 dana, a u pojedinim objektima i cjelogodišnje poslovanje. Tijekom 2013. godine ostvareno je 22.697 noćenja.

Zadaća Društva u 2013. godini bilo je hitno pokretanje daljnje rekonstrukcije objekata, s ciljem osposobljavanja što više kategoriziranih objekata čiji će se svi slobodni kapaciteti plasirati na tržište (izvan razdoblja kada ih ne koriste radnici HEP-a).

Nadalje, važna je zadaća i ulaganje u objekte koji su dugo godina zanemarivani u smislu nedovoljnog ulaganja u adaptacije i preuređenja.

U tom smislu, najvažnija su ostvarenja u 2013. godini osiguranje općih minimalnih tehničkih uvjeta, kategorizacija i ponuda smještajnih jedinica na turističko tržište u hostelu Biograd te započeto uređenje i opremanje objekata za standard s dvije, tri ili četiri zvjezdice (građevinski radovi i adaptacija u objektima za odmor hostel Karlobag, Jadrija, Biograd 1, Preko 1).

Značajan se dio aktivnosti odnosio na rješavanje imovinsko–pravnih odnosa, sukladno Zakonu o građenju, a pokrenuta je i izrada internetskih stranica Društva.

Ustanova HEP Nastavno obrazovni centar



Ravnatelj
Zdenko Miletić,
dipl.ing.

HEP Nastavno obrazovni centar u Velikoj je prvenstveno namijenjen za obrazovanje i usavršavanje radnika HEP grupe za tehnologiju rada pod naponom, ali i za druge tehnologije, odnosno obrazovanje prema potrebama HEP grupe. Time je HEP NOC postao poslovna škola HEP grupe, a osnivanjem i registracijom Ustanove ostvareno je pravo javnosti. Verificiranjem programa osposobljavanja i usavršavanja stekli su se preduvjeti za prekvalifikaciju i stjecanje novih zvanja. U obuke su potom uključeni i zaposlenici drugih tvrtki, koje su značajan izvor prihoda HEP NOC-a. Djelatnost Ustanove proširena je i na periodička ispitivanja osobnih zaštitnih sredstava i izolacijskih alata u kontrolno-ispitnom laboratoriju, koji ima akreditaciju Hrvatske akreditacijske agencije (HAA).

U odnosu na 2012. godinu koju smo ocijenili dobrom, zbog složenih gospodarskih okolnosti, opseg i količina obuka značajno je umanjeno, što je izravno utjecalo na poslovanje Ustanove.

HEP NOC nudi 16 verificiranih obrazovnih programa. Tijekom 2013. godine nastavljeno je pohađanje andragošskog školovanja, sudjelovanje na stručnim skupovima poput EDZ, CROLAB...

HEP NOC je u 2013. godini nastavio rad kao punopravni član hrvatske udruge laboratorija CROLAB, te ispunio sve tražene uvjete u postupku akreditacije laboratorija pri HAA. Kontrolno-ispitni laboratorij HEP NOC proširio je opseg svog rada u periodičkim ispitivanjima (kontrolni) izolacijskih alata i opreme koji se upotrebljavaju u HEP ODS-u i na korisnike izvan HEP grupe.

Osim suradnje laboratorija s ostalim laboratorijima elektrotehničke branše, HEP NOC je nastavio izvršnu suradnju s Elektrotehničkim fakultetom iz Osijeka i Fakultetom elektrotehnike i računarstva iz Zagreba. Značajna suradnja ostvarena je s privatnim tvrtkama čija je primarna djelatnost izgradnja i održavanje elektroenergetskih objekata i postrojenja.

Modernizacija postrojenja i prikupljanje nastavnih sredstava obuhvatili su povezivanje i ispitivanje položenih uzemljivača, daljnju nadogradnju kontrolno-ispitnog laboratorija postavljanjem novog ekrana za zaštitu od elektromagnetskog zračenja, izradu dijela novih ispitnih elektroda, prilagodbu kabineta za izvođenje praktičnih vježbi na SF6 postrojenjima.

HEP NOC je u 2013. godini ostvario zadovoljavajuću popunjenost obrazovnih i smještajnih kapaciteta. U tome najznačajnije mjesto zauzimaju polaznici iz članica HEP grupe, što kroz programe obuke, što kroz dvodnevne i jednodnevne seminare. Najveći dio obrazovnih programa proveli su sami zaposlenici HEP NOC-a, a za potrebe specijalističkih seminara i radnih skupova angažirani su vanjski suradnici-predavači, najviše iz HEP ODS-a.

U kontrolno-ispitnom laboratoriju je u 2013. godini zaprimljeno, pregledano i ispitano 859 komada specijalnih izolacijskih alata i osobne zaštitne opreme. HEP NOC u ispitivanju alata uspješno surađuje s 14 distribucijskih područja HEP ODS-a.

U 2013. godini smanjenje opće gospodarske aktivnosti i financijske sposobnosti velikog broja tvrtki dovelo je do smanjenja ulaganja upravo na području cjeloživotnog obrazovanja. U takvim okolnostima iznimno

je teško privući dovoljan broj polaznika obuka i formirati grupe prema svim postojećim programima. Tvrtke koje su prethodno donekle uspješno uložile u samo obrazovanje, nisu imale dostatna sredstva za nastavak ciklusa koji obuhvaća nabavu potrebnog materijala i alata. Stoga je specifičnost poslovne 2013. godine upravo u tome što je Ustanova HEP NOC orijentirala svoju aktivnost prema tvrtkama iz bliskog okruženja, prije svega iz Republike Slovenije.

Pozitivni se pomak očekuje u poslovnoj 2014. godini, uz daljnje smanjivanje općih troškova i povećanje opće gospodarske aktivnosti. U prilog tomu svakako ide i činjenica da će se ubrzanim usvajanjem velikog broja dokumenata, izdavanjem pravilnika i hrvatskih normi harmoniziranih s pravnom stečevinom EU, obrazovanje aktualizirati kao obvezna sastavnica ukupnih gospodarskih aktivnosti društva. Svojim jedinstvenim i specifičnim programima HEP-NOC će sigurno zauzeti odgovarajući status i osigurati daljnji profesionalni napredak zaposlenika HEP grupe.

Adresar HEP grupe

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 111

www.hep.hr

URED UPRAVE

TELEFON: 01/ 61 71 294

SEKTOR MARKETINGA I KORPORATIVNIH KOMUNIKACIJA

TELEFON: 01/ 63 22 202

javnost@hep.hr

HEP PROIZVODNJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG

SUSTAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP OPSKRBA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 318

opskrba@hep.hr

HEP TRGOVINA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 225

HEP TOPLINARSTVO d.o.o.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a

TELEFON: 01/ 60 09 555

toplinarstvo@hep.hr

HEP PLIN d.o.o.

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7

TELEFON: 031/ 24 48 88

HEP OPSKRBA PLINOM d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 364

HEP ESCO d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 302

infohepesco@hep.hr

HEP OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE d.o.o.

10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

hep-oie@hep.hr

APO d.o.o., USLUGE ZAŠTITE OKOLIŠA

10000 Zagreb, Savska cesta 41/IV

TELEFON: 01/ 63 11 999

apo@apo.hr

HEP NASTAVNO OBRAZOVNI

CENTAR

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9

TELEFON: 034/313-037

HEP ODMOR I REKREACIJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/38 70 801

PROGRAM SAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 111

info@zagrebnasavi.hr

HEP TELEKOMUNIKACIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 111

TE PLOMIN d.o.o.

52234 Plomin, Plomin Luka 50

TELEFON: 052/ 86 62 44

PLOMIN HOLDING d.o.o.

52234 Plomin, Plomin Luka 50

TELEFON: 052/ 86 33 47

plomin-holding@hep.hr

NAPOMENE

VREMENSKI OKVIR IZVJEŠĆA

U ovom se Godišnjem izvješću daje prikaz poslovne 2013. godine, dakle za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2013. Također, daju se i podaci o važnijim događajima za poslovanje HEP grupe, nastalim nakon 31. prosinca 2013. godine, ali najkasnije do 30. lipnja 2014. godine.

PRIKAZ FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA DRUŠTAVA HEP GRUPE

U financijskim izvješćima društava u Poglavlju Izvješća društava HEP grupe s financijskim izvješćima, ovlašteni revizor upućuje na bilješke koje su sastavni dio financijskih izvješća. U ovom Godišnjem izvješću, zbog prevelikog opsega nisu objavljene popratne bilješke. Cjelovita izvješća s bilješkama dostupna su u sjedištima društava.

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) Zagreb
Ulica grada Vukovara 37
tel. 01/63 22 111
www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Tomislav Šerić

REALIZACIJA:

Sektor marketinga i korporativnih komunikacija

DIREKTORICA SEKTORA:

Mirela Klanac

UREDNIK:

Darko Alfirev

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Bestias dizajn

TISAK:

Denona, Zagreb

ISSN 1332-4403